

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina snaga mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Naš tujski promet

Površen opazovalec bi na prvi hip videl najbrž nasprotstvo v ugotovitvi, da je Slovenija, ki uživa sloves industrijsko najbolj razvite pokrajine v državi, obenem izrazita dežela tujskega prometa. V resnici pa si ti dve važni gospodarski panogi v svetu že zdavnaj nista več v konkurenci. V našem primeru nudi najzgovornejše dokaze o tem dejstvo, da ravno v okolišju dveh največjih industrijskih središč, okrog Jesenic na Gorenjskem in na Pohorju pri Mariboru, rase dvoje najbolj živahno razgibanih tujsko-prometnih območij. Napredek mednarodnega turizma je iz dneva v dan v zmerom večji meri navezan na razvoj moderne tehnike in njenih pridobitev, da stanja prometnih ustanov in pa naprav, ki se tičejo udobnosti bivanja in brez katerih si ne moremo misliti prospeha, niti ne jemljemo v misel. Zmerom večje zahteve, s katerimi prihaja mednarodna potujoča publika, neprestano spoti razvijanja po udobnostih in užitkih, ki jih nudi življenje po velikih mestih v svetu, pa nalagajo organizaciji našega tujkega prometa zmerom večje, kočljivejšje naloge. Od rešitve teh nalog bo v dobrih meri odvisen uspeh, ki ga naš narodno gospodarstvo pričakuje od te pomembne panoge narodnega udejstvovanja.

Kakor nam kaže razvoj nekaterih letovišč v zadnjih letih, preživlja organizacija našega turizma doba zanimive, uvaževanja vredne preobrazbe. Zavoljo velikih investicij, izvršenih v letih prosperitete v naših vodilih, v prvi vrsti mondeni mednarodni publiku namenjenih letoviščih, so nekateri drugi kraji, ki imajo že stare tujko-prometne tradicije, zaostali v razvoju, a vzporedno z izostajanjem gostov sta jela padati tudi njih kapaciteta in nivo in skoraj je že grozila nevarnost, da povsem odmrzne turizmu. V nasprotju s stari tipom letoviščarja, ki je v prejšnjih časih v pretežni večini obiskoval naše kraje, je dandanes od sezone do sezone pri nas zmerom več gostov, katerih letovanje ima mnogo širši akcijski radij. K temu je bistveno doprinesel tudi razmah zimskega sporta, ki privablja množice tujcev v samoto in na vrhove tudi v onih mesecih, ko je bila pokrajina svoj čas prometu zaprta.

Potujoči letoviščar pomeni v smotrnem izkoriščanju lepote in zanimivosti naše ožje domovine brez dvoma razveseljiv, uvaževanja vreden pojav, saj se na ta način polagoma uvrščajo v organizacijo tujkega prometa tudi vsi oni skriti kotički naše zemlje, ki bi se jim sicer nikoli ne utegnilo odpreti okno v svet. Pojav potujočega letoviščarja pa je obenem na plan prikladal potrebo, da se tudi daleč stran od tujko-prometnih središč zgradijo moderne turistične postojanke, a obenem tudi do dobra založene s tišino, samoto, solncem in zrakom, kar ga je treba za pošten oddih.

Če smo rekli, da predstavlja potujoči letoviščar najpogostejši sodobni tip, smo hoteli s tem opozoriti na možnost, da posredovalci našega tujkega prometa slehernemu gostu, ki pride za nekaj dni v katerikoli kotiček naše zemlje, vsaj bežno pokažejo tudi lepote in posebnosti bližnje in daljne pokrajine. Kako velikega propagandnega pomena so lahko skrbno pripravljeni izleti, nam je najbolj nazorno izpričal nedavni obisk predstavnikov mednarodnega turizma v Sloveniji. Z ničemer ne moremo bolj trdno prikleniti tujca na kakšen košček sveta, kakor če mu nudimo priliko odkritja, kako pestrih možnosti bogata je naša dežela.

Smotrna izvedba takšnih potovanj pa naleti, razume se, že na vsem početku na težko oviro: vprašanje naših cest. Če gre za razmah tujkega prometa pri nas prvenstvena zasluga gostinstvu, ki se s stalnim izpopolnjevanjem dviga na evropski nivo, je nezadovoljivo stanje našega cestnega omrežja tisto, ki mu gre največ krivde za zastoj. Poleg ureditve glavnih prometnih žil, ki nas vežejo s svetom, bo nujno treba izgraditi za avtomobilski promet tudi vse one ceste, ki vežejo naša turistična središča od Pohorja do Gorenjske med seboj, da bodo tako vso našo pokrajino povezale tudi v notranjem prometu. Naša iskrena želja je, da bi kongres društev za ceste, ki se bo kmalu sestal v Ljubljani, vsaj z mrtve točke premaknil to vprašanje.

Na dnevnem redu pa je še dolga vrsta nalog, ki jih bodo morale izpolniti naše tujko-prometne instance s sodelovanjem občin, banovine in države. Predaleč bi nas vedlo, ako bi jih hoteli tu naštevati. Naj omenimo le še izredno važnost domačega turizma, katerega poživitev je nujni pogoj za razvoj mednarodnega, navadno bolj donosnega, a na žalost še vedno zelo nezanesljivega turizma.

Izredni varnostni ukrepi v ČSR

Vpoklic enega letnika rezervistov — Napeto razpoloženje v državi zaradi občinskih volitev

Praga, 21. maja. h. Ponoči se je vršil ministrski svet. Danes je ministrski svet izdal naredbo, ki poziva pod orožje en letnik rezervistov in en letnik nadomestnih rezervistov, izpopolnjen z rezervisti specialnih orožij. Uradno objavljajo, da gre za izredne vojaške vežbe, ker je potrebno, da se rezervisti seznanijo z novim orožjem, s katerim je sedaj opremljena češkoslovaška vojska, in da se očuva mir in red v državi ter prepreči nadaljnji incidenti po državi. Službeni krogi izrecno poudarjajo, da ne gre pri tem za nikako delno mobilizacijo.

Javnost motri mirno položaj in ne naseda senzacionalnim vestem, ki jih razširjajo razni neodgovorni elementi. Listi objavljajo pozive na narod, da naj dogodke, ki se odigravajo v nekaterih krajih, sprejema z največjo treznostjo ter ima zaupanje v državno in vojaško vodstvo. Večina listov objavlja govor, ki ga je imel prezident republike dr. Beneš v Taboru, z naslovom: Ne bojte se prihodnjih dni! Bodite mirni! Prebivalstvo je povsod mirno. Praga kaže danes svoje običajno živahno lice. Povsod vlada odločnost, a tudi zmrtnost. V prestolnici ni prišlo nikjer do incidentov. Poudariti je treba, da so izredni vojaški ukrepi zelo pomirili prebivalstvo.

Vlada še vedno saseda. Med Berlinom. Parizom in Londonom se vrše živahni diplomatski razgovori.

Jutri se bodo vršile občinske volitve, kjer so bile napovedane. Odgovodite občinskih volitev na merodajnem mestu odločno demantirajo. Vsi javni shodi počimil ne bom, sprejdi in manifestacije, so prepovedani.

Henlein v Berchtesgadenu

Praga, 21. maja. h. Henlein je v Berchtesgadenu, kjer je imel konferenco s Hitlerjem.

Praga, 21. maja. o. »Narodni Politika« je objavila informacijo iz Prage, po kateri se Henlein ne mudi v avstrijskih Alpah na odhodu. Kakor v Nemčiji službeno zatrjujejo, marveč je v resnici tam le na razpolago Hitlerju. Hitler je pozval Henleina, da ga obišče, še preden se vrne v Prago. Tako se tolažiti tudi dejstvo, da je Henlein odklonil vabilo dr. Hodže, ki ga je prejel še pred tednom dni, da bi se z njim sestel. Očitno se hoče Henlein pred sporazumom s Hitlerjem o vsem, kar bi moglo biti predmet razgovorov s predsednikom češkoslovaške vlade.

Da bi od tega sestanka prišlo, si najbolj prizadeva angleški poslanik v Pragi, Newton, ki skuša sedaj doseči, da bi se dr. Hodža in Henlein sestala v Pragi prihodnji tork ali najkasneje v sredo.

Vesti o gibanju nemških čet na meji

Berlin, 21. maja. AA. Angleški veleposlanik sir Neville Henderson je obiskal v zunanjem ministrstvu državnega podtajnika

Prezident Beneš o položaju

„Dvajset let smo bili država reda in miru in bomo to tudi še nadalje“

Praga, 21. maja. h. Prezident dr. Beneš je bil danes v Taboru, kjer je bil sprejet z ogromnimi manifestacijami in velikanskim navdušenjem. V svojem govoru je izjavil med drugim: Tabor je za zgodovino Češkoslovaške obenem vzor in opomin. Sedanjí čas je eno najresnejših razdobj od konca svetovne vojne. Mi se bomo sedaj tako zadržali, da se bomo izognili vsem napakam. Ohraniti moramo mir, imeti moramo mirne živce. Ne smemo dopustiti, da bi nas razcepili. Vedno moramo ostati edinstveni ter še bolj izgraditi nacionalno edinstvo. Mi se ne bojimo bodočih dni, ker se sploh ne bojimo. Pripravljeni smo na vse. Ako preživlja država resne trenutke, je to v sedanjem času v zvezi z ostalo Evropo. Že dve leti se je računalo z možnostjo evropske vojne. Ponavljam svojo nado, da se bo Evropa temu izognila. Opozorjam na svojo božično spomenico, v kateri sem dejal, da bo letos leto pogajanj. Med tem je prišlo do odločilnih izprembe v Evropi, vendar pa so nastopili miroljubni faktorji, predvsem angleško-francosko prijateljstvo in italijansko-angleški dogovor. Zaradi tega moramo gledati z zaupanjem v bodočnost.

Dr. Beneš je nato govoril o notranjih težkočah republike ter dejal, da je anšlus

Odmevi križem Evrope

V Londonu

London, 21. maja. h. V uradnih angleških krogih presoja položaj v Srednji Evropi sicer z gotovo skrbjo, vendar pa mirno. Menijo, da dogodki na Češkoslovaškem in v Nemčiji niso prekoračili okvira, ki je dan zaradi nivojne atmosfere volilne kampanje na Češkoslovaškem in zaradi njenega odmeva v Nemčiji. V zunanjem ministrstvu so danes popoldne sporočili inozemskim novinarjem, da se je lord Halifax vrnil v London. Angleška vlada je v svrhu pomirjenja položaja v Srednji Evropi storila vse kar je mogla ter nadaljuje svoja prizadevanja. Z zadovoljstvom ugotavljajo, da je češkoslovaška

von Weizsäckerja in ga opozoril na to, da se širijo vesti, da odhajajo nemške čete na češkoslovaško mejo in je zahteval s tem v zvezi pojasnila. Von Weizsäcker je takoj govoril z vrhovnim poveljnikom nemških čet generalom von Keitelom, ki mu je izjavil, da se trenutno nemške čete ne premikajo v izredni obliki. Ta pojasnila so takoj podali angleškemu veleposlaniku. Nemški vojaški krogi izjavljajo, da je to gibanje nemških čet nekaj običajnega, ker v tem času nemške čete zapuščajo svoje vojašnice in odhajajo v taborišča. V teh taboriščih opravljajo nato čete dela, ki so predpisana v dobi miru.

Ta opazovanja in te ugotovitve pa se tudi strinjajo s stališčem tujih vojaških opazovalcev, ki mislijo, da bi bilo za zbiranje čet ob češkoslovaški meji potrebno izvesti priprave v mnogo širši obliki kot pa ob času, ko je bila Avstrija priključena. Splošno prevladuje prepričanje, da so odnosi med Nemčijo in ČSR resni in da bi vsako vznemirjenje v zvezi s postopanjem s sudetskimi Nemci, lahko postalo nevarno, ker bi izzvalo odmeve v Nemčiji. Pisanje nemškega tiska je v zadnjih 24 urah postalo precej ostreje, kakor da bi se nemško javno mnenje pripravljalo na vsako resno možnost.

Köln, 21. maja. AA. Reuter. Reuterjev dopisnik je prepotoval nemško mejo od Kölna do Trierja in ni nikjer opazil nikakšne mobilizacije čet ali pa kakšno izredno zbiranje vojaštva.

Incidenti po državi

Praga, 21. maja. a. Neodgovorni elementi uprizorjajo v raznih krajih države incidente. V četrtletu sta v Dčninu na severnem Češkem dva nemška socialistična ranila nekoga henleinovca, v neki krčmi pri Janovem na vzhodnem Češkem pa sta bila ranjena po en henleinovec in nemški socialist. V Homutovu se je moralo pet vojakov braniti pred 60 napadalci. En vojak je bil ranjen. V Hodovu na severovzhodnem Češkem so bili ranjeni trije orožniški naredniki, ko so hoteli razgnati demonstrirajočo množico. Tri osebe so bile pri tej priliki aretirane.

Davj ob 3.30 ponoči je pri Hebu hotela obneja straža ustaviti dve osebi, ki sta se peljali z motornim kolesom proti Nemčiji. Ker se motociklista nista odzvala pozivu in nista dovolila pregleda, je obneja straža streljala in oha ubila. Ubila motociklista Böhm in Hoffmann sta po narodnosti sudetska Nemca.

Popuščanje napetosti

Praga, 21. maja. br. Proti večeru je bilo v Pragi, kjer je ves dan vladalo veliko razburjenje, opaziti znatno popuščanje napetosti. Zdi se, da intervencija Anglije ni ostala brez vpliva. Češkoslovaška vojska je brez najmanjšega incidenta zavzela svoje obrambne postojanke vzdolž meje in v nemških pokrajinah.

povzročil v državi razburjenje, ki še traja in se pomirjenje le počasi vrača. Tudi razvoj v nemških pokrajinah države povzroča razburjenje, toda v nacionalnih stvareh je češkoslovaška država najbolj miroljubna. Vlada pripravlja temeljito ureditev manjšinskega problema. Prihodnje dni bodo tozadnji ukrepi predloženi interesnim činiteljem. Ta zakon bo naš doprinos za pomirjenje Evrope.

Prezident dr. Beneš je nato pozval radikalne elemente na obeh straneh, naj bodo zmerni, češke in nemške stranke pa naj v duhu spravijskega pomagajo vladi. Izjavljam, je nadaljeval prezident, da se demokratski režim v državi ne bo izpremenil in da bo ostala sedanja vladna koalicija. Nadaljeje kršitve avtoritete oblasti ne bodo več dovoljene. Bili smo 20 let država miru in reda ter moramo sedaj Evropi znova dokazati, da hočemo to tudi ostati. Verujem na uspeh našega političnega režima. Ostali bomo odločni, hrabri in edini. Doprinesti moramo vse žrtve, toda le v resnični edinstvi je moč in procvit našega naroda.

Govor prezidenta dr. Beneša je napravil povsod najgloblji vtis ter je odločnost naroda še bolj utrdil.

Praga, 21. maja. d. Tiskovni urad sudetsko-nemške stranke poroča, da se je večer popoldne zaradi vesti o protinemskih izrednih v Pragi, Brnu in raznih sudetsko-nemških mestih sestel politični odbor vodstva sudetsko-nemške stranke, na izredno sejo, na kateri je ugotovilo, da so se pričeli razgovori z m. n. predsednikom Hodžo pod pogojem, da bodo vlada in državne oblasti podvezle ukrepe, ki bodo zajamčili popolno državljansko svobodo sudetskimi Nemcem in ustvarili položaj, v katerem bo mogoče sudetsko-nemški delegaciji v popolni enakopravnosti pričeti pogajanja. Politični odbor sudetsko-nemške stranke ugotavlja sedaj, da vlada in

visno od tega, ali bodo jutrišnje občinske volitve na Češkoslovaškem potekle brez resnih incidentov.

V Italiji

Rim, 21. maja. h. Italijanski listi prinašajo obširna poročila o položaju v Srednji Evropi. »Stampa« izjavlja, da preživlja Evropa usodopolne dneve, vendar pa ni treba še zgubiti vse nade. »Stampa« apelira na Francijo.

V Franciji

Pariz, 21. maja. br. Zanimanje vseh političnih in diplomatskih krogov je osredotočeno danes na dogodke v Češkoslovaški. Razvoj notranjepolitičnega položaja v češkoslovaški republiki spremlja tudi ves tisk z največjo napetostjo in objavlja obširna poročila o posameznih dogodkih. Posebno pozornost v francoski javnosti sta v zvezi s temi dogodki izzvali intervencija angleškega poslanika v Berlinu in izjava, ki jo je dal dopisniku Havasa predsednik češke agrarne stranke Beran. Ta dva dogodka današnjega dne v zvezi z vpoklicem rezervistov najbolj karakterizirata položaj v ČSR. Francoski merodajni krogi spremljajo dogodke z največjo pozornostjo in so v stalni zvezi s poslanikoma v Pragi in Berlinu, ki morata sproti poročati. V francoskih vladnih krogih ponovno izjavljajo, da bo Francija v primeru potrebe izpolnila vse svoje obveznosti napram Češkoslovaški in da je tudi Anglija s svojimi ponovnimi demaršami v Berlinu dala razumeti, da ne misli ostati ob strani, če bi se položaj v ČSR še bolj poostiril.

»Figaro« poroča iz Londona, da se tam kaj zavedajo, da bi utegnila pozornost veliki preveč veljati razgovorom o španski zadevi, kar bi znalo pomeniti zanemarjanje češkoslovaškega vprašanja. Tudi mislijo, da ni neoportuno, če je praska vlada zahtevala od Berlina pojasnila glede na glavoše o gibanju čet ob češkoslovaški meji. Tudi britanski poslanik v Berlinu je opozoril nemško vlado na »te glasove«. List »Epouqe« piše: Dr. Hodža je pokazal dobro voljo praska vlade. Gre za to, da se izve, kakšne namere ima Nemčija. Razširila se je glas o gibanju nemških čet, kar je dalo povod britanski demarš v Berlinu.

Pariz, 21. maja. h. Današnji popoldanski

Ponovna angleška intervencija v Berlinu

Berlin, 21. maja. br. Glede na razširjanje se vesti, da se nemške čete zbirajo ob češkoslovaški meji, je angleški poslanik v Berlinu Henderson večer popoldne po nalogu svoje vlade zahteval v zunanjem ministrstvu pojasnilo, koliko je v teh vesteh resnice. V odsotnosti zunanjega ministra je državni podtajnik Weizsäcker zagotovil, da ne gre za nikako koncentracijo čet, marveč za običajne spomladanske vojaške vežbe na terenu. Ker pa zavzema gibanje nemških čet po opazovanjih vojnih atašejev berlinskih diplomatskih zastopstev izreden obseg, ki v mnogočem spominja na dogodke pred anšlusom Avstrije, je angleški poslanik po nalogu svoje vlade danes popoldne ponovno prišel v zunanje ministrstvo in imel o tej zadevi nad eno uro dolg razgovor z zunanjim ministrom. Pri tej priliki je angleški poslanik ponovno svetoval nemški vladi, naj ne posega v razvoj dogodkov na Češkoslovaškem ter obvestil nemškega zunanjega ministra na stališče angleške vlade glede Češkoslovaške in na dogovore, ki so bili sklenjeni na londonskem sestanku francoskih in angleških državnikov, po katerih Francija in Anglija ne bi mogli dopustiti, da bi se kakorkoli okrnila samostojnost in neodvisnost češkoslovaške republike.

Halifax se je vrnil v London

Pariz, 21. maja. h. Z ozirom na mednarodni položaj je lord Halifax, ki je odpoval v Oxford, danes zopet prispel v London, kjer zasleduje z veliko pozornostjo zunanje-politični položaj v Evropi. Ministrski predsednik Chamberlain, ki je v provinciji, je v stalni zvezi z lordom Halifaxom. V angleških uradnih krogih izjavljajo, da je angleška vlada storila vse, da se doseže mirna rešitev vprašanja sudetskih Nemcev, vendar pa obžalujejo, da so sudetski Nemci izjavili, da se bodo šele tedaj pogajali s češkoslovaško vlado, ako bodo preje dobili gotova jamstva.

Sudetski Nemci odklanjajo pogajanja

Praga, 21. maja. d. Tiskovni urad sudetsko-nemške stranke poroča, da se je večer popoldne zaradi vesti o protinemskih izrednih v Pragi, Brnu in raznih sudetsko-nemških mestih sestel politični odbor vodstva sudetsko-nemške stranke, na izredno sejo, na kateri je ugotovilo, da so se pričeli razgovori z m. n. predsednikom Hodžo pod pogojem, da bodo vlada in državne oblasti podvezle ukrepe, ki bodo zajamčili popolno državljansko svobodo sudetskimi Nemcem in ustvarili položaj, v katerem bo mogoče sudetsko-nemški delegaciji v popolni enakopravnosti pričeti pogajanja. Politični odbor sudetsko-nemške stranke ugotavlja sedaj, da vlada in

Današnja številka »Jutrac« obsega 22 strani. Na 7. strani najdete šesto in obenem zadnjo nagradno nalogo. Tam so tudi podrobna navodila, ki naj jih vsi udeleženci našega nagradnega tekmovanja pazljivo prečitajo in se po njih ravnaajo — Zrebanje nagrad bo v soboto, 23. t. m. v Ljubljani.

★

Za nagrade pri našem razpisu za srednješolce, ki smo ga objavili v četrtek, smo naknadno pridobili še pet štirinastinevniš počitniških bivanj. Podrobnosti omo objavili v sredo in takrat tudi ponovili glavne točke razpisa.

»JUTRO«

listi razpravljajo z veliko pozornostjo o napetosti v Srednji Evropi. »Paris Soir« izjavlja, da je mir pred težko preizkušnjo. List podčrtava, da je praska vlada popolnoma mirna.

Na Poljskem

Varšava, 21. maja. h. Celokupni tisk se bavi s položajem v Srednji Evropi. Zlasti razpravljajo o položaju na Češkoslovaškem. Posamezni demokratski organi opozarjajo na to, da imata Poljska in Češkoslovaška dovolj vzroka, da si podasta roke in stvorita močan skupen blok. Nekateri listi celo zahtevajo sklicanje parlamenta.

V Rumuniji

Bukarešta, 21. maja. h. List »Senahuk« izjavlja, da zadnji incidenti na Češkoslovaškem dokazujejo resnost položaja. Včerajšnje izjave ministrskega predsednika dr. Hodže so dokaz za mirno stališče in odločnost češkoslovaške vlade, ki hoče doseči popolno rešitev manjšinskega vprašanja.

Kaj pišejo berlinski listi

Berlin, 21. maja. br. Dogodkom v Češkoslovaški posveča nemški tisk, ki je bil zadnje dni nekoliko rezerviran, danes zopet glavno pozornost. Vsi listi objavljajo obširna poročila o incidentu v Hebu in pravijo, da sta bila motociklista Hofmann in Böhm brez povoda napadena od orožnikov, ki so nanju streljali, ne da bi ju bili prej pozvali in ne da bi imeli za to kakšen vzrok. Dogodek se je pripetil ob 3.15 zjutraj v bližini vojašnice, kjer je sedaj nastanjeno orožništvo. Še le ob 5.30 zjutraj, ko je prišel sudetsko-nemški poslanec Keller, so ranjenega Böhma prepeljali v bolnišnico, dočim je bil Hofmann že mrtev. Listi pišejo o silnem razburjenju med sudetskimi Nemci ter jim izražajo svoje simpatije.

oblasti teh pogojev niso ustvarila. Zato je sklenil sporočiti min. predsedniku dr. Hodža, da sudetsko-nemška stranka ne more pričeti razgovorov o narodnostnem statusu z vlado, dokler se ne ustvarita na sudetsko-nemškem ozemlju red in mir in zajamči popolna svoboda tiska in zborovanj. Razen tega opozarja politični odbor, da vodstvo sudetsko-nemške stranke ne more preprečiti posameznim nemškim pripadnikom, da bi se v sili ne posluževali samoobrambe, ako ne bodo prenehala izzivanja proti sudetskimi Nemcem.

Predsednik rumunske vlade v Varšavi

Varšava, 21. maja. d. Snoci je prispel rumunski min. predsednik patriarh Miron Christea v Varšavo. Z njim sta prispela tudi mitropolit Visarion, pooblaščen minister Jon Brosu ter še tajništva ministrskega predsedništva. Na kolodvoru so ga sprejeli poljski min. predsednik Skladkowski, mitropolit Dionizij, poglavar pravoslavne cerkve na Poljskem, zastopniki ministrstev in mestnih oblasti. Min. predsednik Miron Christea se je nastanil v palači mitropolita Dionizija, čigar gost bo za bivanja v Varšavi.

Danes je patriarh obiskal min. predsednika Skladkowskega, zunanjega ministra Becka in maršala Rydz-Smiglyja. Popoldne je položil venec na grob poljskega Neznanega vojaka.

Listi povečujejo poljsko-romunsko prijateljstvo. »Gazeta Polska« ugotavlja, da je patriarhov obisk nov dokaz velike moči in vitalnosti poljsko-romunske zveze, ki je trdno jamstvo v tem delu Evrope in dragocen element stabilnosti. »Polska Zbrojna« piše, da bo rumunski min. predsednik brez zaprek dosegel svoj cilj, namreč še tesnejšo zvezo med Poljsko in Rumunijo. Varšavski razgovori se bodo vršili v ozračju pravega prijateljstva in popolnega medsebojnega razumevanja.

Varšava, 21. maja. d. Snoci je prispel rumunski min. predsednik patriarh Miron Christea v Varšavo. Z njim sta prispela tudi mitropolit Visarion, pooblaščen minister Jon Brosu ter še tajništva ministrskega predsedništva. Na kolodvoru so ga sprejeli poljski min. predsednik Skladkowski, mitropolit Dionizij, poglavar pravoslavne cerkve na Poljskem, zastopniki ministrstev in mestnih oblasti. Min. predsednik Miron Christea se je nastanil v palači mitropolita Dionizija, čigar gost bo za bivanja v Varšavi.

Danes je patriarh obiskal min. predsednika Skladkowskega, zunanjega ministra Becka in maršala Rydz-Smiglyja. Popoldne je položil venec na grob poljskega Neznanega vojaka.

Italijanski kralj v Libiji

Rim, 21. maja. d. Italijanski kralj Viktor Emanuel je večer popoldne odpotoval iz Sirakuze v Tripolis, kamor je prispel davi. Jahta »Savoia« je priplula v pristanišče v družbi dveh križark in 4 torpedov ter je bila pozdravljena s sirenam in vseh ladij, vdranih v luki. Kralja je sprejel in pozdravil maršal Balbo. Sprejemu so prisostvovali tudi delegacija italijanske poslanske zbornice, višji oficirji, zastopniki Arabcev in velika množica ljudi. Z obale se je kralj odpejal v guvernersko palačo. Množica mu je prirejala navdušene manifestacije. Kralj se bo mudil v Libiji 11 dni ter bo v zapadnih krajih prisostvoval večjim manevrom.

Japonci prekoračili Rumeno reko

Kitajska fronta razbita na dva dela

Sanghaj, 21. maja. o. Japonske čete so že prestopile Rumeno reko. Kitajci beže proti jugu. Japonske kolone so po zavzetju Hsičova takoj krenile vzdolž železnice, deloma proti vzhodu, deloma proti zapadu, da bi čim dalje očistile železniške proge Kitajcev.

Z zavzetjem mesta Hsičova je bila kitajska fronta ob lunghajski železnici razpeta v dva dela. Mnoge operacije japonskih čet v teh krajih imajo za cilj obkrožitev obeh delov kitajske fronte. Severno od Hsičova so Japonci zavzeli železniško postajo Lanfeng, 40 km vzhodno od Kajfenga. Namen teh operacij je omogočiti južni japonski armadi, da odreže umik kitajskim oddelkom iz Hsičova proti zahodu. Teh operacij se udeležuje tudi japonsko letalstvo. Vzhodno od Hsičova poskuša del kitajske vojske preprečiti obkroževalni manever Japoncev s formiranjem fronte v južnovzhodni smeri. Japonska ojačenja, ki prodirajo od Nankinga, imajo nalogo nastopiti proti tem kitajskim oddelkom. Nove operacije so se začele z neštetimi majhnimi boji, ki se jih udeležujejo manjši kitajski oddelki, odtrgani od kitajskih armad, ki bi se radi na svojo roko prebili iz japonskih klešč.

Vojna bo še dolga

Tokio, 21. maja. o. Kljub veliki manifestaciji zaradi japonske zmage pri Hsičovu, ki ji tu pripisujejo največji vojaški pomen, dobro informirani vojaški krogi ne prikrivajo dejstva, da bo vojna na Kitajskem trajala še zelo dolgo. Zato so bili v zadnjih dneh odpisani tudi novi veliki transporti čete na Kitajsko, kar so nastale v japonskih vrstah po zadnjih strašnih bojih za Hsičovo velike vrzeli. Japonsko vrhovno poveljstvo hoče sedaj očitno najprej do kraja razčistiti položaj okrog Hsičova in utrditi nove japonske postojanke ter šele nato preiti v ofenzivo proti Hankovu, ki je sedaj prvi na vrsti. Obenem naj bi se pričela tudi japonska pomorska ofenziva proti Kantonu.

Kakor zatrjujejo, namerava japonska vlada razglasiti v kratkem mobilizacijo

vsega kvalificiranega delavstva, ki bo vse zaposleno v japonski vojni industriji. Vojaški službeni rok je bil že podaljšan na 2 leti.

Kitajsko poročilo o položaju na fronti

Hankov, 21. maja. o. Današnje uradno poročilo kitajskega vrhovnega poveljstva o položaju na fronti pravi, da so se kitajske čete po porazu pri Hsičovu pravčasno in v redu umaknile ter odvedle s seboj tudi vse svoje vojne potrebščine. Posamezne kitajske kolone se umikajo proti zapadu, jugozapadu in jugovzhodu. Tudi vzhodna končna postaja lunghajske železnice proge Hajčav je bila evakuirana in docela onesposobljena za siehene transporte. Kitajska vojska se sedaj razvršča južno od Hsičova vzdolž proge proti Pukovu, središče borbe pa se je premaknilo proti zapadnemu koncu lunghajske proge med Langfengom in Tangšangom. Po najnovejših vesteh skušajo Japonci od severa zavzeti del proge pri Kajfengu.

Kitajska letala nad Japonsko

Hankov, 21. maja. AA. Včeraj je kitajska eskadrilja letala nad mesti Nagasaki, Fukioka, Sasebo in nad drugimi kraji južnih ozemelj Japonske in vrgla mnogo letakov. Polet je trajal približno 6 ur. Ko so se eskadrilja vrnila na hankovsko letališče, so kitajskim pilotom priredili slavnosten sprejem. Kitajsko posadko je sprejel vojni minister Kojongčun v družbi poveljnika kitajskega letalstva in drugih vojaških in civilnih osebnosti. Vojni minister je pozdravil moštvo z nagovornim, v katerem je med drugim dejal:

Ne poznavljam samo vašega poguma, ampak tudi slavo, ki ste si jo pridobili s svojim dejanjem. Vaš polet na Japonsko je pokazal, da kitajsko letalstvo lahko seže na Japonsko. Metali ste letake, a to je dokaz, da je Kitajska bonteljica za človečanstva duha.

španska vojna še ne bo kmalu končana

Naravne ovire najboljša zaščita republikanske Španije

London, 21. maja. o. Diplomatski dopisnik »Timesa« ugotavlja, da bo španska državljanska vojna trajala bržkone mnogo dalje, kakor pa so pričakovali že pred mesecem dni. Sedaj pričakujejo, da odločilne bitke ne bo pred poznim jesenjo, pa tudi ta rok se lahko smatra še kot prezgoden. Ovire, kakor so reka Ebro, močne utrdbe na katalonski fronti in hribovita pokrajina okoli Barcelone, predstavljajo znatne predrnosti za republikansko vladno. Zato ni mogoče izreči nobenih zanesljivih prerokovanj.

Iz Francovega tabora

Morella, 21. maja. o. Zaradi prodiranja Francovih čet na ozemlju med Morello in Teruelom so prišle republikanske čete na gorskih postojankah južno od Morelle v nevarnost, da ne bodo obkrožene. Ta nevarnost postaja tem večja, kar namerava v bližnjem vzhodnem odseku Francova 55. divizija pod generalom Adradasom podvesti sunek proti Albocaceru, čegar padec bi znatno olajšal nadaljnji potek ofenzive proti Castellonu. Zaradi ogroženosti njihovih postojank z obkroževalnim manevrom Francovih čet so republikanski milničniki že izpraznili Vege de Moll, vzhodno od Torresa in kakih 10 km južno od Morelle, ko so prejeli vest o nasprotnikovih akcijah za prodor med Catijem, 25 km južno zahodno od Morelle, ter castellonsko fronto. Prodiranje Francovih čet na ozemlju katalonske fronte je omogočilo vzpostavitev direktnih transportov med Morello ter med Villa franco del Cid, ki leži 30 km južno-zahodno od nje in ki so jo zavzele pred nekaj dnevi.

Francove čete so izpopolnile svoje postojanke ob moštiški reke Segre pri Balagueru, severnovzhodno od Leride, ter zasledile vse prejšnje strelske jarke nasprotnika v polkrogu, dolgem 8 km. Na ta način nadzirajo cesto, ki vodi v Balaguer, Tarego in Sao de Urges. Francove čete so

v tem odseku zgradile tri mostove preko reke Segre in sicer tako močne, da bodo lahko preko njih po obnovi ofenzive proti Kataloniji prevažali tudi najtežje topove.

Nacionalistično poveljstvo objavlja, da je bil odbit sovražni napad na teruelški fronti. V odseku Corbolana so Francove čete zavzele nekaj krajev južno od ceste, ki vodi v Teruel.

Republikansko vojno poročilo

Barcelona, 21. maja. AA. Vojno ministerstvo pravi v svojem poročilu, da je sovražnik na jugovzhodni fronti v odseku Cordillas po hudih napadih zavzel vrh Tumborubio, republikanske čete pa so ga s protinapadom zopet zavzele. Pritisk sovražnika pri Penarroyi je bil odbit. Republikanci so zavzeli vrh 1940 vzhodno od Penarroye. Sovražnik je bil odbit tudi pri Loma del Buru. V odseku Noqueruelasa so nacionalisti zavzeli vrh Habasa. Republikanci so sestrelili eno sovražno letalo. V tem odseku, pri Saguntu ter na Castellonu so sovražna letala izvedla več napadov. V Castellonu so porušila 60 hiš. Ubilih je bilo tudi več ljudi.

Sporazum glede umika prostovoljcev

London, 21. maja. h. Opoldne javljajo iz zanesljivega vira, da se je po ponovnem razgovoru med lordom Halifaxom in Reynaudom dosegel sporazum med Anglijo, Francijo in Italijo o angleškem predlogu glede umika prostovoljcev. Po tem predlogu se je Francija izjavila pripravljeno zopet zapreti svojo mejo proti republikanski Španiji, ako se istočasno izvede umik prostovoljcev iz Španije. Nemški in ruski poslanik sta bila obveščena o tem začasnem sporazumu, o katerem sta obvestila svoji vladi. Ta vest še ni potrjena.

Brezuspešna Eckenerjeva intervencija pri Rooseveltu

Washington, 21. maja. AA. Nemški poslanik je z Eckenerjem obiskal predsednika Roosevelta v Beli hiši. Ko sta odhajala, je poslanik izjavil, da je bil to samo uljudnostni obisk. Eckener je dejal, da potuje v New York in da so na sestanku govorili o heliju, vendar pa ni v tem pogledu prišlo do nikakršne spremembe.

Zopet obvezen vizum med Anglijo in Nemčijo

London, 21. maja. br. Z današnjim dnem je potekla pogodba med Anglijo in Nemčijo, po kateri za potovanja iz Anglije v Nemčijo in obratno ni bil potreben vizum, marveč je zadostoval potni list. Ker je Anglija odklonila podaljšanje te pogodbe, je od danes dalje potreben za potovanja v Nemčijo in obratno obvezen vizum. To pa ne velja za angleške dominione, ki imajo z Nemčijo svoje posebne dogovore.

Oboroževanje v Nizozemski Indiji

Haag, 21. maja. AA. Med proračunsko razpravo je minister za kolonije Welter rekel, da pripravlja vlada znatno okrepitev vojaških oporišč v Nizozemski Indiji. Vlada je naročila 30 bombnikov, protiletalske topove in tanke. L. 1939 bodo izdati za oboroževanje značilni tretjino celotnega državnega proračuna. Na vprašanje je minister Welter odgovoril, da ni vlada z nikomer sklenila kakšne vojaške pogodbe ali sporazuma o Nizozemski Indiji.

Beležke

Akcija predsednika Živkovića

Poročali smo že, da predsednik JNS Živković, ki se zdravi v kopališču Tesliću pri Banjaluki, pridno poseja strankine shode in sestanke v vsej okolici. Razen onih, ki smo jih že zabeležili, je bil v zadnjem času še na srešnih skupščinah JNS v Tešnju, Dobroju, Grapaku in Kožulu. Razen tega se je udeležil shodov JNS v Maglaju, Prnjavoru in Derventu. Povsod je bil od strankinih pristavev sprejet s toplimi ovacijami. V teku prihodnjega tedna namerava predsednik Živković obiskati še nadaljnje sreze v vrbski banovini in se sestati s tamošnjimi predstavniki in organizatorji stranke.

Službeno glasilo JRZ o avtonomiji univerz

»Samopravda« razpravlja o avtonomiji univerz, ki se ji zdaj prevelika. Avtonomijo izražajo razni elementi, predvsem levičarji, tako da bodo morale pričeti s tem računati odgovorne državne oblasti. Med drugim pravi glavno glasilo JRZ:

»Čas je že, da se pri nas resno govori in razmišlja o gotovih stvareh. Med te spada tudi avtonomija univerz, ki jo zlorabljajo ljudje z zavajanjem naše mladine na pota levičarskega internacionalnega marksizma. Mi doživljamo po univerzah debatable večere, pri katerih spajajo razni agitatorji med mladino marksistični strup in zlorabljajo avtonomijo univerz za svoje temne naklepe. Skupina dobro plačanih subverzivnih elementov sistematično zlorablja visoko misel vsučiliške avtonomije. Zato je razumljivo, da se pojavlja med treznimi ljudmi odpor proti takemu izgravanju in pojmovanju vsučiliške avtonomije. S takimi zlorabami izgublja univerzitetna avtonomija svoj smisel. V interesu vseh tistih, ki žele ohraniti avtonomijo univerz je, da takoj preprečijo nadaljnje njeno zlorabljanje. Ako tega svari la ne bodo upoštevali, potem spravljajo sami v nevarnost nje nadaljnji obstoj.«

HSS in SDS

Vilderjeva »Nova riječ« razmišlja v zvezi z razmerami v Dalmaciji in z napadi na dr. Leontića o položaju SDS, ki je pretrpela zaradi notranjih nesoglasij velike izgube. Tako so jo zapustili Slovenci, pa tudi številni Srbi, dočim so se Hrvati zdržili skoraj vsi v HSS. Pri volitvah 1. 1927. je imela SDS 202.127 glasov in 23 mandator. HSS pa 381.371 glasov in 61 mandator. Pri zadnjih volitvah 1935. so dobili samostojni demokraciji 5 mandator brez pomoči HSS, v 12 srezih pa absolutno večino s pomočjo HSS. Vilderjev list pravi, da bi samostojni demokraciji gotovo mnogo boljše odrezali, če ne bi ostali zvesti zavazništvu s HSS in delili z njo vse težave za časa diktature. Voditelj SDS so držali polnih 15 let svoje sreze, a so jih sedaj izgubili zaradi skupne borbe s HSS.

»Hrvatski dnevniki« lakonično potrjuje ugotovitve »Nove riječi«. V uradniku po ugotavlja, da danes na Hrvatskem ni več potrebe po kakšni drugi stranki, razen HSS: »Hrvatski narod se lahko opredeljuje politično, kakor sam hoče. Ako se je izrekel za sistem ene same stranke, potem je to pač njegova stvar. Hrvati so se odločili za HSS, ker vidijo v njej nositeljico svojih hrvatskih narodnih, političnih, gospodarskih in socialnih zahtev. Poleg tega so se prepričali, da bodo dosegli vse svoje zahteve najbolj gotovo, če so vsi organizirani v HSS. Med SDS in HSS ni bilo borbe za mandate odkar je bila osnovana KDK. Mandate so dobivali v enakem razmerju pristajši ene kakor druge stranke. Pri zadnjih senatskih volitvah je bil izvoljen na listi KDK samostojni demokraci dr. Kostić čeprav bi lahko zahtevala po številu glasov vseh pet senatskih mandatov HSS zase.«

Izobčenje dr. Leontića

V četrtke zvečer je bil zonet redni tedenski sestanek organizacije HSS za mesto Split. Prvi govornik Čulić je obžaloval, da tomlačijo nekateri nastop proti dr. Leontiću kot napad na splitske delavce. »HSS je delavcem najbližja, saj niso njeni člani seljaki nič drugega kakor delavci. Njen program je ena sama zahteva po socialni pravičnosti. Nam je žal, da sluša govorniki dr. Leontiće v imenu nekih splitskih delavcev, ker gledamo v njem še vedno voditelja nekdanje Orjune, ki se izizvalno sprejeda za gorjajo po Splitu. Mi smo vedno pripravljene sodelovati s splitskimi delavci, vendar pa brez dr. Leontića.«

Za Čulićem je govoril radićevski poslanec Paško Kaliterna, ki je dejal, da je vsem Splitu morda vsega skupaj 20 do 30 samostojnih demokratov, ki mislijo čisto drugo, kakor pa voditelj KDK v Zagrebu. Družbo dr. Leontića tvorijo sami pokvarjeni ljudje. Dr. Leontiće je star batinaš in Orjunaš, ki danes poskuša zavajati hrvatske duše s primorčanjem neke ljudske fronte. Dr. Leontiće želi, da bi politiko vodili pokvarjeni ljudje, ki se sprejeda iz stranke v stranko in prodajajo sebe in narod.

Nato je Kaliterna še ostro kritiziral dosedanje politično delovanje dr. Leontića in ga svečano proglasil za nevrednega, da bi bil še naprej član »hrvatskega narodnega pokreta«.

Razstava hrvatskega novinarstva

Kakor poročajo zagrebški listi, bo v prostorih zagrebške velesjeme meseca oktobra velika razstava hrvatskega novinarstva, združena z razstavo tiskarske in papirne industrije. Razstavo organizira zagrebška sekcija Jugoslovenskega novinarskega združenja.

Napovedi glasila slovenskega dela Jugorasa

»Slovenski delavec«, glasilo slovenskega dela Jugorasa, napoveduje v zadnji številki, da bo sedaj »slekel rokavice«. Tako pravi:

»Sleki bomo rokavice in razbili zajedalske pokrete, na katerih umira narodna in stanovska zavest, in ustvarili bomo ponosen sodoben delavski stan, ki ne bo več prosjačil za svojo pravico, ampak jo bo tirjal in izbojeval. Nas zato samo veseli, da je na jugu države vstala v takem pojmovanju sorodna organizacija Jugorasa, s katerim bomo delali roko z roki, organi-

»Bayer-jev« - križ štiti od ponarejenja

Oglas je reg. pod S. Br. 181. od L. III. 1937

Profesor Ramovš o ljubljanski akademiji

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, se je mudil v Beogradu univ. prof. dr. Fran Ramovš, ki je predložil ministarstvu prosvete načrt statuta za novo Akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani. Urednikom beograjskih listov, ki so ga posetili, je g. dr. Ramovš dal nekaj zanimivih izjav o Akademiji in njenem ustroju, kakor je zamišljen po izdelanih statutih. O ustanovitvi Akademije je med drugim rekel:

»Že pred desetimi leti je bilo sproženo vprašanje, da se osnuje Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani, toda iz Bog ve kaj razlogov so se vedno pojavljale razne ovire. Stvarnih ovir ni bilo nobenih. Ravno od nas, iz Ljubljane, je svoječasto izšla misel, naj bi se osnovala ena sama Akademija, univerzitetna mesta pa naj bi bila neke vrste podružnice. Toda ker sta ostali akademiji i v Zagrebu i v Beogradu, tudi nam ni preostalo drugega, kakor

da si osmujemo še mi svojo. Ljubljana je na križišču kultur treh narodov. Mi se zato nadajamo, da bomo mogli presaditi v našo domovino, kar je dobrega v tujni. S svoje strani pa moramo tudi sami imeti v tem predelu močno kulturno trdnjavo.«

O bodočem ustroju ljubljanske Akademije je prof. dr. Ramovš povedal, da bo imela štiri oddelke. Prvi oddelek bo obsegal filozofijo, jezikoslovje in zgodovino, drugi pravne in socialne vede, tretji matematiko, prirodoslovje, medicino in tehniko, četrti pa vse panoge umetnosti. Predsednika Akademije bo imenoval Nj. Vel. kralj na predlog ministra prosvete. Statuti bodo definitivno urejeni in potrjeni že v par mesecih. Ob tej priliki bodo s kraljevim ukazom imenovani tudi prvi člani Akademije, dočim bo nadaljnje člane volila Akademija sama.

Odhod divizijskega generala Tonića

Z ukazom kraljevih namestnikov od 16. t. m. je dosedanj komandant dravske divizije divizijski general Lazar Tonić postavljen za komandanta moravske divizije. General Tonić, ki si je v teku svojevo parletnega bivanja v Ljubljani pridobil splošne simpatije prebivalstva, je včeraj izročil svoje posle svojem dosedanjemu pomočniku g. generalu Dušanu Dodicu. Prihodnje dni bo že prevzel posle komandanta moravske divizije.

„Lovčen“ v Varni

Carigrad, 21. maja. AA. Posebni dopisnik agencije Avala poroča: Parnik Zetske plovidbe »Lovčen« je danes prispel semkaj vračaje se iz Constance. Na vožnji v Carigrad se je »Lovčen« ustavil v Varni, kjer so mu priredili slavnosten sprejem. Nato so na ladji priredili zakusko. Govorili so poveljnik ladje general Popov, ravnatelj zetske plobe Džunij in predsednik bolgarske paroplovne družbe Grekov.

Nov vojaški ataše v Varšavi

Beograd, 21. maja. o. V Hercegovnem se nes objavil ukaz, s katerim je bil razrešen svojih dosedanjih dolžnosti vojaški ataše v Varšavi pešadijski polkovnik za generalštabne posle Jurij Mušić. Za njegovega naslednika je imenovan polkovnik Milan Kadujerčić, doslej vojaški ataše pri poslanstvu na Dunaju.

NE ZAMUDITE!

Prodaja blaga po zelo niskih cenah.

Podružnica Stermecki, prej Urhova trgovina, Celje, Glavni trg 17.

zacijsko diferencirani, a v boju za naravne pravice neločljivo strnjeni ramo ob ramo. Naravne pravice, za katere gre Jugorasa v boj, naše katoliško stališče samo še bolj utemeljuje in jim daje poleg naravne še nadnaravno poročstvo in pogonsko silo.

»Slovenski delavec« pravi dalje, da »zahteva novodobno gospodarstvo, da se pravice posedujočih omeje, stavijo pod kontrolo in v službo naroda. Podjetje je krava. Podjetništvo je in živeti mora. Skupaj je bomo varovali in skupaj si delili mleko in prirastek.«

Zahteve dalmatinskih gospodarstvenikov

V četrtke je bila plenarna seja trgovske in industrijske zbornice v Splitu. Sprejete resolucije zahtevajo rešitev nekaterih važnih pomorskih vprašanj, med drugim razširjenje dokolnoga za pomorsko direkcijo, in revizijo subvencij paroplovnim družbam. Dalje zahtevajo dograditev primorske turistične ceste, zlasti odseka od Splita do Omisla, ter novo moderno avtomobilsko cesto iz Splita v Sarajevo. Ta cesta naj bi vsaj malo nadomestila pomanjkanje železniške zveze.

Nato predlagajo resolucije uklenjenje trošarine na cement, ki je potreben za javna dela, glede nameravane cestnega fonda pa zahtevajo, naj se večji del prodidenih dohodkov odstopi banovinskim cestnim fondom. Glede nameravane uredbe o obveznem nalaganju rezervnih fondov delniških družb želi zbornica, naj se načrt uredbe pred objavo dostavi v izjavo gospodarskim zbornicam.

Volitve v Južni Afriki

V nedeljo so bile parlamentarne volitve v Južni Afriki. Kljub silni agitaciji, ki so jo razvijali skrajno desničarski nacionalisti, je demokratična vladna stranka dobila štiri petine mandatov. Od 136 poslanskih mest ji jih je pripadlo 106, nacionalistom 18, vsem ostalim skupinam pa 12.

Jugoslavija : Anglija 1:0

Zagreb, 21. maja. o. Zaradi včerajšnjega deževja se je teniško tekmovanje za Davisov pokal med Jugoslavijo in Anglijo, ki šteje v drugo kolo, pričelo šele danes. A tudi danes je dež motil začetek, ki je bil napovedan za 14.30. Takrat je nastal hud naliv. K sreči se je kmalu zopet pokazalo sonce in se je igranje toliko osušilo, da se je tekmovalje ob 16.10 lahko pričelo. Prva sta nastopila Anglež Buttler in Jugoslovenci Mitić. Mitić je igral izvrstno, dočim je pokazal Anglež bolj povprečno znanje. Njuno srečanje se je končalo z rezultatom 3:6, 1:6, 4:6 za Mitića, tako da je Jugoslavija po prvem singlu vodila 1:0.

Nato sta nastopila Anglež Shaves in Jugoslovenci Punčec. Zaradi teme je bilo njuno tekmovalje ob 19.10 prekinjeno in se bo še jutri nadaljevalo. Stanje je 6:4, 4:6, 6:2, 3:2 za Punčeca. Stanje je torej 2:1 za Punčeca, a v prekinjenem četrem setu vodi naš zbornik z 1 gemom razlike.

Vrhovni sodnik je francoski konzul v Zagrebu Gueyraud. Jutri nastopijo v dvojbo za Anglijo Buttler in Wilde, za Jugoslavijo pa Punčec in Mitić. Gledalcev 4.000. Po prvem dnevu vodi Jugoslavija z 1:0. Prekinjena igra se bo jutri nadaljevala pred igro v dvojce.

Ameriški poslanik pri predsedniku vlade

Beograd, 21. maja. AA. Predsednik vlade dr. Stojadinović je sprejel ameriškega poslanika Artura Laina in podpredsednika beograjske torze Mihaila Djurića.

Ugodnosti za odlikovance s Karadjordjevo zvezdo

Beograd, 21. maja. AA. Na podlagi odloka prometnega ministra s dne 14. maja t. l. bodo od 1. junija t. l. dalje odlikovanci s Karadjordjevo zvezdo z meči imeli pravico do brezplačne vožnje v neomejenem številu in sicer aktivni in upokojeni oficirji od majorja navzgor ter aktivni in upokojeni državni uradniki od 6. skupine navzgor v I. razredu, vsi drugi pa v II. razredu. Ta ugodnost se ne sme izrabljati v trgovske namene. Izdane bodo nove legitimacije, kakor hitro bo pripravljen novi obrazec, dočim pa se lahko poslužujejo legitimacij za četrtinsko vožnjo. Osebe, ki imajo pravico do I. razreda in potujejo v uniformi, lahko izrabijo to legitimacijo brez navedbe posebne klavzule v njej, drugi, ki imajo pravico do I. razreda, pa morajo predložiti svoje legitimacije glav-nemu ravnateljstvu državnih železnic preko vojnega ministrstva (generalštabnega oddelka) ali pa preko društva odlikovancev s Karadjordjevo zvezdo z meči, da se vpiše ustrezajoča klavzula.

Nova oprema beograjskih gasilcev

Beograd, 21. maja. p. Te dni so beograjski gasilci prejeli nove kroje in priprave za obrambo proti letalskim napadom v primeru vojne. Danes so imeli svoj prvi nastop v novi opremi in priredili na Tašmajdanu velike gasilske protiletalske vaje.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročilo: Hladni arktični zrak z jasnimi ponekod pokriva srednjo in severno Evropo razen Anglije. Hud ciklon nad Genovskim zalivom pomika tople zračne mase čez Balkanski polotok na Sredozemsko morje in delno v srednjo Evropo, kjer povzroča v stiku s hladnim arktičnim zrakom precejšnjo oblačnost z dežjem od naraščanju temperature. Burno vreme s padcem temperature je v južni Franciji in v vzhodnem delu Sredozemskega morja. V Jugoslaviji je deževno vreme z manjšimi jasninami na skrajnem vzhodu. Toplota brez posebnih sprememb. Najnižja Mrzle Vodice 7, najvišja Kraljevo 21 C.

Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo oblačno in deževno vreme v vsej državi s precej hudim vetrom. Toplota bo padla.

Zagrebški: Nestalno in slabo vreme, relativno visoke temperature, zelo oblačno, močni južni vetrovi, ponekod padavine. Popuščanje napetosti.

Dunaj: Z izboljšanjem deževnega vremena se še ne more računati. Morebitni udor italijanske depresije more prinesiti tudi močno deževje. Kakor oblačenje, je tudi temperatura zelo negotova.

Avtomobilska nesreča pri Opatiji

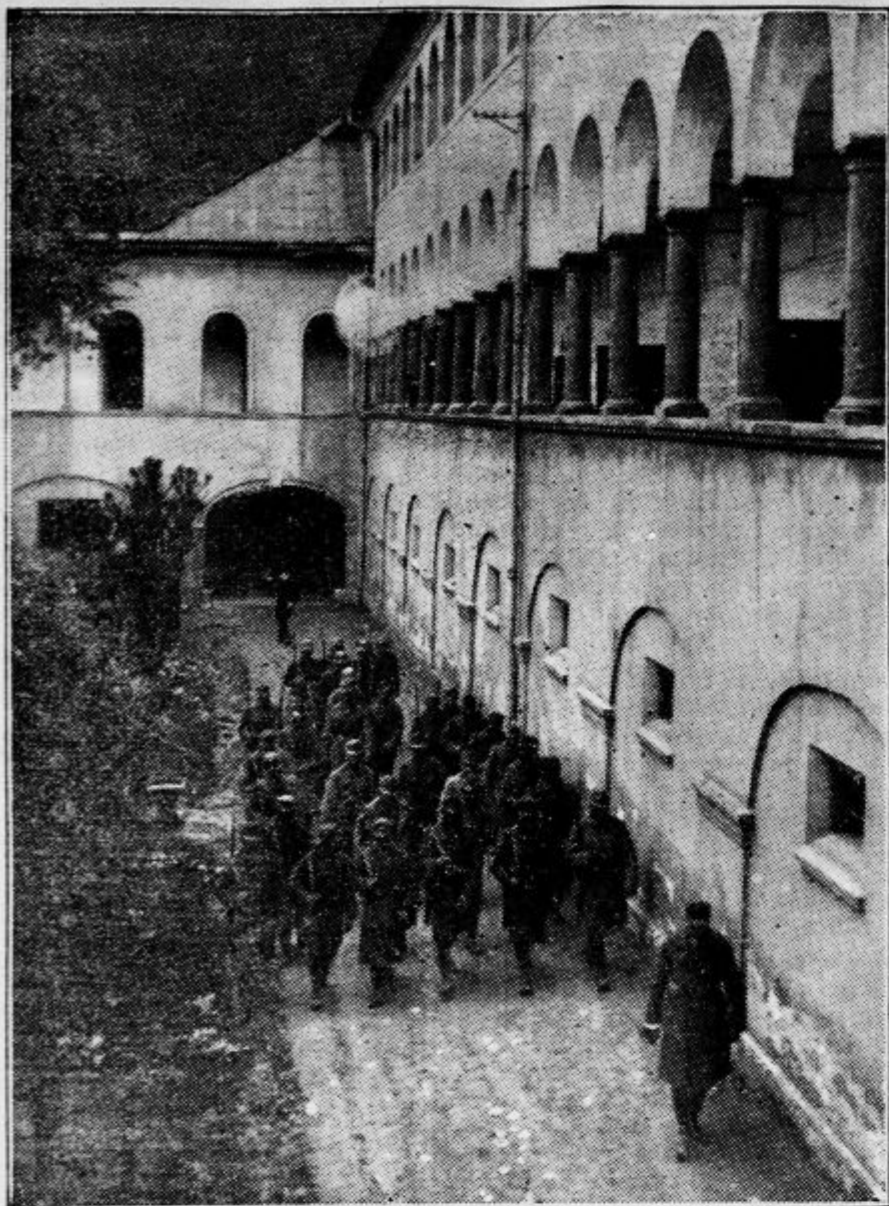
Sušak, 21. maja. o. Včeraj popoldne se je pripetila na cesti med Reko in Opatijo huda avtomobilska nesreča. Dva potnika sta bila ubita, tretji je bil lažje poškodovan. Inž. Viktor Sorbino, lovranski trgovec Kuzma Martinčič in zagrebški inženjer Stanko Kliska so se z avtomobilom odpravili proti Opatiji. Blizu Kantride so dohiteli neki avto-bus. Sordino ki je vodil avto, je avto-bus tu di prehitel. Tedaj pa je pribrazil iz nasprotne strani neki drugi avto-bus. V zadnjem hipu je inž. Sordino zavril na vso moč svoj voz, ki pa se je bliskovito okrenil in zadel z vso silo ob neko drevo. Od drevesa pa se je od bil nazaj v avto-bus, ki ga je skoraj docela zdrobil. Sorbino je bil pri priči mrtve, Martinčiča so naglo prepeljali v reško bolnišnico, kjer pa je nekaj ur pozneje podlegel poškodbam. Inž. Stanko Kliska je bil že odpuščen iz bolnice v domačo oskrbo. V avto-busu ni bil nihče poškodovan.

Vrednost oglasov v dnevnih najbolje presodite po številu malih oglasov. — Današnje »Jutro« ima

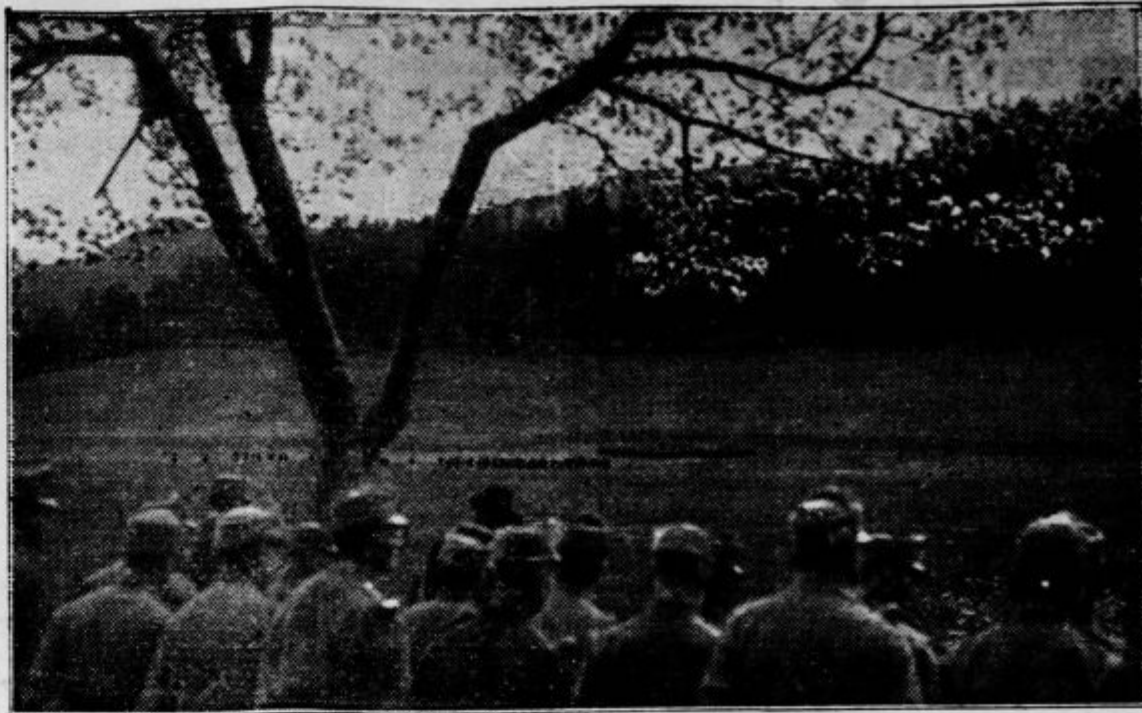
409

malih oglasov. Enkratni polizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas ponči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

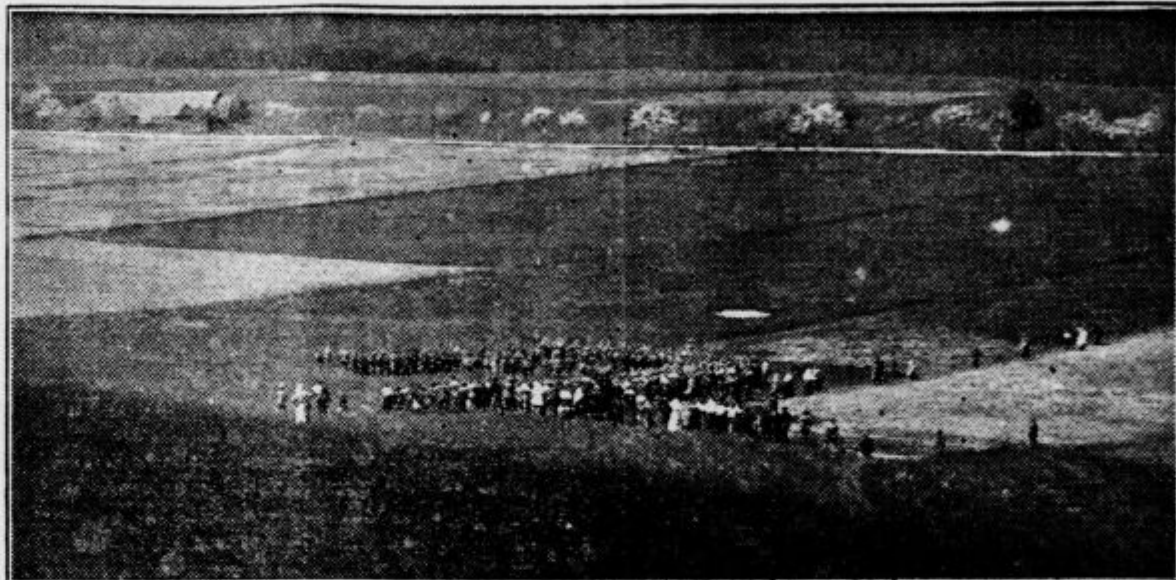
Zadnja pot slovenskih upornikov v Judenburgu

V zapuštni nedavno umrlega ljubljanskega fotografa g. Velčana Beštra smo našli pričujoče tri fotografije, ki so menda pač edini posnetki presunljivih prizorov pred 20 leti v Judenburgu. Preteklo nedeljo smo obširneje obudili spomin na upor slovenskih mož in fantov, ki so služili in trpeli pri 17. pešpolku. Naša večja slika prikazuje poslednjo pot na smrt obojenih upornikov: Antona Hafnerja, Karla Močine, Alojza Štefanka in Jose Davtovica, ki so bili ustreljeni 16. maja 1918. Madžarska eskorta jih je gnala iz zaporov starinskega judenburškega sodišča na morišče za pokopališčem

Cvetoča drevesa so oznanjala pomlad, a slovenski možje in fantje vsega kačra v Judenburgu so morali biti priče, kako so Avstriji in Madžari streljali njihove tovariše, ki so se upali dvigniti pest zoper nasilnike

Slika, posneta iz precejšnje oddaljenosti, je bila posneta, ko sta bila na binkoštno soboto 18. maja 1918. ustreljena popolnoma nedolžni četovodja Anton Rogelj in Fran Grahovina

Ustreljenemu bratu Olipa
Dne 21. maja leta 1918. je bil ustreljen v Murski kot vodja vojaškega upora po sodbi prekega sodišča br. Boštjan Olip, član narodnoosvobodilnega boja. Ob žalostni obližnici je Sokolovo društvo včeraj privedlo k žalni svečanosti pri njegovem grobu na judenburškem pokopališču. Ob tej priložnosti je bil posneta njegova spominska naslednja slika:
Slovenski narodnoosvobodilni boji smo se prišli pomisliti, ki je padel za idejo jugoslovanstva. Z slovenski ljubezni smo posneli grob našega brata Boštjana. Prav tako je bilo na današnji dan pred 20 leti v Murski kot Judenburg, ko je bilo že vse tavišano. Ponoči se je spremeni samotni grob uporniškega vodje v gomilo, vso posuto z slovenski in namočeno s solzami. Da, prav tako je bilo. Semo grob je bil že sveč in se je igral v zraku poslednji jek do smrti našega brata: »Živela Jugoslavija!«, le se je čud utrip njegovega srca, njegova poslednja molitev: O, domovina, ti sveta, za ta, za tvojo bodočnost darujem svoje naslednje življenje.
Vedel je, bratje, kaj ga čaka, saj so ti danes, ko se je pokojna Avstrija že poskušala rešiti, padli njegovi sotrpni, idealisti, jugoslovani, drug za drugim. Toda v njegovem srcu je bilo dovolj ljubezni in kreposti po svobodni zemlji, da je poslal misli nase. Zadnji dan pa je pohitel misel domov k svojim dragim, k svoji materi. Skrb za njo mu je težila srce, tolažil jo je v pismu: »Mama, ne jokaj, tako je moralo biti. Da, moralo je tako biti, živje so morale pasti, temelj za združitev Slovencev na jugu je moral biti trden. In trden je tako, da ga prav nobena sila ne bo omajala, saj je zgrajen na kosteh naših najboljših. Stavba je zračna, tako kramna, da si krasnejše misli ne moremo. Bratje in sestre, mi pa jo olepšamo s svojimi ljubeznijo, s svojim delom, da bo brez madeža, vsa bela, vsa sončna.
Živimo in vzgajamo svoje otroke v spominu na naše junake, da bo vedno v naših srcih gorela ljubezen do naše lepe, s takimi živimi pribojane Jugoslavije, da bomo tudi mi pripravljani na žrtve. Bratje in sestre! Pomolimo v svojih srcih za pokoj njegove duše in počastimo spominu Sokola — junaka s enostavnim molkom... Počestaj mirno!

Ob grobu matere

kraškega poeta

V petek, 13. maja so na kraškem pokopališču v Torenju položili k večnemu počitku smrtne ostanke g. Katarine Kosovlje, vdove po nadučitelju in matere pred dvanajstimi leti ob tem času umrlega kraškega pesnika borov in gnaj Srečka Kosovela. Kakor je bilo tepeče, tiho in vdano njeno življenje, takšna je bila tudi smrt. Gostolenje slavcev in nočno petje fantov na vasi jo je pospremito do praga večnosti...

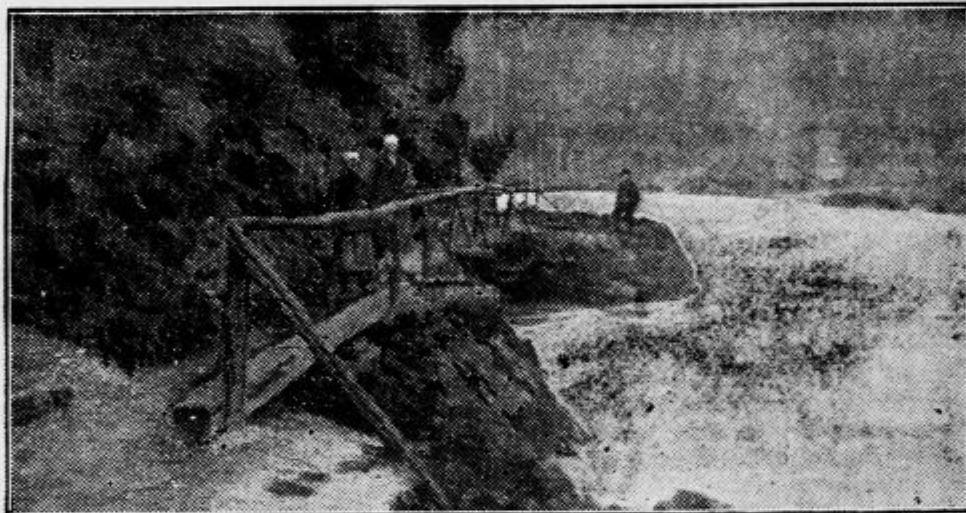
Le kdor je pokojnico osebno poznal, je umel čitati njeno zlato srce in nje preklešni značaj. V svoji mladosti je prepoznala mnogo tujih dežel, spoznala ogromno ljudi in usod, ki so prispevale k oblikovanju njene osebnosti. Kot zreli človek je stopila v zakon ter se za ceno materinstva odpovedala vnanjemu svetu. Dala je življenje in vzgojo peterim otrokom, ki jim ni bila samo roditeljica in mati, ampak tudi modra svetovalka in vodnica. Z globoko promicanostjo je spremljala njih pota do svoje smrti.

V maju 1926. je z veliko bridkostjo pokopala svojega najmlajšega sina Srečka, pesnika kraške zemlje, ki je v najlepših pesmih izpričal veliko srčno povezanost z materjo in domom. Hudo jo je pozneje pri-

zadela smrt dragega soproga, vendar je vse udarce prenesla z mirno zavestjo izkušena žena. Nasmejana, skoro vedra, le nikakor ne pripravljena na slovo od tega

sveta, je zatislila svoje oči, svojcem in vsem, ki so jo poznali, pa je zapustila vero v dobrega in plemenitega človeka. Bodi ji lahka kraška gomila!

Povodenj v Gornji Savinjski dolini

Savinja je porušila del ceste med Ljubnim in Lučami

Gornji grad, 21. maja.

Kakor v vsej dravski banovini, je tudi v gornjegrajskem srezu zadnja dva dneva močno deževalo. Tu so bili natli še prav posebno hudi, zlasti danes se je zilo z neba ogromno voda. Seveda so tukajšnji po-

točki takoj, ko so pridrevli hudourniki z gor, močno narasli. Savinja, Ljubnica, Lučnica in deloma tudi Dreta so marsikod prestopile bregove. Povodenj je v Gornji Savinjski dolini povzročila prav znatno škodo in ovira tudi promet.

Včeraj se je porušil del ceste med Ljubnim in Lučami, danes pa se je porušil most pred Solčavo. Zato je promet na cesti Ljubno-Solčavo-Logarska dolina začasno prekinjen. Tehnični vodja v Gornjem gradu je takoj storil vse potrebno, da se cesta popravi in da se uredi zasilni most čez Savinjo pred Solčavo. Čim bo promet na cesti do Ljubnega do Logarske doline spet mogel, bo to takoj objavljeno v »Jutru«. Škoda znaša okrog 100.000 din.

RADI
PREZIDAVE
PRODAJA SE CENEJŠE
Sternceki

Dober okus

je posebna prednost odvajalnega sredstva Darmol. Vrhu tega deluje milo in brez bolečin. Zato uživajo odrasli in otroci radi Darmol

DARMOL

Dobra
podlaga za puder
je neizogibno
potrebna za
pravilno nego!

ELIDA IDEAL KREMA

... zaradi vsebine homomelisa posebno učinkovita

Zahvala

Ob mojem jubileju ob priliki 40-letnega javnega udejstvovanja, predvsem pa udejstvovanja v obrtniških organizacijah, sem sprejel toliko čestitk, priznanj in drugih dokazov ljubeznive naklonjenosti, da se mi ni moglo vsakemu posebej zahvaliti. Prosim torej po tej poti vse svoje sodelavce, prijatelje in znance, ki me ob tem redkem delovnem jubileju niso pozabili, da sprejmejo mojo iz dna srca segajočo zahvalo.

Prav posebno se zahvaljujem uglednemu Obrtniškiemu društvu v Laškem za privedenju družabnega večera ter za prekrasni, presenetljivo lepi sprejem, kakor tudi slavnemu Pevskemu društvu istotam za priredeno mi podoknico ter naposled vsem dragim Laščanom, ki so meni in naši skupni

obrtiški stvari v počačenje okrasili svoje hiše.

Z zagotovkom, da mi ostane ta dan do smrti v lepem spominu, ostajam s pozdravi:

Jakob Zadavec,
zbornični svetnik in častni predsednik
ZOD, za dravsko banovino.

Pri hemoroidih, bolečinah v križu, zastoji krvotoka v jetrih in nezadostnem izločevanju iz čreva, nastalem zaradi zapeke, se dosežejo z naravno »Franz-Josefov« vodo odlični uspehi. Bolniki radi uživajo preizkušeno »Franz-Josefov« grenčico, ki se tudi pri pogostejši uporabi dobro obnese.

Ogl. reg. 5. br. 18. 455/26

Mislite v teh dneh na CMD

Dr. Ivan Lah na liceju

Prihodnje leto bo minilo dvajset let, odkar je župan in pisatelj dr. Ivan Tavčar poklical za profesorja slovenščine na dekliški licej svojega tovariša — pisatelja dr. Ivana Laha, ki si je bil takrat šele za silo odprtel od strahot in krivic, ki jih je bil pretrpel med svetovno vojno v jetih in internacijskih taboriščih, in od globoke rane, ki bi mu bila na rumunski fronti skoro ugrabila dragoceno življenje.

Ivan Lah, ki je bil že leta 1910. pri svojem velikem učitelju Masaryku na praški univerzi promoviral za doktorja filozofije, takrat zaradi svoje protiaustrijske in vse-slovenske prepričanosti pač ne bi bil mogel dobiti službe na srednji šoli, zato se je, ker je vedel, da bo svoji zasluženi domovini najbolj lahko koristil s peresom, posvetil žurnalistiki in je kot novinar, poln mladeniškega ognja in neizprosne borbenosti, in kot urednik, ki je mnogo-krat moral kar sam napisati cel list, dosegel znatne uspehe.

Lepo in prav pa je v svojih poslovnih besedah ob prežgodnji krsti prijatelja dr. Laha povedal licejski direktor dr. Bajec: »Pokojniku sreča v življenju ni bila posebno naklonjena, dosti je moral prestati, pod težo časov in razmer bi se bil marsikdo drugi zgrudil. Enkrat pa ga je vendar razumela: ko ga je poslala poučevati ravno na dekliški licej.«

Pestro in tehtno je bilo delo dr. Laha pisatelja in esejista, neverjetno obširno in vsestransko, toda do danes žal še neoce-

njeno je bilo delo dr. Ivana Laha novinarja (na stotine uvodnikov, ideoloških in političnih člankov, glos, satir in poročil niti s šifro ni podpisal), izredno plodno in zgledno pa je bilo tudi delo, ki ga je v šestnajstih letih opravil kot licejski profesor in vzgojitelj naše povojne ženske mladine.

Malo je srednješolskih učiteljev, ki bi znali učence tako razvneti in navdušiti, kakor jih je razvnel in navdušil pokojni dr. Lah. Saj je ves gorel za svoj predmet, za slovenščino, za srbohrvaščino in za ruščino, ki jo je dolga leta poučeval kot prost predmet, zbirajoč v ruskem krožku krog sebe svoje najljubše nadarjene učence.

Daleč od vsake pedanterije, ozkornosti in muhavosti, ni nikdar vsiljeval in prodajal učenkam papirnatih, tuje učenosti, smatrajoč poučevanje narodnega jezika za opravljanje najsvetnejšega posla, ki se mu mora učitelj bolj kakor pri drugih predmetih posvetiti z vso vnamo, resnostjo in čutom za odgovornost. »Pri slovenščini vzgajaj značaj in postavljaj temelje za vse drugo šolsko delo in za življenje,« je večkrat rekel. In se je po tem tudi strogo ravnal.

Njegove ure so učenke pričakovale z veseljem in navdušenjem, saj so dobro vedele, da jim dobrohotni profesor, ki jim je veljal za osebnost, uravnoteženo, polno, dragoceno in kipečo osebnost, daje iz globine svoje klene prepričanosti, da

Posmrtna maska dr. Ivana Laha, ki jo je posnel medaljer g. Anton Sever, je zdaj v izloži Tiskovne zadruge. Izložba je vsa posvečena spomenu pokojnega pisatelja, okrašena je z njegovo sliko, rdečimi nageljni, zbranimi deli in s pokojnikovim pokopisom.

iskreno govori o likih in stikih, ki so njemu samemu bili sveti, in da prižiga v srcih svojih učenek ogenj, ki si ga je bil sam prečistil v pretežkih in odgovornih dneh.

Zato ni čuda, da so njegove mikavne, tople besede in njegovi pristranski podani zgledi tako vneli in osvajali. Nobenemu drugemu učitelju niso učenke toliko čitale in tako rade predavale. Nobenemu tudi niso tako vnamo žrtvovali svojih prostih ur in dni kakor dr. Lah, kadar je z njimi pripravljali šolske proslave za Vidov dan in za dan Zedinjenja, za Sv. Savo, Cirila in Metoda, za Strossmayerja in še druge. Ali pa kadar je v posameznih razredih ob obletnicah rojstev in smrti svetil z dijakinjami v razrednih akademijah celo uro življenju in delu naših vodnikov in prerokov, Prešerna, Gregorčiča, Vodnika, Levstika, Stritarja, Jurčiča, Aškerc, Tavčarja. Razred je bil tedaj ves svečan: na odru v cvetju in zelenju podobas slavljenčeva, pred njo predavateljica in deklamatorke, v prvih klopeth domači gostje, razredni profesorji, ob zadnji klopi pa srečni, presrečni dr. Lah, ker so mu učenke s tako lepo žetvijo vračale vse veliko in plemenito, kar je bil zasadil v njih mlada, navdušena srca.

Ni pa skušal svojim dijakinjam približati velike moke naše kulture in zgodovine samo v učnih in razrednih proslavah, temveč tudi v samem okolju, ki je v letih rasti in prvega vzpona izoblikovalo njih delo za narod. Dr. Lah je izredno rad hodil na šolske izlete, ni pa nikdar popeljal učenk v kraje, ki nam niso rodili zna-

menitih mož. Vsak izlet, tudi majniški, je bil posvečen kateremu od njih in vselej je priljubljeni profesor znal združiti utile in dulce. Najprej resna in vzpodbudna beseda, naprej, odlomek povesti pred pisateljevo rojstno hišo, v pokrajini njegovih prvih sanj in spoznanj, potem pa izletniški dulce, kjer se je med prijetnimi pogovori in kramljanji o knjigah in teatru, o lepoti in ljudeh domačih in tujih, dr. Lah, tako svetih slovenskih zemelj, oglašala lepa slovenska pesem in k sklepu neredko tudi poskočna harmonika... V vlaku pa je bolelni profesor, ki se je tako krasno počutil med veselo mladino, kar brž intoniral svojo priljubljeno »Tam dol po ravnem polju« ali pa tisto lepo dolensko:

So ptičice zbrane,
v planino lete,
tam dol na Dolenskem
je zdravje mojše.

Vse tako izletniško spoznavanje in uživanje naših krajev in tvorcev je doseglo svoj višek, ko je profesor Lah leta 1931. (za svojo petdesetletnico) peljal takratne osmošolke do cilja svojih najlepših in najsrečnejših sanj, v ljubljeno zlato Prago, kjer se mu je bila kot študentu mlada, tako vnetljiva duša ob svetlih čeških vzorih vsa napojila z ljubeznijo do slovenske zemlje, s čistim ponosom, z nezlomljivo vero v ideale in strastno voljo do žrtvovanja in dela, z voljo, ki mu je prav do zadnjih bednih dni, telesno že vsemu izmučenemu in iznemoglemu, krepila ugašajoč plamenček delavnega življenja.

Gospodarstvo

Vprašanje vzajemnega zavarovanja

Nekaj opazk k aferi Glavne privredne zadruge v Mariboru

Zanimanje za zavarovanje se je v naših krajih posebej v zadnjih letih močno razvilo. Vendar je današnje privatno zavarovanje v glavnem še vedno dostopno le tistim slojem, ki razpolagajo s primernimi gnotnimi sredstvi, dočim se velika večina, ki računa s povprečnimi dohodki, ogreva v prvi vrsti za razna tako zvana »ljudska zavarovanja«.

Privatne zavarovalnice so to poštevale in uvedle razne vrste ljudskega zavarovanja, ki pa kljub široko razpredeni in drago plačani organizaciji profesionalnih akviziterjev ne vzbujajo takega zanimanja, kakršno žanje te vrste zavarovanje na vzajemni podlagi, ki so ga že pred leti začele uvajati v Sloveniji razne samopomoči in pomožne blaginje.

Prilaskovali smo, da bo sprito polomov »ljudskih zavarovalnic«, zanimanje zanje popolnoma splahnelo.

Toda, kljub postritvam zavarovalnih pogojev, zvišanju prispevkov, odklanjanju izplačil v dvomljivih, spekulacijskih (smrtnih) primerih, kljub aferam s senzacionalnimi odmevi v dnevnem časopisu, kažejo statistike samopomoči, da število njihovih zavarovancev ne pada, temveč raste zopet v nove desetletja.

Ako upoštevamo število vseh oseb, ki so bile ali so še, posredno ali neposredno vključene pri raznih samopomočih, pridevmo do presenetljivega odkritja: malone vsak dvajseti prebivalec Slovenije je že sodeloval ali še sodeluje v vzajemnem zavarovanju!

To dejstvo se do danes v poplavi razprav zoper vzajemno zavarovanje ni navajalo niti upoštevalo. Kritike so v splošnem preveč enostranske, preveč odmeva iz njih bojni klic po uničenju konkurenca (?) Ta pojav v obsegu, kakor smo ga odkrili, je potreben temeljite strokovne obdelave, ne pa kratkovidnega negiranja.

Ni naš namen braniti tiste, ki čakajo na zaslužen plačilo za krivice in zlorabe, niti zagovarjati poslovanje, ki je bilo zgrajeno na nerealni podlagi, vodeno od ljudi, ki niso bili niti strokovno niti moralno kvalificirani. Na eni strani je obsojati te, a na drugi strani tiste, ki so ponesrečene poizkuse na polju vzajemnega zavarovanja izkoriščali zgolj v reklamo za lastno robo, namesto da bi z objektivno kritiko, ki bi priznala dobro, obsodila slabo, ki bi svetlovala ter gradila in ne razdirala, prevzeli dolžnost razumnih usmerjevalcev razvoja.

Objektivna kritika bi že davno odkrila zvezo med aferami slovenskih samopomoči in bi onemogočila vsakršno nadaljnje udeleževanje njihovih povzročiteljev.

Z bombastičnimi naslovi: »Zopet samopomoči« itd., nismo ubili zanimanja ljudstva za vzajemno zavarovanje, kajti kakor rečeno, članstvo samopomoči ne pada, temveč raste. ... Čas je že, da se tudi na področju kritike vzajemnega zavarovanja preide k graditvi.

Ze prvi slučaj »Vzajemne samopomoči« v Ljubljani odkriva nesmotnost tega postopanja. Omenjena ustanova je imela čez 30.000 zavarovancev ob času, ko je bilo njeno poslovanje ustavljeno. Po par mesecih, ko so se pojmi nekoliko razbistrili, je bilo poslovanje — pod drugo razbo — ponovno dovoljeno. Toda konkurenčne tendence so bile močnejše od objektivnega presojanja; povzročile so trenja tudi med novo upravo in predstavnikom oblasti. Sledila je likvidacija, ki se je vlekla več let v škodo članov. Propadlo je par milijonov članskih vlog.

Nasprotno kaže sledeči primer: Par let pozneje je enako število članov dosegla »Ljudska samopomoč« v Mariboru. Njeno prvotno poslovanje je baziralo na sličnem pravilniku kakor onim Vzajemne pomoči. Uprava »Ljudske samopomoči« je s smotnim postopkom uvedla nov pravilnik na zavarovalno-tehničnih principih. Res je število članov-zavarovancev padlo, toda ustanova se je s tem le utrdila, ker se je rešila predvsem ogromnega rizika spekulativnega značaja. Seveda je bila tudi uprava na dostojni moralni višini. Danes ustanova odlično uspeva in izpodbija trditve nasprotnikov, ki skušajo negirati možnost izvajanja vzajemnega zavarovanja.

Gospodarske potrebe so ustvarile privatno zavarovanje, razvoj industrije socialno zavarovanje, samo po sebi nastopi vprašanje, katere okolnosti vplivajo na razmah vzajemnega zavarovanja.

Nepozabni ostanejo ti praški dnevi! Dr. Lah, že bolan, saj je po nasvetu ljubljanskega zdravnika zaradi oslabelosti srca konzultiral znamenitega profesorja Karlove univerze, je bil otroško vesel, da je mogel po dolgi letih spet v Prago (bil je to njegov zadnji obisk burno rastočemu mestu pod Hradčani) in to z učenikami, katerim je od prve do osme tolkokrat pripovedoval o gradu gospoda prezidenta, svojega ljubljenskega učitelja, o marmornem hramu sv. Vida, o starem Karlovem mostu, o belem Machinem spomeniku, o »Prodani nevesti« v Narodnem dividu in o starostni krčmi, v kateri je s češkimi in jugoslovanskimi študenti prisegel maščevanje za krivice in nasilja težkih stotletij...

Ko je v sredo dopoldne z liceja zaplapolala črna zastava, so v trpi bili za spoštovanim vzgojiteljem in vzornikom zaplakala neštet dekliška srca po naši zemlji. Smrt, ki so jo s poslednjo silno besedo zakrčala umirajoča usta tega idealnega tvorca in neustrašnega borca, smrt, ki je duhovno še tako svežega in prožnega prijatelja mladih srč odrešila nečloveškega trpljenja, je vzela vsem, ki smo ga imeli radi, še tisto zadnjo trohico plahega upanja, ki pa je včasih tako močno vzplamelo v bolnikovem srcu, upanja, da se bodo še kdaj odprla pred njim licejska vrata, da bo lep in ponosen, kakor je bil, stopil med nas in učenke in da bo spet vse tako lepo, kakor je bilo včasih, ko smo skupaj prepevali veselo licejsko himno: Mi smo z liceja, in smo jo potem na koncu tako korajžno in samozavestno zaključili: Jeseni pa naprej, na naš licej!...

Zdaj za dobroga Ivana Laha tiste jeseni ne bo nikoli — in je morda, žal, tudi za nas druge, njegove tovariše in sodelavce, kmalu ne bo več...

Pavel Karlin

Temelj vsakega zavarovanja je socialno-gospodarskega značaja. Trgovski predmet je zavarovanje postalo šele pozneje. Gospodarski razvoj je potreboval zavarovanja povečal, obenem pa tudi odprl prepada med zavarovalnicami in širokimi sloji, ki najbolj občutijo, kako se ta socialno-gospodarska potreba izkorišča v trgovsko-pridobitvene svrhe. V tem notranjem odporu širokih slojev leži skrita prednost vzajemnega zavarovanja, ki je samemu sebi namen, zato bo vedno lahko našlo pot med nje. Strokovno mnenje o vrednosti te vrste zavarovanja samega je danes že dovolj izkristalizirano.

Ako podvržemo privatno in vzajemno zavarovanje strogi analizi s stališča narodnega gospodarstva, ne moremo dati prednosti niti temu niti onemu. Ako pa upoštevamo interese narodnega kapitala, bi ob zasledovanju številnih smernic, ki pri vzajemnem zavarovanju vodijo v najmanjše organizme narodnega gospodarstva, odkrili prednosti tega zavarovanja, ki se more v vsakem primeru prilagoditi stanju ljudskega premoženja.

V razvoju privatnega kot socialnega zavarovanja najdemo (še v pretekli dobi) prav tako serije večjih in manjših afer. Vzemimo za primer bolniško zavarovanje, dokler je bilo razporečeno na razne bolniške blaginje. Navzile temu ta zavarovanja niso propadla, niti niso izgubila svoje vrednosti. Nasprotno, prebrodila so krize predvsem s pomočjo dobrega operaterja — zakonodavca, nakar so sledile amputacije nekvalificiranih samozancev. Ali ne odkriva podobnost glede afer slovenskih samopomoči isto pot?

Na drugi strani je n. p. uveljavljanje pokojninskega zavarovanja dvignilo prah zaradi vetra, ki je zapihal od iste strani, ki je tudi že pokazala, da ji ne konvenira ustanavljanje raznih socialnih podpornih fondov v področjih strokovnih organizacij. Ali ni vihar okrog afer samopomoči temu sličen?

Kakor v prejšnjih primerih, bo tudi v vzajemnem zavarovanju merodajen le tok časa, ki brezobzirno vpliva na razvoj družbenih in gospodarskih razmer ter se mu ni moglo protiviti, temveč se mu je treba prilagoditi...

Zmotno je mišljenje, da se bo zanimanje za vzajemno zavarovanje ubilo s poplavo nestranskih tendencioznih izpadov. Ne, pojavilo se bo znova, četudi v drugi obliki, kar drastično odkriva naslednji primer. Tik pred obnim zborom so voditelji Glavne privredne zadruge v Mariboru napravili »aranzman« z Zagrebško kreditno in štedovno zadrugo v Zagrebu, ki ni s samopomoč in se ni bavila z vzajemnim zavarovanjem. Njeno vodstvo, ki mu načeluje pooblaščen aktuar G. R. Gj., je iznašlo nekako kombinacijo štednje z vzajemnim zavarovanjem, po kateri bi omenjena zadruga prevzela vse člane falitne Gl. privr. zadruge in jim pogodbeno priznala baje vse pridobljene pravice. Ta prevzem bi se dejansko izvedel, ako ne bi prišlo na obnem zboru Gl. privr. zadruge do senzacionalnega preobrata...

Vidimo torej, kako napačna je gonja proti vzajemnemu zavarovanju, zlasti če jo vodijo bolj konkurenčni nagibi, kakor objektivno presojanje, zato ne more roditi pozitivnega uspeha, temveč le škoduje in bo še škodovala tisočim prizadetih. Kajti četudi se težnjam, ki jo diktirajo, zadovolji, se bomo le obogatili z novim dokumentom o nesmotni borbi zoper naravni razvoj, kajti strah bo zopet prilezel na dan skozi druge rove, se pojavil pod naslovi raznih hranilnih posojilnih konzorcijev, zadrug, društev itd. ter bo ogražal s svojo anarhično neurejenostjo nova področja narodnega gospodarstva, rušeč zaupanje v druge vrste ustanove.

Ne uničevanje, le temeljita in strokovna regulacija vzajemnega zavarovanja je nujno potrebna. Vsebovala naj bi moderne zavarovalno-tehnične in finančno gospodarske principe, ki bi enkrat za vselej onemogočili posledice nekvalificiranega izvajanja. Umevno je, da se mora ta regulacija izvršiti izven meja konkurenčnih vplivov in teženj, ki v obrambo lastnih ogorženih interesov težijo predvsem za popolnim uničenjem, te zavarovalne panoge, ali vsaj za čim večjim zaviranjem njenega razmaha. Vzajemno zavarovanje postaja važen faktor v socialnem gospodarstvu in zahteva temeljito, strokovno in objektivno obdelavo.

Lapaine Franjo, aktuar.

Letni prispevki socialnega zavarovanja — 645 milijonov din

V svojem poročilu za preteklo leto se Udrženje bančnih in zavarovalnih zavedov v Novem Sadu obširno bavi tudi s socialno zakonodajo in navaja med drugim, da smo lani dobili glede socialnega zavarovanja tri nove uredbe, ki predstavljajo za gospodarstvo novo obremenitev v znesku letnih 245 milijonov din. To je najprej uredba o starostnem zavarovanju delavstva, nadalje uredba o razširjenju pokojninskega zavarovanja privatnih nameščencev in uredba o skrtstvu za brezposelne delavce.

Novosadsko udruženje navaja v tej zvezi, da znaša sedaj letna obremenitev gospodarstva za delavsko in nameščensko pokojninsko zavarovanje skupaj z obremenitvijo za bolniško in nezgodno zavarovanje na leto okrog 645 milijonov din. K temu pristavlja udruženje, da zdravniška pomoč, ki jo uživajo člani okrožnih uradov za zavarovanje delavcev, niti približno ne ustreza žrtvam, ki jih v ta namen daje gospodarstvo. Zato postavlja zahtevo, da bi se čim prej napravili ukrepi za uspešnejše lečenje, za boljše bolniško nego in za uvedbo humanega postopanja z bolniki.

Posebne razstave na ljubljanskem velesejmu

Letošnja velesejska prireditelj (od 4. do 13. junija) bo poleg splošnega dela, kjer bo prikazan napredek naše domače industrije in obrti, obsegala še naslednje posebne razstave:

1. Francija, že od nekdanjega prijatelja našega naroda, bo priredila službeno razstavo francoske knjige, svoje parfumerije in bižuterije.

2. Pohoštvo in stanovanjska oprema. Te razstave ljubljanskih velesejmov so že

tako ukoreninjene, da jih pozna vsa Jugoslavija. Iz vseh predelov prihajajo kupci, da na podlagi razstavljenih garnitur izbirajo in naročajo po svojem okusu in premoženjskih razmerah. Letošnja razstava bo predstavila pohištvo moderne linije, pri kateri pa so upoštevani vsi praktični momenti.

3. Avtomobilska industrija bo pripravila veliko revijo osebnih, poltovornih in tovornih vozov ter motornih koles. Ta razstava bo zavzemala skoro 2000 m² in bodo zastopane vse znamke, kar jih v svetu kaj velja, z najrazličnejšimi tipi.

4. Nekaj posebnega pa bo razstava »Cesta«, ki jo pripravlja Društvo za ceste v Ljubljani. Ta razstava ne bo aktualna samo zaradi reševanja našega cestnega vprašanja, ampak bo dobrodošla tudi zato, ker bo širšemu občinstvu pokazala veliko delo, ki ga to društvo opravlja. Razstava bo razdeljena v tri skupine: a) Splošni del; b) Naša cesta kakršna je; c) Naša cesta, kakršna bi morala biti.

5. Tekstilna razstava bo predložila, kako visoko se je že razvila naša tekstilna industrija. Videli bomo, da njeni izdelki kakovostno povsem dosegajo inozemske, so pa poceni in zaposleno je naše delavstvo.

6. Razstava tobačnih izdelkov monopolne uprave. Razstavo bo uredila ljubljanska tobačna tovarna.

7. Naše gospodinjice nam bodo podale sliko in pomen ženske domače obrti.

8. Razstava male obrti bo zastopana v posebnih skupini. To razstavo organizira referat za pospeševanje obrti kr. banske uprave v Ljubljani.

Izplačila iz enomilijardnega kredita za javna dela

Iz Beograda poročajo, da je bilo do 15. t. m. izplačano iz enomilijardnega kredita za financiranje javnih del 634 milijonov din. Predplačila pri finančnih direktorjih in pri gradbenem ministru pa so znašala 43,6 milijona din, tako da je bilo v celoti izplačano skoro 678 milijonov. Od celotne vsote 634 milijonov je odpadlo na izplačilo za dela v prometnem ministru 266 milijonov, za izplačila za dela v resoru gradbenega ministarstva pa 363 milijonov.

Za gradnjo železniške proge Bileća—Nikiš je bilo doslej izplačano skoro 80 milijonov din, za gradnjo proge Ustiprača—Foča 72,5 milijona din, za gradnjo proge Koprivnica—Varaždin 38,2 milijona din, za gradnjo proge St. Janž—Svenica 32,2 milijona din, za gradnjo mostu pri Zagrebu 27,4 milijona din, za gradnjo proge Kraljevo—Čačak 10,1 milijona din in za gradnjo proge Metković—Pristanišče na morju (Ploče) 6 milijonov din.

Za posamezna cestna dela je bilo doslej izplačano 367,9 milijona din, skupaj s predumi pa 411,6 milijona din. Največji del teh izplačil odpade na mednarodno cesto Beograd—Novi Sad—Subotica—Horgoš, namreč 144,1 milijona din (za to cesto je predvideno 253,7 milijona din). Za dela na podlagišku te ceste od Avale preko Mladenovca, Topole, Kragujevca do Jagodine pa je bilo izplačanih 41,8 milijona din (od predvidenih 58 milijonov). Nadalje je bilo izplačano nekaj nad 28 milijonov za gradnjo delov primorsko turistične ceste v savski in primorski banovini, za cesto Beograd—Pančevo skoro 22 milijonov, za cesto Prijepolje—Bijelo polje 18,5 milijona, za cesto Ljubljana—Kranj 16,2 milijona, za cesto Zagreb—Samobor 13,3 milijona, za cesto Zagreb—Dugo selo 11,1 milijona, za cesti Sarajevo—Mostar in Sarajevo—Višegrad 9,3 milijona, za cesto Ljubljana—Kočevje—Delnice 6,7 milijona, za cesto Crveni krst—Niška banja 8,9 milijona, za cesti Banja Luka—Bosanska Gradica in Banja Luka—Jajce 7,2 milijona, za cesto Skoplje—grška meja 6,6 milijona in za cesto Metković—albanska meja 6,6 milijona.

Vsodržavni trgovski kongres in tujskoprometna propaganda

Da bi vsodržavni trgovski kongres koristil tudi tujskoprometni propagandi, je za goste določen tretji kongresni dan, t. j. ponedeljek 13. junija t. l. kot dan ekskurzije in izletov po vsej Sloveniji. Da omogoči izletnikom izbiro izleta že vnaprej, je Zveza trgovskih združenj izdala v nakladi 10.000 izvodov izletne prospekte z geografskimi opisi vseh krajev, kamor so določeni izleti tako da bo izletnik imel možnost, odločiti se po vsestranskem preudarku za oni izlet, ki ga s strokovne ozir. poslovne, ali pa s pokrajinske strani najbolj zanima. V prospektih so priložene tudi številne slike krajev odn. zdravilišč in tujske prometne pomembnih postojank, ki jih bodo izletniki obiskali. Sočasno je odšla da so prospekti tako na svoji vsebini kakor tudi po opremini in izvedbi primerni in pravilni, tako da bodo v polni meri služili svojemu namenu.

Prijavite se!

Vsak dan se prijavljajo novi udeleženci ljubljanskega trgovskega kongresa. Prijave se naglo množijo in s tem tudi skrbi etanovanskega odeska kongresnega odbora kako bo vse udeležence dobro prenočil. Od tega bo odvisen uspeh kongresa in sloves Ljubljane. Zato naj prijavi vsakdo, kdor se hoče pridružiti soto stanovanjskemu odseku. Trgovski dom ali pa bližnjemu trgovcu. Kongresni odbor prosi še enkrat: prijavite se!

Gospodarske vesti

— Nova uredba o odlaganju plačil za denarne zavode. Rok za vlaganje prošnje za zaščito po uredbi o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov in po uredbi o zaščiti kmetijskih kreditnih zadrug je bil, kakor znano, ob koncu februarja še enkrat podaljšan, in sicer do 23. avgusta t. l. V tem času naj bi trgovsko ministru pripravilo novo uredbu trajnega značaja, ki bi predvidevala moratorij za denarne zavode, če bi prišli v težkoče zaradi izrednih okoliščin. Sedaj poročajo iz Beograda, da je bil s sodelovanjem predstavnikov profesionalnih organizacij izdelan tak načrt uredbe o odlaganju plačil za denarne zavode, in sicer po vzorcu švicarskega, češkoslovaškega in italijanskega zakona, ki poznajo odlaganje plačil kot trajno ustanovo.

— V aprilu so narasle vloge pri slovenskih hranilnicah za 10 milijonov. Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so narasle vloge pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah v aprilu za 10,3 milijona din na 1.064,5 milijona din. Od porasta odpade 4,8 milijona din na vloge na knjižice, ki znašajo 634,6 milijona din, dočim so narasle vloge v tekočem računu za 5,5 na 429,9 milj. din.

V primeri z 30. aprilom 1937 so torej vloge narasle za 37 milijonov. Značilno za znaten prirastek novih vlog je dejstvo, da so narasle nove vloge pri zaščitenih hranilnicah od 205,3 milj. din dne 31. dec. 1937 na 231,6 milj. din, dne 31. marca 1938, torej za 26 milijonov. Nove vloge predstavljajo torej vedno večji odstotek, zlasti odkar so pričele nekatere hranilnice opravičati s pomočjo likviditnih kreditov Narodne banke stare vloge. Vlagatelji puščajo oproščene vloge večinoma pri hranilnicah. Razmere pri hranilnicah se torej postopno izboljšujejo, ker se zaupanje v denarne zavode stalno dviga.

— Skrajšanje računskega leta in izplačila državnih obveznosti. Ministrstvo fin. je opozarjalo preko Zbornice za trgovino, obrt in industrijo vse gospodarske kroge, da je s § 8 fin. zakona 1938/39 skrajšana doba računskega leta za izvrševanje državnega proračuna za en mesec, tako da se morajo izplačila iz otvorjenih kreditov na breme proračuna 1937/38 nakazovati samo do konca meseca junija 1938, izplačevati pa se smejo nakazani zneski najdalje do 30. julija 1938.

— Znižanje tarife za tranzit našega celuloznega lesa preko Avstrije v Nemčijo, CSR in Švico. V okviru jugoslovansko-avstrijske tarife je izvedeno znižanje vozne za celulozni les (1,05 m dolžine in do 24 cm premera brez skorje) od jugoslovansko-avstrijskih obojnih postaj do nekdanje avstrijsko-nemške in avstrijsko-češkoslovaške meje, kakor tudi za tranzit preko Avstrije v Švico.

— Nadaljnje povečanje železarne v Zenici. Te dni so pričeli v Zenici obratovati na novo zgrajeni četrti Siemens-Martinovi peči, ki ima kapaciteto 30.000 ton. S tem se je kapaciteta zenške železarne povečala na 80.000 ton letno. Z dograditvijo te nove peči pa se ni zadovoljiva potreba povečane valjarne, ki bo potrebovala pri polnem izkoriščanju kapacitete na leto okrog 220.000 ton surovega jekla. Zato je uprava zenške železarne sklenila, da zgradi še eno novo Siemens-Martinovo peč, ki bo imela kapaciteto preko 30.000 ton.

— Dobave. Gradbeni oddelek dr. železnice v Ljubljani sprejema do 24. t. m. ponudbe za dobavo razne železnice. Štab mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 25. t. m. ponudbe za dobavo raznih službenih značk.

Občni zbor Narodne galerije

Ljubljana, 21. maja

V mali dvorani Narodnega doma so se nocoj zbrali člani Narodne galerije k obnem zboru naše osrednje umetnostne ustanove, ki s skrbno vmo in ob veliki požrtvovalnosti redkih podpornikov skrbi za prosep naše likovne tvorbe in za ohranitev izbranih umetniških del zgodovini.

Predsednik dr. Windischer je v svojem otvoritvenem nagovoru (njegovo vsebino podajamo na drugem mestu) pozdravil načelnika kulturnega oddelka mestne občine dr. Moleta za župana, predsednika Društva slovenskih likovnih umetnikov prof. Vavpotiča, zastopnika Umetnostno-zgodovinskega društva go. Majaronovo, akad. kiparja Pirnata za Klub neodvisnih in predstavnikov tiska, nato pa so bile z živahnim odobravanjem sprejete brožavke Nj. Vel. kralju Petru Nj. V. s. knezu namestniku ter prosvetnemu in notranjemu ministru.

Obširno delovno poročilo je podal tajnik prof. Šantel, ki je med drugim navajal, da se je članstvo Narodne galerije v preteklem letu pomnožilo za lepo vrsto novih ugodnih imen, smrt pa je iz članskega kroga iztrgala nadškofa dr. Jegliča, univ. prof. dr. Šerka, Marijo Babnikovo, Antonijo Kadičevico in pisatelja dr. Ivana Laha. Zbirke je v tem času obiskalo 5.954 nedeljskih in 2.290 drugih obiskovalcev, a enkrat je galerija imela za gosta tudi Nj. Vel. kralja Petra II. Zakladnica umetnin je v preteklem letu obogatela za 102 novi deli, od katerih je bilo 60 nakupljenih, 42 pa poklonjenih po darovalcih. Med darovalci je

Koroški drobiž

Deželni glavar Vladimir Pawlowski je naslovil na dež svetnika Maier-Kalbitscha pismo, v katerem se mu zahvaljuje za njegovo dosedanje delo in mu priznava velike zasluge za izid glasovanja 10. aprila t. l. Med drugim se v pismu glasi: »Koroški Heimatbund je v času sistema (tako označujevo Schuschniggov režim) opravljal naporno, silno težavno, a kakor se je pokazalo, brezmejno plodonosno podrobno delo v mešanem ozemlju. Kar se je tu zgradilo v mnogih letih, je bilo mogoče vključiti koristno v velikopotezno volino propagando narodno socialistične stranke na Koroškem. Zato čutim prijetno dolžnost, da se vam po končanem glasovanju iskreno zahvalim za Vaše izvrstno delo in naknadnem glasovalnem ozemlju, za organizacijo propagande v tem ozemlju in za Vaše trudopolno osebno prizadevanje od kraja do kraja in od človeka do človeka. Izrekam vam za to polno priznanje.«

Zupnik Vinko Poljanec se je 11. t. m. vrnil na svojo faro v Skočjan.

V St. Jakobu v Rožu je umrl upokojeni župnik Stefan Bayer, rodom Čeh iz Line pri Mladi Boleslavi. Bil je to eden najboljših narodnostnih delavcev na Koroškem v zadnjih desetletjih. Celih 52 let je deloval med koroškimi Slovenci. Med drugim je ustanovil najmočnejšo slovensko gospodarsko zadrugo za južno Koroško v Sinči vasi. Koroški Slovenci so ga vzljubili kot enega svojih najboljših, kakor je vzljubil svojo novo domovino tudi on. O priliki 40letnice mature so ga tovariši in prijatelji nagovarjali, naj se na stara leta preseli domov, na Češko, pa jim je odgovoril: »V Korotanu pri Slovencih sem pustil svoje mlade moči, pri njih hočem umreti in v njihovi zemlji počivati.« Bil je res Slovan z dušo in srcem. Naj mu bo blag spomin!

Pred kratkim so se vrnili iz Nemčije otroci, ki so bili poslani tja na odhiti; med njimi je bilo tudi več slovenskih otrok. »Kärntner Tagblatt« poroča ob njihovem povratku v dopisu iz Ledenice, da so se vrnili v novih uniformah Hitlerjeve mladine, in dodaja: »Vsi otroci sedaj gladko in perfektno govorijo bavarsko nemščino.«

Na Radišah je umrla dobra kmečka mamica Ana Lakner. Studirala je dva sinova, a oba sta ji umrla tik po končanih študijah. Sama pa je dosegla visoko starost 82 let.

— Licitacije. Dne 23. t. m. bo v pisarni referenta inženjerja štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za oddajo del za preureditev kuhinje v vojašnici »Vojvode Mišiča« v Ljubljani. Dne 23. t. m. bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za oddajo dobave svežega govejega mesa za ljubljanski garnizon, za čas do 30. septembra t. l.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 10.37 milijona din naproti 7.07, 5.60, 5.85 in 7.34 milijona din v prejšnjih štirih tednih. Avstrijski šling je bil v privatnem kliringu v teku tedna nadalje črnat in se je ob koncu tedna trgovoval po 9 — 9.05. Na svobodnem deviznem trgu stanejo angleški funti 238 din, ameriški dolarji 48, švicarski franki 11 in francoski franki 130.

DEVIZE

Carib. Beograd, 10. Pariz 12.2425, London 21.7425, New York 438, Bruselj 73.75, Milan 23.09, Amsterdam 242.30, Berlin 175.85, Dunaj 43, Stockholm 112.10, Oslo 109.25, København 97.0750, Praga 15.23, Varšava 82.40 Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

21.10

+ Chicago, 21. maja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 78.75, za julij 76.25, za sept. 77; korusa: za julij 59.

+ Winnipeg, 21. maja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 115.50, za julij 103.475, za okt. 84.125.

BOMBAS

+ Liverpool, 20. maja. Tendence mima. Zaključni tečaj: za maj 4.54 (prejšnji dan 4.57), za julij 4.60 — 4.64, za okt. 4.71 (4.75).

+ New York, 20. maja. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za junij 8.50 (8.55), za okt. 8.60 (8.65).

ZIVINA

+ Na petkov svinjski sejem v Mariboru je bilo pripeljanih 183 svinj. Povprečne prodajne cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari praaci 85 do 120 din za komad, 7 do 9 tednov stari 120 do 140, 3 do 4 mesece stari 150 do 210, 5 do 7 mesece stari 200 do 390, 8 do 10 mesece stari 420 do 490, 1 leto stari 710 do 820 din. Svinje so se prodajale po 6.50 do 7.75 din za kg žive teže in po 8.50 do 11.25 za kg mrtve teže.

Občni zbor Narodne galerije

Na prvem mestu dr. Windischer, nato slede Nič Cankarjavec, Rado Hribar, dr. France Virant, Ida Gvajčeva, Ksenija Glisčeva, Tone Kralj, dr. Peter Karlwill, banska uprava, mestna občina, škofijski ordinarijat in Peter Romah. Med razstavnimi prireditvami, ki jih je galerija organizirala v tej poslovni dobi, je treba v prvi vrsti omeniti reprezentativno razstavo bratov Janeza in Jurija Subica, ki je bila dogodek epohalnega pomena, v celoti pa je bilo 18 razstav. Narodna galerija si je organizirala za svoje potrebe tudi manjši fotografski laboratorij, ki ga vodi upravnik Zorman.

Izbrano blaginjsko poročilo je podal ravnatelj Pretmar, ki je ob zaključku ugotovil, da ima galerija za izvrševanje vseh svojih važnih kulturnih opravkov in za nakupe na razpolago samo znesek okrog 20.000 din, a še od tega je samo 9.500 gotovine. V imenu nadzorstva je poročal odvetnik dr. Milan Subic, ki je pohvalil vzorno poslovanje. Na njegov predlog je bila blaginjska izrečena razrešnica s pohvalo, še posebej pa se

Priprave za veliko cestno razstavo

V zvezi s cestnim kongresom bo na letnem velesejmu razstava o stanju in potrebah našega cestnega omrežja

O binokosnih praznikih se bodo v Ljubljani zbrali predstavniki društev za ceste iz vse kraljevine k svojemu prvemu kongresu, da manifestirajo pred javnostjo in opozorijo poklicane instance na enega prvih, v pravem pomenu besede življenjskih problemov našega gospodarstva. V zvezi s kongresom bo na velesejmu odprta prva cestna razstava, ki bo s skrbno izbranim nazorno obdelanim gradivom izpolnila paviljona M in N, obenem pa bo tudi pod milim nebom prikazala razne vrste sodotnega cestništva in stroje ki se uporabljajo pri cestnih gradnjah.

Prvi del razstave bo namenjen zgodovini cest in cestnim problemom dravske banovine. Tu bo v paviljonu M velika reliefna karta predstavila cestno omrežje Jugoslavije, hkrati pa bo opozarjala na nujne modernizacije državnih cest, ki naj bi se izvedle v dveh etapah. Ojane slike bodo ponazorile posamezne odseke cest v pokrajini. Na enak način kakor za vso kraljevino bo druga karta predložila omrežje državnih in banovinskih cest I. reda v dravski banovini, vanjo bo prav tako vrisani program najnovejših modernizacijskih del. Poseben relief bo podal zgodovinski razvoj ceste od steze pračloveka, preko vozne poti, rimske, srednjeveške in predvojne makadamske do modernizirane ceste in avtostrade. Problem javne dravske ceste, ki predstavlja eno prvih zahtev našega gospodarskega življenja, bo prikazan s karto in reliefom, dve manjši karti pa bosta tolažili važnost jadranske ceste v sklopu mednarodnega cestnega omrežja in v sklopu zveze sever-jug. Posebni reliefi in karte bodo posvečeni še zvezi dravske s savsko banovino, cesti, ki naj bi po krajini pod Julijskimi Alpami, Karavankami in Savinjskimi Alpami zvezala z Mariborom, ureditvi bohinjskega kota in Pohorja.

Zanimiv bo prikaz kako rešiti vprašanje cestne zveze Prekmurja s središčem banovine. Tu bo razstavljen model arhitektonsko domiselne preureditve mostu čez Muro pri Petanjcih, ki jo terja gradnja nove ceste. Duhovito je zamišljen model administrativne poti, ki jo morajo interesi prehoditi od tam, kjer se pojavi potreba nove ceste, pa do tam, kjer pri zadnjih instancah padejo odločitve. S tem v zvezi bo prikazano komplicirano delo cestne uprave, ki zahteva brez konca in kraja sej, konference in komisij, ceste pa kljub vsemu prizadevanju osta-

jejo v brezupnem stanju. Kako in zakaj prihaja do številnih prometnih nesreč, bo razvidno iz serije karikaturnih slik in reliefa. Videli bomo, koliko truda in stroškov zalagajo tuje države za propagando, da privabijo turiste na svoje ceste. Tu bo razstavljena posebna zbirka znakov, ki predstavljajo izključno samo ceste in cestna dela, priključena pa bo tudi razstavica slik, ki jih razne države, zlasti Nemčija, izdajajo za propagando svojih cest.

V sliko bodo prikazana dela na cesti Ljubljana — Kranj s posameznimi odseki s zanimivosti Gasteškega klanca, cesta Kranjska gora — Vršič i. t. d. Najvažnejši predeli bodo izdelani tudi v reliefih. Posebna dioramska slika bo predstavila izvršene mostove v Kokoškini dolini, v fotomontaži pa bodo razstavljeni vsi večji mostovi v dravski banovini. Reliefi bodo še posebej predstavili terijo najzanimivejših mostnih gradenj, v Berčevem čez Savo, v Soteski čez Savo Bohinjsko in v Podpečih čez Ljutljanič. Geopolitično važnost Slovenije bo ponazarjala karta srednje Evrope, njej pa bosta priključeni dve manjši karti o jantarski stezi in rimski cesti, ki bosta nazorno izpričali, da ee je glavni promet Evrope že v davnini vršil preko našega ozemlja. Na posebni karti bo označen postopek za pridobivanje glavnih sestavnih delov ceste, kamena, asfalta in cementa.

Posebna karta bo prikazala razmerje o gostoti cest v posameznih banovinah in razmerje vzdrževalnih stroškov. Ponazorjen bo izdelek banovine za vzdrževanje banovinskih cest na karti, s katere bo hkratu razvidno, koliko investiranega denarja pride spet v roke delovnemu ljudstvu, označena bo ekonomičnost pogonskih sredstev na moderni nasproti makadamski oziroma slabi cesti. Prikazana bo še mreža naših cest, sposobnih za avtopromet, razviden pa bo tudi prihranek, ki bi ga država dosegla z modernizacijo svojih cest. V paviljonu N bo ministrstvo za gradbe razstavilo propagandni material, razstavljal pa bodo še mestna občina Ljubljanska, Društvo za putove v Zagrebu, Generalni inšpektorat za ceste v Berlinu pa tuja in domača graditeljska industrija. Na prostem bodo med paviljonoma razstavljeni razni cestni znaki in kilometrični kamni, od vhoda na sejišče do paviljona M pa bo izpeljano tlakovano in betonsko cestnišče s sprameksirano kolesarsko stezo.

Bohinjsko jezero vam nudi tišino, hotel Bellevue pa odlično preskrbo

Bohinjsko jezero na južni strani Julijskih Alp je po svojem miru, čistem planinskim ozračju in zdravem podnebju najbolj priljubljeno tistim, ki iščejo okrepčila v tišini. Bohinj uživa svetovni sloves. Zaslouel je pri letoviščarjih, ki jim ni do trušča in zabave, marveč do počitka v uživa-

nju nepopisno lepih prirodnih krasot in seveda tudi do primerne udobnosti in dobre postrežbe. Bohinjci se trudijo, da gostom ustrezajo. Pri tem prizadevanju zavzema važno mesto hotel »Bellevue« nad Sv. Janezom, ki stoji sredi divnega smrekovega gozda in je od jezera oddaljen samo 5 minut. Na idiličnem hričku, od koder je prekrasen razgled na jezero, na Triglav in ostale vršace, je zrasel ta hotel, ki navzlic svoji moderni opravi odlično spada v bohinjsko okolje. Hotel ima 30 sob s toplo in hladno vodo, ima centralno kurjavo, krasno jedilnico, teraso in tenišče. Kuhinja je prvovrstna. Z železniško postajo Bistrica-Bohinjsko jezero je stalna avtobusna zveza, hotel pa daje na razpolago tudi avtotaksi. Hotel je odprt vse leto. Po 10dnevem bivanju imajo gostje za vrnitev na naših železnica brezplačno vožnjo.

Bohinj je vedno lep. Prekrasen je pomlad, ko zavejejo od juga tople sape in ozelenijo silna pobočja. Neskončna lepa je jezerska gladina, ko v njej odseva sinjlna neba in padajo sence gosto posumljenega pogorja. Pridite v Bohinj, hotel Bellevue vas bo gostoljubno sprejel pod svojo streho!

Nekateri pereči problemi naše likovne umetnosti

Sinoči je bil letošnji občni zbor Narodne galerije v Ljubljani. Predsednik DR. FRAN WINDISCHER je v svojem uvodnem govoru razvil vprašanje, da bodo zanimali tudi najširšo javnost, jih prinašamo v daljšem izvlečku. Med drugim je g. dr. Windischer izjavil:

O našem delu in prizadevanju, o naših pridobitvah umetnih stvari in živčnih umetnikov ne mislim govoriti. O teh stvarih iz pregovore drugi tovariši, ki jim je po našem ustroju začetna poseben delokrog. Žel je pa naglasiti, da je treba presojati naše prizadevanje raz nevedno zrelščie, da so naše ograde tesne. Naša denarna sredstva so tako pnižna, da moramo skrbno in brizno trikrat preudariti vsak večji izdatek, kajti redna sredstva, ki so nam na razpolago, so v prvi vrsti potrebna za izdatke naše redne uprave, za vzdrževanje velikega posloppja. Zato nam od tekočih dohodkov iz subvencije mesta Ljubljane in banovine v skupnem znesku 90.000 din komaj preostane kaka svota za nakupe novih ali starih umetnin.

In vendar smemo brez samohvale ugotoviti, da je naša Narodna galerija postala lepa in dragocena kulturna ustanova. (Predsednik se je nato toplo zahvalil vsem javnim funkcionarjem, ki so kakorkoli podpirali stremiljajo Narodne galerije, potem pa nadaljeval:) V gnotnem pogledu bridko pogrešamo prijateljev v vrstah zasebnikov, kar se tiče denarnega podpiranja in pa darovanja umetnin, ki so za zbirke Narodne galerije temeljne. Nelepa resnica je, da v današnji dobi mrzle gnote prizadevanje za povzdigo naše likovne kulture ne namerja na zadosten odmev v tistih krogih, ki bi morali imeti toplo srce in odprto roko za potrebe naše narodne kulture. Toda navzlic vsem nevednostim nismo v svojem delu nikdar malodušno oklevali, ampak hodili dalje s tolažbo v srcu, da po nevednih letih napoči tudi našemu delu za kulturno povzdigo lepša in hvaležnejša doba.

Narodna galerija je po svojem ustroju v prvi vrsti zbirka kiparskih in slikarskih umetniških del od dobe naših prvih freskantov pa do naših dni. Za svojo osebo

bi si želel, da kljub temu vendar ne ostane začarani grad, marveč da sta v tej naši ustanovi življenje in živahen obrat, kar se da doseči zlasti na ta način, da se v okviru naših stalnih zbirk prireajo pod posebnimi gesli manjše razstave, ki opozore na gotove posebnosti, pa bodi geslo pokrajinsko, predmetno ali figuralno. Izkušnje drugod to potrjujejo in nazorno dokazujejo, da je s takimi manjšimi in ožimi razstavami v okviru celokupne ustanove, eventualno s pritegnitvijo umetnin iz druge posesti, mogoče vse uspešneje vzbujati zanimanje med občinstvom.

Navzlic svojemu muzealnemu značaju Narodna galerija ni nikdar ostala v tem ozem delokrogu, ampak je kazala zanimanje za vse vprašanja in za vse probleme, ki se tičejo naših likovnih umetnikov in naše likovne umetnosti. Osebito upravnik Narodne galerije g. Ivan Zorman je svoje dragocene izkušnje in svojo strokovno sposobnost rad stavil na razpolago prizadevanjem naših organiziranih likovnih umetnikov, kakor tudi razstavam, ki so bile pri nas ali je bilo treba pripravljalnega in zbiralnega dela za razstavne priredbe drugod. Z zadovoljstvom in veseljem ugotavljam, da so bili odnošaji med Narodno galerijo in pa med organizacijami naših likovnih umetnikov resnično prirščni in nekaljeno dobri ter je čista resnica, da je Narodna galerija vedno drage volje podpirala vsa upravičena prizadevanja naših likovnih umetnikov in njih organizacij.

Naši likovni umetniki zaslužio nele našo moralno in gnotno podporo, marveč je nepogrešno potrebno, da Slovenci spremljamo z dejansko simpatijo njihova stremiljenja in prizadevanja. Ne smemo pozabiti, da lastne likovne umetnosti ne moremo imeti brez svojih likovnih umetnikov. Našim likovnim umetnikom moramo dati srce in ljubezen ter zadostno gnotno pod-

poro, da se morejo po dokončanem študiju še izpopolnjevati po velikih kulturnih središčih, kjer imajo priliko spoznavati svet in razširjati svoje obzorje. V tem pogledu je pri nas velika praznina, kajti to, kar se sedaj dela in stori za izpopolnjevanje tehnične in duhovne izobrazbe naših umetnikov, zlasti mlajših, je vse premalo in vodi neminovno do tega, da umetniški naraščaj in celo zreli umetniki ne morejo prav naprej v svojem poletu in v svojih idejah, marveč čisto celo zamirajo na tem našem pretesnem prostoru, kjer ni večjih pobud. Neizbežna posledica so medsebojna trenja in mržnje, malodušnost in celo obup. Sma-tram za svojo dolžnost, da opozorim z vsem poudarkom na to neljubo okoliščino ter prosim in rotim naša poklicana javna mesta, našo prosveto upravo, zlasti pa našo banovino in naša kulturna središča Ljubljano, Maribor in Celje, da poskrbe v prihodnje za mnogo večja denarna sredstva, da bo mogoče našim darovitim in sposobnim likovnim umetnikom hoditi v veliki svet ter se tam izpopolnjevati in dovrševati tehniško in duhovno. Z malenkostnimi podporami ni nič opravljeno in nič posebnega doseženo. Kurzorični kratkodnevni izleti na obisk posameznih ustanov, galerij in muzejev ali razstav nikakor ne zadostajo. To je vse efemerno, to so sami duhovni mimohodi, to so nagli pregledi in ogledi, ki opravljani na hitro roko pač vzvalove mladega človeka pa vsled svojega samo bežnega učinkovanja ne morejo doseči trajnega in izdatnega efekta.

Absolvent umetnostne akademije še ni gotov človek. On ima svojo šolsko pripravo in predizobrazbo. Da se povzpne do tvorca, ki ustvarja mojstrovine, je treba dela, prizadevanja naporov, učenja, tudi razočaranja. Ali takega mladega moža prepustiti samemu sebi in usodi, osebito če je sicer talentiran, pa brez sredstev, pomenja nerazumevanje za potrebe našega kulturnega razvoja in napredka naše likovne umetnosti. Javna roka je dolžna našim umetnikom prožiti svojo podporo ter se brigati posredno in neposredno zlasti za usodo mladih talentiranih kiparjev in slikarjev. S požitvovanimi štipendijami zadostne izdatnosti je treba umetnikom pomagati do nadaljnjega izobraževanja. Potrebno je omogočiti jim, da morejo daljšo dobo prebiti v solanju in izpopolnjevanju v umetniških središčih. Doba mora biti tolike trajnosti, da je v resnici omogočeno študiranje, dovrševanje, poglabljanje in izpopolnjevanje.

PS 46

Sportniki celega sveta vedo, da WRIGLEY (Rigili) gumi za zvečenje osvežuje, pomiri živce in pospešuje prebavo. Poizkusite še danes zavitek WRIGLEYA.

A. OZMO, Zagreb, Vlaška ulica br. 72 a.

Te besede seveda predpostavljajo, da se dajejo podpore s potrebno izbiro in presojo po stvarnih vidikih in brez pristranskih vplivov tistim, ki po svoji resnosti, po svojem talentu in po svoji stremiljivosti zaslužio podporo in oporo javne roke. Za študije gre in ne za razvedrilo. Veljati mora načelo intenzivnosti bolj nego ekstenzivnosti. Vodilo taki akcijah bodi, da naša umetnost potrebuje naših umetnikov, če hočemo nadaljevanje svojih umetniških tradicij in dosega našega slovenskega kulturnega stremiljenja. Ta prošnja in ta opozoritev, ki jo danes izrekam v naši javnosti je zapoved resnične potrebe, izrečene v srčni zaskrbljenosti za razvoj naše likovne umetnosti v bodočnosti. V interesu stvari, v interesu ideje in kulturnega problema moramo svojo skrb posvečati svojim živim umetnikom, ki morejo velikim nalogam in velikim pričakovanjem našim ustrezati samo z izdatno pomočjo in krepkim pospeševanjem od strani naše države in avtonomne prosvetne uprave.

Ponavljam torej prošnjo, naslovljeno na naša državna in avtonomna poklicana mesta, da z ljubeznijo za našo likovno umetnost skrbje za zadostna denarna sredstva, ki naj omogočajo študij naših umetnikov v tujini. Ta denar bo dobro investirati, samo če je toliko izdaten, da more res voditi do uspeha in učinka. Po prizadevanju odvetnika g. dr. Egora Stareta se bliža uresničenje in aktiviranje študijskega fonda iz Schweglove zapuščine, pa bi obrnil pozornost poklicanih mest na to, da bi se vsaj del teh v bližnji bodočnosti razpoložljivih sredstev porabil za solanje in študij naših likovnih umetnikov. Skrbimo za naše umetnike v interesu razvoja in napredka naše likovne kulture!

V vztrajnem prizadevanju za izvedbo tega važnega problema bi mogla biti dalekosežne praktične koristi ustanovitve posebne organizacije, ki bi smotreno in ciljno vodila akcijo za pospeševanje naše likovne umetnosti. Pred leti že sem poskrbel za pravila, ki bi z malimi premembami morda tudi danes še dobro služila. Resnica je, da imamo že celó pregrado mrežo najrazličnejših društev v Ljubljani, vendar mislim, da sredi vse te pisane gneče društev vendarle manjka ena organizacija. V mislih mi je ustanovitev »Društva prijateljev slovenske likovne umetnosti« in bi po mojem mnenju mogel posebno naš ženski svet v okviru takega društva razviti mnogo lepega, koristnega in potrebnega kulturnega dela. Po naših razstavah srečavam mnogo oseb obeh spolov, ki se očitno resno zanimajo za razvoj naše umetnosti in mislim, da bi se med njimi našlo lepo število takih, ki bi se radi uvrstili v organizacijo za pospeševanje naše umetnosti in naših umetnikov.

PRESENECENJE

Tone pride na obisk k prijatelju Tinetu, pa dobi doma le njegovo ženo. In ona mu reče:

»Skrijte se za špansko steno! Ko pride moj mož, ga bova presenetila.«

Ko Tone res pride, mu reče žena: »Tone je telefoniral, da ne more priti.«

»Tako?« de Tone. »No, to je pa najpametnejše, kar je mogel ta osel storiti!«

Modna novost: šport 1938

„On“ in „Ona“ nosita svilo

Najsi bo srajca ali športna bluza — svila zelo prijetno hladi in poleg tega je v svili vsakdo „lepo oblečen“ In s kakšno lahkoto se operejo take svilene stvari! Blaga, bogata pena milnih lusk Lux prizanesljivo opere tudi najbolj občutljive tkanine.

za vse poletne tkanine!

„... se raztopi tudi v mrzli vodi!“

Nov spomenik Viteškemu kralju

Venci ob spomeniku

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici so preteklo nedeljo s prirščno slovesnostjo odkrili spomenik blagopokojnemu Viteškemu kralju. O slavnosti je že ponedeljsko »Jutro« obširneje poročalo. Priobčujemo danes nekatere prizore. Slike nam je ljubeznivo dal na razpolago foto Eisa iz Ljutomer. Spomenik je bil postavljen z darovi dobrotnikov in društev. Vodja vsega pokreta je bil šolski upravitelj g. Ivanjšič. K slavnosti se je zbralo zelo mnogo ljudi, med njimi 4000 Sokolov in sokolske dece, 2000

Vera Majdičeva

Naša nadarjena pevka gđica Vera Majdičeva se je pravkar vrnila z velike turnee po Nemčiji. V teku rimske sezone je nastopila v različnih operah v uglednih nemških gledališčih, tako v Berlinu, Hamburgu, Schwerinu in v Kölnu. V rodnem Kranju si bo samo nekaj dni odpočila, kajti že jo pot vodi dalje v našo prestolnico, in sicer bo nastopila v beograjskem Narodnem gledališču 25. in 27. maja v vlogi Sen-te in Tosce. Poleg beograjskega občinstva bodo gotovo tudi naši ožji rojaki v prestolnici veseli obeh njenih nastopov.

Župan Košak je odkril spomenik

gasilcev in pripadnikov raznih društev. Krašen je bil pogled na 30 sokolskih praporov. Prišli so ugledni predstavniki iz najrazličnejših krajev in položajih je bilo tudi več srebrnih in zlatih vencev, ki so jih poklonila sokolska društva. Pela so domača društva, iz Maribora pa je prišlo društvo »Zora«. Igrala so domača glasbeno društva, prišla pa je tudi vojaška godba iz Maribora. Vsekakor je to bila ena najpomembnejših slavnostnih manifestacij na naši severni meji in zaslužio prireditelji polno priznanje. Spomenik Viteškega kralja, ki ga je izdelal kipar Nikolaj Pirnat, pa naj bo prebivalcem teh krajev v stalno bodril: Čuvajmo Jugoslavijo!

ZAUPAJTE ZOBOZDRAVNIKU!

Konec našega nagradnega tekmovanja

Naša šesta in zadnja nagradna naloga

Gospod Peter Skaza, ki ga čitatelji poznajo že iz prejšnjih nalog, je hotel pomnožiti svojo družino kunccev. Kupil je od sosedovega dečka lepega plemenskega kunca. Ko pa mu je deček živahno prinesel, gospod Skaza ni imel drobiža, da bi mu jo plačal. Dal je zato dečku srebrnik za 50 din in mu naročil:

»Skoči hitro tjele v trgovino, naj ti petdesetak menjajo. Prinesi pa nazaj samo novce po 10 din, 2 din in 1 din!«

Deček je tako storil in se vrnil z desetimi novci. Uganite sedaj, koliko je bilo med temi desetimi novci takih po 10 din, koliko po 2 din in koliko po 1 din.

Ko ste rešili tudi to zadnjo nalogo, poiščite še shranjene rešitve prejšnjih petih nalog. Rešitve vseh šestih nalog izpišite v seznam, ki ga najdete na tej strani in ki ima naslov »Rešitev »Jutrovih« nagradnih ugank«. Številke vpišite dobro čitljivo v prazne prostore, ki so označeni s pikami. Pri drugi nalogi pa napišite začetne črke vojakov v pravem vrstnem redu.

Pazljivo prečitajte tu poleg objavljene navodila!

Pazljivo prečitajte!

Navodila za reševalce

Z današnjo številko zaključujemo veliko nagradno tekmovanje, ki smo ga bili razpisali v velikonočni številki »Jutra«. Danes prinašamo še zadnje tri dele sestavljenke ter zadnjo nagradno uganko. Ako se hočete udeležiti žrebanja razpisanih sto nagrad, med katerimi je kot prva nagrada krasen nov avtomobil, skrbno prečitajte naslednja navodila in se po njih ravajte.

1. Izrežite še te zadnje tri dele sestavljenke iz današnje številke. Zložite jih nato z onimi petimi deli, ki ste jih izrezali iz zadnjih petih nedeljskih števil »Jutra«, tako da boste dobili sliko stvari, o kateri je bilo letošnje pomlad v Sloveniji obilo govora in smo tudi v »Jutru« precej o njej pisali. Tako zloženo sestavljenko skrbno nalepite na bel papir.

2. Rešite tudi današnjo šesto in obenem zadnjo nagradno uganko. Rešitve vseh šestih ugank vpišite potem na kupon, ki ga izrežete iz »Jutra«. Ves kupon skrbno in dobro čitljivo izpolnite. Točno navedite tudi svoj naslov.

3. Na papir nalepljeno sestavljenko ter z rešitvami ugank in s svojim točnim naslovom izpolnjeni izrezek iz današnjega »Jutra« vtaknite v kuvertu. Kuvertu zalepite. Razen teh dveh listkov (sestavljene in izrezka z rešitvami) ne sme biti v kuverti ničesar drugega, torej nikakega

Izrežite!

Danes prinašamo še zadnje tri dele naše sestavljenke. Izrežite jih in jih z izrezki prejšnjih petih nedeljskih števil zložite tako, da boste dobili znano sliko. Tako zložene dele nalepite potem na bel papir ter jih skupno s pravnimi rešitvami nagradnih nalog pošljite »Jutru«.

Pazljivo prečitajte tu poleg objavljene navodila!

opozarjamo, ker se bodo kuverte odpirale šele ob žrebanju v prisotnosti komisije. Vsaka kuverta bo imela svojo številko. Ako bi bile v kuverti, katere številka bo izžrebana, rešitve dveh ali več tekmovalcev, bi vsi dotični skupaj prejeli samo eno izžrebano nagrado, v kolikor so seveda njihove rešitve pravilne.

7. Rešitve nam lahko začnete pošiljati takoj z današnjim dnevom. Zadnji dan za oddajo na pošto, odnosno v naše podružnice je sreda, 25. t. m. V poštev bodo prišle le one rešitve, ki bodo v naših rokah najkasneje do četrta, 26. t. m. opoldne. Izjema velja le za naše naročnike v oddaljenih krajih države izven Slovenije in v inozemstvu. Njihove rešitve bodo prišle v poštev za žrebanje še, ako bodo v naših rokah najkasneje do sobote, 28. maja opoldne.

Kako se bo izvedlo žrebanje

Kakor smo objavili že v razpisu v velikonočni številki »Jutra«, bo žrebanje javno. Izvedla ga bo posebna komisija pod vodstvom in nadzorstvom kr. notarja g. dr. Andreja Kuharja v Ljubljani. V komisiji bodo zastopniki uredništva, uprave in inšpekcijske oddelka »Jutra« ter zastopniki naših naročnikov in inšpektorov. Žrebanje bo v soboto, dne 28. maja ob 15. popoldne v dvorani Kazine v Ljubljani. Vsi, ki bodo žrebanju prisostvovali, se morajo zaradi vzdrževanja reda in nemotne izvedbe žrebanja podrediti odredbam komisije, odnosno njenega predsednika.

Kakor smo že omenili, se bodo kuverte z rešitvami odpirale šele pred ko-

misijo. Vsaka kuverta bo, čim bo prišla v uredništvo, dobila zaporedno številko. Kolikor bo kuvert, toliko bo potem pripravljenih števil za žrebanje. Ko bo kaka številka izžrebana, bo komisija potiskala dotično kuvertu in jo odprla. Ako bo rešitev pravilna, bo nagrada dodeljena reševalcu, drugače pa bosta kuverta in številka izločeni in se bo za dotično darilo žrebanje ponovilo. Zato ponovno opozarjamo, da sme biti v vsaki kuverti samo rešitev enega tekmovalca, ne dveh ali večih.

Rešitev bo veljavna, ako bodo v kuverti: a) na papir nalepljena in prav zložena sestavljenka, b) pravilni odgovori za vseh šest nagradnih ugank. Ako v kuverti ne bo sestavljenke ali ne bo prav zložena, rešitev ne bo veljavna. Ravno tako ne bo veljavna, ako ne bo vseh šest nalog prav rešenih. O pravilnosti rešitve odloča komisija.

Žrebanje se bo začelo z najmanjšimi darili in končalo z glavnim darilom, to je z žrebanjem avtomobila. Pri žrebanju za avtomobil bodo sodelovali vsi tekmovalci, torej tudi oni, katerih številke bodo že poprej izžrebane. Ako bi žreb dodelil avtomobil komu, ki je že poprej dobil kako nagrado, izgubi dotičnik pravico do prejšnje nagrade in dobi samo avtomobil, na ta način preostala nagrada pa bo na novo dodeljena z žrebom.

Razume se, da velja za vse žrebanje, kar smo rekli gori: Ko bo kaka kuverta izžrebana, jo bo komisija odprla in ugotovila, ali je v njej pravilno zložena sestavljenka in ali je vseh šest nagradnih ugank pravilno rešenih. Sele potem bo izžrebana nagrada prisojena dotičnemu tekmovalcu, drugače pa se bo žrebanje ponavljalo toliko časa, da pride na vrsto kuverta s pravilno rešitvijo.

Izid žrebanja bo objavljen v nedeljski številki »Jutra«, dne 29. maja.

Sto nagrad

V naslednjem objavljamo še enkrat seznam vseh sto nagrad, ki bodo v soboto po žrebu razdeljene med udeležence našega nagradnega tekmovanja, ako bodo pravilno sestavili našo zloženko in pravilno rešili vseh šest nagradnih ugank. Nagrade so:

1. avtomobil znamke Škoda, tipa Popular 420, izdelan leta 1953, štirisedežna limuzina, temnomodre barve,
2. motorno kolo znamke NSU, tipa Pony 100,
3. pisalni stroj »Diplomat« Friscent,
4. moderna jazz-harmonika, znamke Hohner,
- 5.—8. po eno moderno nožice ali žensko kolo, znamke »Axor«,
9. kromasta zapetna ura, znamke Iko,
10. fotoaparati znamke »Agfa« Billeter, format 6x9,
11. in 12. po ena vrtna garnitura (senčnik, švedski fotelj in dva stolička, odnosno senčnik in naslonjač »rajski odmor«),
13. in 14. po ena garnitura finega angloškega blaga s podlogo za moško obleko,
15. turistična oprema (cepini in nahrbtniki),
- 16.—19. po eno 14-karatno zlate nalivne pero,
20. nogometna žoga,
- 21.—50. po en »Jutrov« album »Nali kraje«.

Vsa ta darila smo v »Jutru« že podrobneje opisali in deloma prinesli tudi njih slike. Omenimo naj le še, kar se itak razume po sebi, da so vsi predmeti popolnoma novi in še nerabljeni. Škodov avtomobil so si v mnogih krajih ljudje lahko že sami ogledali, vse ostale nagrade pa so izstavljene v izločkih ljubljanske knjižarne Tiskovne zadruge, odnosno našega inšpekcijskega oddelka.

Tako izpolnite naslovno stran kuverte

Znamka	
Uprava »Jutra«	
Nagradno tekmovanje	
LJUBLJANA	
Kupljeno št. 2	

Rešitev naloge iz nedeljske številke 15. t. m.

Tudi v zadnji nedeljski številki smo objavili hven okvirja nagradnega tekmovanja zanimivo nalogo, ki je marsikomu delala precej preglavice. Da bodo oni, ki so nalogo reševali, lahko vedeli, ali so jo prav rešili ali ne, objavljamo danes njeno rešitev.

Večina reševalcev, ki je razvozljavala to nalogo, jo je najbrž rešila tako, da je od onih osem dinarjev, ki jih je dal Dušan prijateljema za jabolka, vzel Branko 5, Boris pa 3 din, ker je dal Branko 5, Boris pa 3 jabolka. Vendar ta rešitev ni pravilna. Ako so prijatelji zaužili jabolko za jabolkom, so morali vsako razdeliti na tri dele, vseh osem jabolk torej na 24 delov. Vsak je uporabil osem delov. Prispevala pa sta Branko 5 jabolok ali 15 delov, Boris 3 jabolka ali 9 delov. Branko je torej 7 delov več dal, kakor je sam pojedel, Boris pa samo 1 del več. Če sta hotela denar pravilno razdeliti, je zato moral Branko dobiti 7 din in Boris 1 din.

Neverjetno, toda resnično

Znanost in meteorji

Vsak šolarček danes ve, da so meteorji deli nebesnih teles, ki pridejo iz vesolja v območje zemeljske privlačnosti in padajo na zemljo ali pa še prej zgorejo, ko se pri naglem padanju skozi zračno plast zemlje segrejejo, pa jih potem vidimo kot utrine. Vsebujejo po večini železo.

Da znanstveniki pogosto raje verjamejo ono, kar so se učili, kakor pa da bi se brez predhodnih sprijaznitv s dejstvi, nam potrjuje tudi stališče, ki ga je pred dobrimi sto leti zavzela k vprašanju meteorjev očiščena znanost.

Leta 1761. je pri Zagrebu padel velik meteor. Skoro 40 let pozneje, leta 1790, pa je prof. Stuts z dunajske univerze napisal naslednje: »Da bi železo padalo s neba so leta 1761 pri takrat vladajočem neznanju v naravoslovju in fiziki morda verjeli tudi razsvitlene glave v Nemčiji, toda v današnjih časih je neodpušljivo, da se take bajne sploh smatrajo za verjetne.«

Epika je en biljon

Po svetem planu je preteklo nekaj manj nego 6000 let odkar je bog ustvaril Adama. Če bi Adam takrat prišel šteti in bi šel do današnjega dne, pa bi vsako minuto naštel 200 števil, bi danes prišel šele do števila 600 milijard. Do enega bilijona bi pri štetju prišel šele leta 5763.

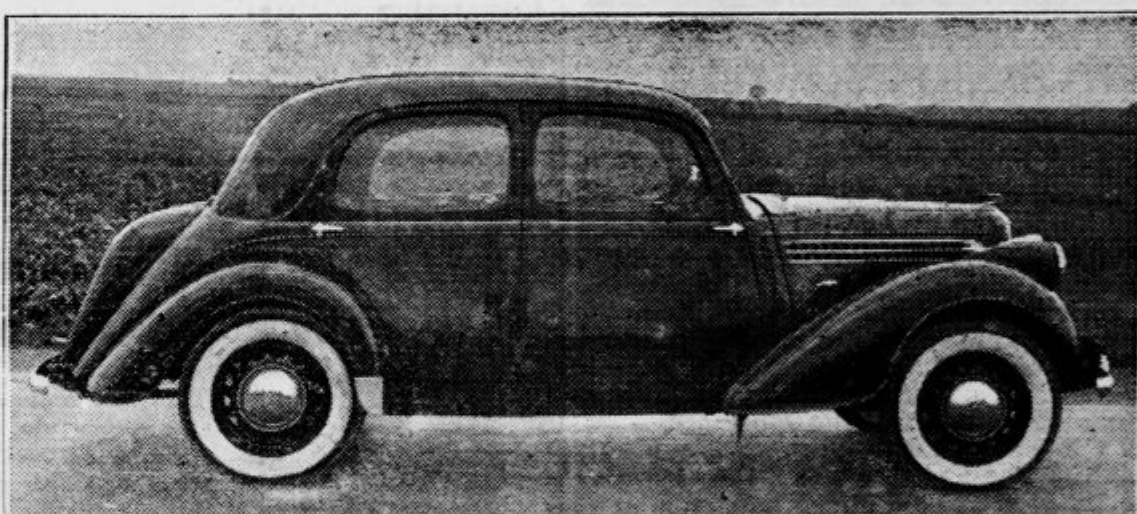
Števil, ki je zahtoval tisoče sloveški študenti.

O priklki državnega udara, ki ga je taval Napoleon III. l. 1851. je adjutant prišel s sporočilom, da Judeka masa oblega cesarjevo palačo. Grof de St. Armand, ki ga je prav takrat mučil hud kašelj pa je, namesto da bi adjutantu odgovoril, vzkliknil: »Ma sacré touz!« (Moj presmeti kašelj!). Adjutant pa je razumel »Massacre touz« (Masakrirajte vse!); odšel je in izdal povelje streljati v množico, pri čemer so tisoči izgubili življenje.

Šest letni deček, ki je umrl zaradi ostarelosti.

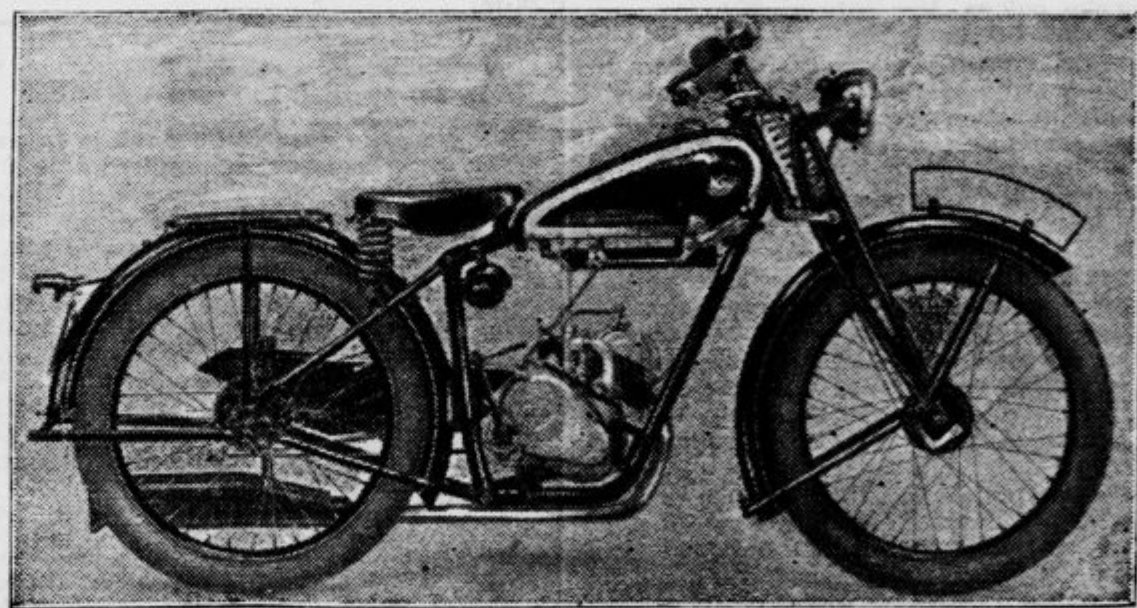
V začetku prejšnjega stoletja je v Angliji vzbudila veliko pozornost nenavadna abnormalnost otroka, ki je s šestimi leti umrl zaradi ostarelosti. Bil je to mladi Charles Charlesworth, ki se je rodil 14. marca 1829. v Staffordshire v Angliji kot sin normalnih staršev. S štirimi leti je dosegel popolno telesno zrelost in tudi brada mu je rasla. Bil pa je majhen in slaboten. Leto dni pozneje so mu osiveli lasje, hče so mu je nagubalo in kmalu so se pojavili vsi znaki ostarelosti. Telesno je vedno bolj oslabil in s sedmimi leti je umrl, hčemu življenja, zaradi ostarelosti.

Prva nagrada: avtomobil Škoda-Popular, tipa 420-OHV

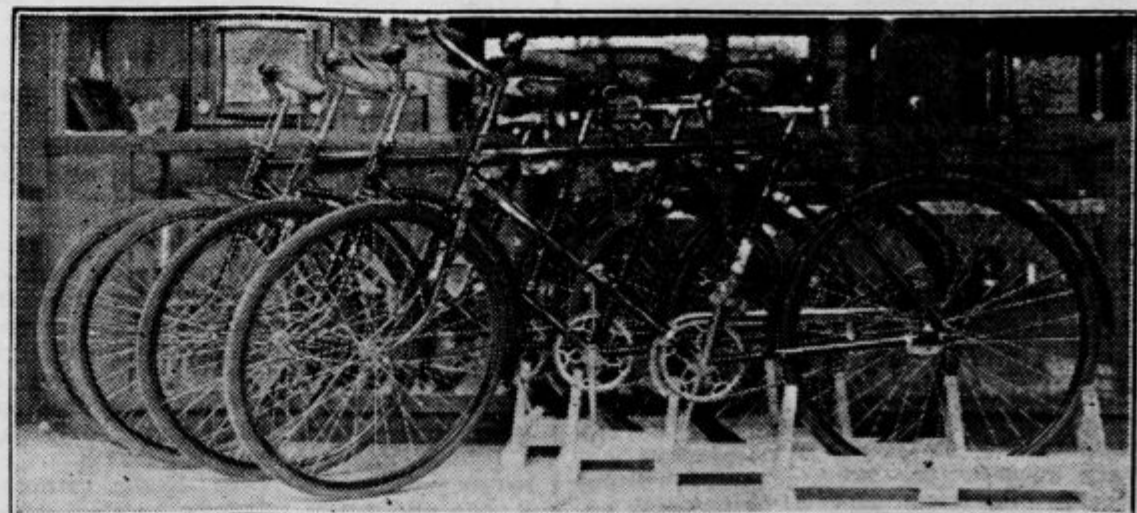
Krasna štirisedežna limuzina s štirimi vrtni, najnovejši izdelek slovitih škodovih tvornic. Avtomobil ima štiricilindrski motor s visokimi ventili (OHV), ki omogoča pri največji štedljivosti s gorivom veliko brzino in odlično akceleracijo. Poraba benzina znaša 8 litrov na 100 km. Motor ima 27 konjskih sil, vsobina cilindrov znaša 0.995 litra premer bata 65 mm in dvig bata 75 mm. Avtomobil doseže največjo hitrost 100 km na uro. Nitirane cilindrske puše iz materiala, trdga kakor steklo, omogočajo dolgo življenjsko dobo motorja, ker se material ne obrabi. Menjalnik ima tri brzine, od teh dve neslišni sinhronizirani in eno povratno brzino. Posebnost tega voza je, da imajo vsa štiri kolesa nihalne osi in se voz zaradi tega odlično drži na cesti tudi pri veliki hitrosti in pri slabem vremenu. Karoserija ima najmodernejšo aerodinamično obliko. Armaturna deska ima brzinomer s uro, ki teče 8 dni, kazalo za količino goriva, kazalo, ki kaže pritisk olja v motorju, ter kilometrski števec s celotno in s dnevno kilometražo. Škoda Popular 420 je opremljen s dvojnimi brisalniki stekla, s smerom kazali in z zrcalom. V zadnjem delu voza je prostor za kovčgo in prostor za rezervno kolo in orodje. Dolžina voza znaša 4 m.

Druga nagrada: motorno kolo znamke NSU

To motorno kolo je opremljeno s dvotaktnim motorjem treh konjskih sil in cilindrsko vsebino 97 cm. Potrošnja goriva znaša le 1.5 do 3 litra na 100 km, pri čemer doseže kolo brzino do 60 km na uro. Motor je opremljen s tankom za benzo, ki vsebuje 7 in pol litra, kar zadostuje za 400 km vožnje. Menjalnik ima tri prestave. Prazna pogonske sile na zadnje kolo pa je urejen s varico v oljni kopeli.

Štiri izvrstna kolesa — štiri lepe nagrade

Tu odrežite!

Rešitev Jutrovih nagradnih ugank.

PRVA NALOGA (16. aprila)

Stari oče je star let, vnuk pa let.

DRUGA NALOGA (24. aprila)

Ko so se postavili vojaki v vrsto po velikosti od največjega do najmanjšega, so stali v temle redu (napišite samo prve črke imen!)

TRETJA NALOGA (1. maja)

V začetku večerje je bilo v družbi žensk in moških.

ČETRTA NALOGA (8. maja)

V vas je prišlo skavtov.

PETA NALOGA (15. maja)

Gospod Skaza je imel kokoši in kuncev.

ŠESTA NALOGA (22. maja)

Deček je prinesel novce po 10 din, novce po 2 din in novca po 1 din.

TOČEN NASLOV REŠEVALCA

IME IN PRIIMEK: _____

POKLIC: _____

BIVALISČE (kraj, ulica, hiš. številka): _____

ZADNJA POŠTA: _____

Tu odrežite!

V Martinščico

v dijaško letovišče

na morju, pošljite otroke-srednjecolce. — Izvrstna prehrana, skrbno nadzorstvo. — 28 dnevna vsa oskrba stane din 750.— — Prijavite jih za letovanje pri ravnateljih srednjih šol.

u— »Orkan« — film, ki je razgibal Ljubljano! Malokateri film je tako vreden svojega imena kot naš film »Orkan« — »The Hurricane«, ki se predvaja že več dni v kinu Unionu ob rekordnem posetu občinstva. Vseposlušno se poudarja, da tehnično popolnejša, zanimivejša in napetostnejša filma se ni bilo v Ljubljani. Lepi kraji, odlični igralci, zlasti lepa Dorothy Lamour in krepki John Hall, navdušujejo moške in ženske, stare in mlade. Ni čuda, da se je moral ta film vrteti povsod dolge tedne in tedne. Pri nas v Ljubljani je stvar drugačna. Že večer je bila uprava kina Uniona pozvana po slati film čimprej nazaj v Zagreb, ker čakajo nanj mesta Split, Osijek, Skopje i. t. d. Samo danes in morda še jutri je povsem sigurno, da bo film še predvajal v Ljubljani; zato je treba, da si ga vsi tisti, ki ga še do sedaj niso videli, čimprej ogledajo.

Cvetličarna **BAJT** je zdaj v Františkanski ulici (nasproti Uniona) »ROZA«. Cene konvencionalne kurenice.

u— Ne pozabite danes dopoldne na produkcijo gojenec glastenega otroškega vrta šole Glasbene Matice, ki začne točno ob 11. v Hubadovi dvorani. Vstopnina naša 3 din, podrobni spored se dobi pri vstopu v Hubadovo pevsko dvorano.

u— Spored koncerta, pevskega zbora družba Krakovo—Tmovo pod vodstvom g. Avsenika v petek 27. t. m. v veliki Fil. dvorani obsega dva dela. I. del začne z Adamičevom Francom, sledi Jerob. Ob kresu, Volarič. Izbrubljani cvet, Kimovec: Oblaček, Premrl: Zanjica, Adamič: Kmečka pesem, Pavčič: Dekle med rožami. II. del je posvečen naši narodni pesmi Marolt: Vrgred približa se, Adamič: Sel sem po zelenem travniku, Adamič: Vse rožice rumene, Marolt: Pojdem v ruto, Dev: So še rožice v hartelnu zavolave, Tome: Napojnica, Marolt: Kaj bi jaz tebi dal in Pavčič: Potrkani ples. Na koncertu vabimo, prodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice.

u— Rekordna množina dežja se je izlila ob predvečernem padcu dežja. V 24 urah je padlo 47,6 mm dežja, v dneh od četrtka sem skupaj 60,4 mm, nad polovico običajnega povprečja za ves mesec. Po prvem vlažnem ciklonu, se je pomikalo večeraj še drugo depresijsko jedro mimo nas. Sredi popoldneva, ko se je že zdelo, da bodo vzhodni vetrovi vedrili nebo, se je stemnilo nad zapadnim delom Barja. V viharu nam ni bilo večkrat zagnalo, vmes je padala toča. Nalivi z gromom so se proti večeru ponovno vrstili, vode so v strugah močno narasle. Sava se je dvignila že za 2 m, visoka Ljubljanska žene blatno vodo skozi mesto. V primeru, da bo še tretje ciklonsko jedro potovalo preko našega ozemlja, se je ob preobliki našene morske vlage v oblačkih bati povodnji. Barometer še vedno pada, temperatura se je ponoči in podnevi držala na 13° C. Mnogo dežja je večer padlo tudi v vzhodni Sloveniji, v Mariboru 34 mm, in ob vsej jadranski obali. V planinah nad 1500 m sneži.

DKW MOTOCIKLI
MOTORIMPORT
LJUBLJANA
TYRŠEVA 23
MILČKOŠEVA 30

u— Zaradi z nesnago okuženega ledu so se lani tudi v naši banovini pojavila nevarna črevesna obolenja in tifus. Pozimi opozarjajo vodo na vsako leto pogojene travnike, da v mrazu na njih sekajo led za ledenice. Ostanki gnoja z ledom pridejo v dotiko z živili in povzročijo obolenja in nevarne epidemije. Enako je tudi z ledom, ki ga sekajo po ribnikih in bajerjih ter pri tem prav nič ne pazijo na nesnago v njih. Tudi v Ljubljani razvažajo dobavitelji piva take pridobljen led, ki ga rabijo gostilničarji in po kavarnah, slaščičarnah, mlečarnah, bielijah in drugih obratovnicah z živili ter v privatnih gospodinjstvih. Zaradi nevar-

vsakomur, ki po ogledu filma ne bo navdušen priznal visoke umetniške vrednosti našega prekrasne filma »MATERNELLE«
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri

KINO SLOGA Tel. 27-30

Pournemo ustopnino
SIROTE Z MONTMARTRA

Ob 10.30 po globoko znižanih cenah isti film

u— V visoki starosti 85 let je umrla v Ljubljani gospa Uršula Kimovec. Pogreb blage pokojnice bo jutri ob 14.30 iz zavetišča na Vidovdanskim cesti k Sv. Križu. Lep ji bodi spomin, žalujnikom naše iskreno sočutje!

u— **Pešce opozarjamo**, da bo mestna občina Ljubljanska zaradi ureditve vsega cestnega prometa označila na posameznih važnih cestnih križiščih posebne prehode za pešce. Pri prehodu čez ceste, ulice in trge naj pešci hodijo izključno samo po tam označenih prehodih. Hkrati spet opozarjamo pešce, naj hodijo na hodnikih vedno in samo po desni strani, prav tako pa tudi na sprehajališču Aleksandrove ceste. Na trotoarjih je pešcem hoja po srednjem mostu prepovedana. Posebni organi državne policije bodo do 1. julija t. l. pešce prijazno in blagohotno opozarjali na nove prometne ureditve, od tedaj dalje bo pa vsak prestop kaznovan.

Tudi Vi, gospa, boste priporočali **VISETIL TRIKO PERILO** kakor hitro ga le enkrat oblečete

u— **Pozor!** Danes vsi v restavracijo Lloyd, kjer dobite pečeno jajčje, kjer je izborna kuhinja, čevapčiči, raznički in dobra dalmatinska kapljica. Se pripravite Buje Martin.

u— **Združenje kinematografskih podjetnikov** dravske banovine bo imelo svojo 3. redno skupščino dne 9. junija t. l. ob 9.30 uri v garderobni dvorani kina Uniona v Ljubljani.

Slovenija Vas vabi

DOBRNA PRI CELJU!

Zdravilišče za srčne, živčne in ženske bolezni. Presenetljivi uspehi pri ženskih boleznih. Dvajset-dnevna pavšalna kura z vsoto oskrbe Din 1.100.— do 1.650.— v pred- in posezoni. — Prospekti direktno ali pri »Putniku«.

SLATINA KADENCI

300 sob, 180 novih s tekočo vodo. Ves komfort. Muzika itd. Srce, ledvice, žilni, želodčni, ženske motnje, notranje žile. Maj 710, junij 750 din za 10 dni vse vrčunano: stanovanje, hrana (izvzemši kruh) zdravilne kopelji, 1 zdravniški pregled, takse, postrežba. Obširni prospekti pri Putniku ali upravi.

Ze 300 let zdravi **ROGAŠKA SLATINA** s svojo čudodelno močjo vse bolezni želodca, črevesja, ledvic, žilnih kamnov itd. Vse sredstva za zdravljenje. Najmodernejše urejen nov hotel s 86 sobami. Plavalni bazen popolnoma preurejen. Prvotna godba. Razne prireditve za zabavo in razvedrilno. Tenis in igranje v pred- in posezoni popusti. Posluje vse leto. Znameniti zdravilni viri: **TEMPEL STYRIA DONAT** Prospekti in informacije brezplačno, Zdravilišče Rogaska Slatina.

a— **Otvoritev letošnje strelsko sezone** bo 29. t. m. na radvanjskem strelišču.

a— **Naprosila se g. Oskar Bizjak v Mariboru**, ki je bil prejšnja leta dijak v Nišu, da sporoči svoj naslov novinarju Naumu Simiću, Kosmajška 27, Beograd.

Specialist za kožne in spolne bolezni
UNIV. MED.

dr. Vladimir Milavec

vodja dermat. odd. splošne bolnice
MARIBOR — GOSPOSKA UL. 36.
(Palaca banovinske hranilnice)

ordinira od 11. do 12. in od 13. do 15.

KAVARNA IN RESTAVRACIJA »OREL« toči svetovno znano pizensko belo in črno »Senator« pivo. Najboljša ljubtorska nesladkana vina »Visoki strmeč«, Jeruzalečan, izborna kuhinja, zmerne cene!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

najstarejši bančni zavod v Sloveniji se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

DEVIZNE IN VALUTNE TRANSKACIJE
IZVRŠUJE NAJKVALITETNEJE!

a— **Nova elektrarna na Pohorju.** Pri Senjorjevem domu gradi veleindustrijec Hutter letoletno vilo. Razen tega bodo zgradili tudi elektrarno in se predvidevajo skupni stroški okoli 2 milijona din. Tako bomo imeli na Pohorju že 4 elektrarne in sicer pri Pohorskem domu, pri penzionu Lobnica, Počitniškem domu, pri kraljici Marije na Pohorju in sedaj še pri Senjorjevem domu. Sredi junija pa bodo otvorili postarji svoj dom na Pohorju, kjer bo na razpolago prenočišče za 30 do 40 oseb.

Iz Celja

u— **Koroškimi in Maistrovim borcem!** Podobora Legije koroških borcev in Maistrovih borcev v Celju objavljata: Ob priliki polkovne slave v soboto 28. t. m. v Celju, ki je prav za prav tudi naša slava, se bomo zbrali vsi točno ob 9 dopoldne pred opatijsko cerkvijo, da se pri maši pomolimo za naše padle prijatelje in sorce. Po maši bomo odšli korporativno k polkovni slavi v vojašnico kralja Petra. Odzvati se bomo prijaznemu povabilu poveljnika polka g. polkovnika Mihajlovića. Gg. delodajalce vlijudno prosimo, da dajo 28. t. m. vsem v njihovih obratih zaposlenim koroškim legionarjem plačan dopust in tako omogočijo slehernemu borcu, da se udeleži čina pietete napram svojim padlim sobojunkom. Podobora sta prepričana, da ne bo med delodajalci nikogar, ki ne bi dobrohotno upošteval njune prošnje.

u— **Javni nastop Sokolskega društva Celja-matice** se bo pričel danes ob 16 na dvorišču mestne narodne šole. Pred nastopom bo ob 15.30 povorka po mestu. Udeležite se javnega nastopa v čim večjem številu!

5. junija - Binkoštno nedeljo
VELIKA PODZEMSKA VESELICA
uši v **POSTOJSKO JAMO**
Rozetni vlaki iz Ljubljane, Maribora, Jesenice in vmesnih postaj. Prijave se sprejemajo pri PUTNIKU v Ljubljani, Tyrševa c. 11, tel. št. 24-72, v Kranju in na Jesenicah ter pri PUTNIKU v Mariboru in v Celju

Pojasnila: ENIT, Peira Kocića br. 6, Beograd
in vse tujkoprometne pisarne

u— **Ljubljanska drama** bo vzprizorila v torek 24. t. m. ob 20 v celjskem gledališču Skvarkinovo dramo »Izpit za življenje«. Predstava je izven abonmaja. Vstopnice so v predprodaji v knjižarni Slomškove tiskovne zadruge.

Kino Metropol. »DETE PREDMESTJA«, Shirley Temple. Matineja: DVE SIROTI.

u— **Umri je v petek zvečer v Petrovčah** v starosti 82 let znani gostilničar in posestnik, železniški uradnik v p. g. Vinko Janškovič. Pogreb bo danes ob 17 iz hiše žalosti na pokopališču pri Sv. Kancijanu v Zalcu. Pokojnemu bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sočutje!

Kino Union. — Danes »GLAVNA FRICA« (Die Kronzeugin) Svetislav Petrovič; ob 10. in 14. matineja: »TIGROVA HČA«.

u— **Nevarno naraščanje Savinje** in pritokov. Močno deževje zadnjih dni je povzročilo, da je začela Savinja s pritoki večeraj jutraj naglo naraščati. V teku večerajšnjega dneva je dosegla dva metra nad normalno in je poplavlja predel pri izlivu Sušnice in cesto pod drugim železniškim mostom. Naraslo vodovje je nosilo s seboj velike množine lesa iz zgornje Savinjske doline. Tega lesa je bilo za več vagonov. Če se ne bo vreme izpremenilo, utegne nastati velika poplava, ki bi povzročila v Celju in celjski kotlini ogromno škodo.

Iz Kranja

u— **Kino Narodni dom prikazuje danes** ob 16, 18.30 in 20.30 čudo sveta, malega 8-letnega Carusa v vellefilmu »Očetova pesem«. Film bednega cirkuškega otroka, ki je s svojim petjem očaral vsakogar!

Iz Jesenic

u— **Zvočni kino Radio** predvaja danes ob 3. uri pop. vellefilm »Upor v Maroku«. Med dodatki tudi: glasbeni film »Carmen II.«, ter dva lepa kulturna filma in Paramountov zvočni tečnik. — Sledi »V carstvu valčev«.

Iz Trbovelj

u— **Nov grob.** Po daljši in mučni bolezni je v petek preminul v Trbovljah g. Gorenc Jože, rudniški strugar. Pogreb pokojnika bo danes ob 16. iz hiše žalosti Loke 80 na farno pokopališče.

Iz Krškega

u— **Prireditve na meščanski šoli.** V nedeljo 22. t. m. ob 10. dopoldne priredita PRK in PJS v učni sobi drugega razreda proslavo matinskega dne in dneva Rdečega križa. Uvodno predavanje bo imel dijak IV. razreda Glogovšek Ivan. Na sporedu bodo poleg deklaracij še igrokaz »Materin god« in enajst pevskih točk s spremljevanjem klavirja. Nizka vstopnina 6, odnosno 4 din omogoča pristop vsakomur.

ELEKTROLUX TEHNA
LJUBLJANA
MESTNI TRG 25
TELEFON 2580

u— **Završni izpiti na obrtni nadaljevalni šoli.** V četrtek so se vršili na obrtni nadaljevalni šoli prvi završni izpiti za absolvente III. razreda po novih predpisi. Izpit so z uspehom opravili: Graber Guido (knjižov. obrt), Jamnik Stanko (mehan. obrt), Lekše Josip (kroj. obrt), Lesjak Hinko (klep. in kotl. obrt), Milakovič Josip (mehan. obrt), Mižigaj Ferdinand (pek. obrt), Sluga Janez (pek. obrt), Uršič Karol (ključ. obrt), Vanč Marija (šivilja), Voglar Edvard (klep. obrt) in Zorko Angela (šivilja).

u— **Uspela otroška prireditve.** Podmladek RK na ljudski šoli je v proslavo materinske dne priredil v Sokolskem domu pravilnično igrico s petjem »Desetnik in srotica«, ki je prav lepo uspela. Čisti dobiček prireditve bo porabljen za zdraviljenje zob ubožnih šolskih otrok.

Iz Hrastnika

u— **Nesreče.** V Podkraju se je ponesrečil kmet Ivan Lisec, po domače Kladnik, ki je branal na njivi z volom. Vol je zdivjal in je vrgel Lisca ob deblo neke jablane. Lisec je dobil hude notranje poškodbe. Zdravnik g. dr. Vidmar ga je takoj odpredal v ljubljansko bolnišnico, kjer se zdaj bori s smrtjo. — Preteklo nedeljo je kolesaril po banovinski cesti ob Savi 16letni maldenč Jožef Benegalija. Pod železniško postajo se je pripeljal v ostrem ovinku s tako silo, da ga je v loku vrglo čez nizke oporni zid v kamnito savino strugo. Fant je nezavesten obeljal na obrežju Save. Prvo pomoč mu je nudil g. dr. Vidmar ter odredil takojšen prevoz ponesrečenca v celjsko bolnišnico. — V Praprotnem je brnel konj svojega gospodarja Cirila Rotarja v glavo tako hudo, da je moral poškodovanec v celjsko bolnišnico.

u— **Smrtna kosa.** V Krnicah je zadela kap 45letno mlekarico Marijo Kreže, po domače Kolenčevico Maričko. Pokopali so jo na dolskem pokopališču. Naj v miru počiva!

u— **Zvočni kino Sokol** bo predvajal danes vellefilm »Taras Bulba«.

Iz Ptuja

u— **Kolesar povelji otroka.** 11-letna koroška hči Marija Lesjak iz Velikega Okiča je v sredo popoldne šla iz šole v Leskovci proti domu. Neznani kolesar jo je povozil, deklica je padla v cestni jarek, si zlomila levo roko in se poškodovala na obrazu.

u— **Nezgoda.** 15-letna hči delavca Jožica Menoni iz Nove vasi pri Rogoznici se je v sredo peljala s kolesom v mesto. Ko se je po Ljutomerski cesti vozila mimo nekoga voznika, je nenadoma splesen konj brnel v zadnje kolo, da je deklica padla na cesto, si zlomila desno roko in dobila notranje poškodbe.

VELIKA PODZEMSKA VESELICA
uši v **POSTOJSKO JAMO**
Rozetni vlaki iz Ljubljane, Maribora, Jesenice in vmesnih postaj. Prijave se sprejemajo pri PUTNIKU v Ljubljani, Tyrševa c. 11, tel. št. 24-72, v Kranju in na Jesenicah ter pri PUTNIKU v Mariboru in v Celju

Pojasnila: ENIT, Peira Kocića br. 6, Beograd
in vse tujkoprometne pisarne

u— **Protituberkulozni dišpanzer.** Zaradi odsotnosti šefa zdravniške dr. Okolo-Kulaka, ki se udeleži kongresa v Hercegovnem, protituberkulozni dišpanzer od 24. t. m. naprej ne bo poskoval. Preiskave bodo zopet od 31. t. m. dalje.

Iz Novega mesta

u— **Kino »Dome«** v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 16, 18.30 in 20.30 zabavni zvočni film »Gospodična moja mama«. Prihodnji program bo na praznik »Netopir«, po motivih operete Johanna Straussa.

Naše gledališče

DRAMA

Nedelja, 22.: Zenitev. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

OPERA

Nedelja, 22.: Madame Sans Gene. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol. Ponedeljek, 23.: Zaprt.

u— **Madame Sans Gene** v občinski zasedbi z g. Poličevom v naslovni partiji ter Pečkom, Zupanom Jankom in Gorskim v glavnih moških vlogah. Dejanje se godi za časa Napoleonove vladne ter slika nekaj epizod iz njegovega življenja. Ga. Poličeva bo igrala pevko Katarino, ki postane vojvodinja. V delu nastopa razen Napoleona (Janko) še nekaj drugih historičnih osebnosti.

Christy Solari, znameniti italijanski tenorist, bo pel v četrtek 26. t. m. partijo grofa Almavive v Rossinijevi komični operi »Sevilski brivci«. Solari slovi kot odlični pevec izvrstne tehnike in prekrasnega glasovnega materiala, tako da bo njegovo gostovanje prava senzacija. Poleg njega bomo čuli prvič v partiji Figara našega mladega baritonista Kolacina. Noličeva bo pela Rossino, s katero je dosegla tudi v Zagrebu in Beogradu, sijajne uspehe, v basovskih partijah pa bomo čuli Betetla in Zupana. Prodaja vstopnic pri dnevnih blagajni in operi.

V operi pripravljajo Ponchiellijevu opero v štirih dejanjih »Giocond« z go. Oljdekopovo v naslovni partiji. Libreto je sestavil Tobia Gorrio (psevdonom Arriga Boita). To Ponchiellijev delo je poleg »Aide« najbolj dramatična opera moderne italijanske šole. Dirigiral bo ravnatelj Polič.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 22.: Ob 20. Nečak. Znižane cene.

Zadnjič.

Ponedeljek, 23.: Zaprt.

Torek, 24.: ob 20. Sreča d. d. Red B.

OTOK KRK

ALEKSANDROVO
Zelo omiljeno kopališče domače in tujeske publike, ki išče sonca, morja in mira. Dobri hoteli in lepe privatne sobe. Ribolov prost. Informacije daje: Kupališno povjerenstvo.

Naši Sokoli na delu

V nedeljo 29. maja na Taboru zbor! Sokol I. Tabor odpravlja v nedeljo 29. maja ob 16. s svojim javnim telovadnim nastopom sezono letnih sokolskih društvenih nastopov v naši župi. Svoje delo preselimo iz telovadnice na letno telovadnico. Društveni javni nastop je za vse pripadnike društva velik praznik, za telovadce in telovadke posebej, pa dan delovnega obračuna. Sokoli in prijatelji Sokolstva, zberite se na Sokolskem Taboru, da lahko s svojo prisotnostjo na našem javnem nastopu dokazate, da budno sledite našemu delu, da ste z nami! Po nastopu bo letos, v vseh prostorih sokolskega doma na Taboru, zabavni večer. Dasi zadnja leta tega nismo prirejali, hočemo letošnje leto pomenu ustreči vsem, ki si želijo preživeti nekaj veselih uric v bratskem krogu taborске sokolske družine. Nagradno streljanje, srečolov, šaljiva pošta in ples, vse to bo ustvarjalo prijetno razpoloženje. Zdravo.

Sokol I. Ljubljana-Tabor poziva vse ono članstvo, ki se je prijavilo za zlet v Prago, da do najdalje 1. junija vplača v društveni pisarni znesek za potovanje v Prago in nazaj ter vse s tem zletom zvezane stroške za potni list, vizum itd. Pri tem opozarjamo članstvo, da se more zleta udeležiti le oni član, o.dn. članica, ki ima predpisani svečani kroj. Narodne moše niso dopustne. Za zlet je vplačati: telovadci 326 din, netelovadci 341 din. — plus za vožnjo od Ljubljane do državne meje in nazaj. — Obenem poziva vse članstvo, ki se je v teku zadnjih let preselilo in s tem spremenilo svoj naslov, da to spremenijo takoj sporoči ali pisмено ali ustmeno društveni pisarni, ako se tega ni storilo. Društvena pisarna pošlje vsak delavnik od 17. do 20. Društveni pripadniki naš medsebojno opozore na to obvestilo. Zdravo!

Sokol v Medvodah. V nedeljo 15. t. m. smo imeli pred Sokolskim domom tombolo ob veliki udeležbi občinstva. Lepo moško kolo je odpeljal brat Franc Kalan, delavec iz Vasi pri Medvodah, na ženskem kolesu se je odpeljal br. Edo Tavcar, uradnik iz Gorican pri Medvodah, na drugem moškem kolesu pa je odiralj v št. Vid mojster Franc Pirnat. Kompletno kuhinjsko posodo je zadel posestnikov sin iz Medvod Zdravko Drešar, vrečo moke je odpeljala domov Marija Zevnikova iz Pirnič, zaboj spekerijskega blaga je odnesel Janez Tavželj iz Rakične, blago za moško obleko je dobil Franc Orel, mizarski mojster iz Gorican, zadnji dobiček, blago za žensko obleko, pa Tone Višnar iz Medvod. Po tomboli je bila izvrstno obiskana zabava, ki je potekla v prijetnem razpoloženju. Vsem, ki so pripomogli, da je tombola tako lepo uspela, posebno pa bratu predsedniku, naša bratska zahvala. Čisti dobiček bomo porabili za dokončno dograditev Sokolskega doma. — V nedeljo 22. t. m. ob 20. bodo gostovali v našem domu vrli šentjakobčani z veselogro »Nobene žene več«. Vsi bratsko vabljani! — Naš sokolski praznik, na katerem bomo razvili sokolski prapor, bo v nedeljo 26. junija. Vabimo že danes vsa bratska društva in cenjeno občinstvo k temu slavlju.

Sokol v Stražišču pri Kranju bo priredil veliko javno tombolo v nedeljo, 29. t. m. ob 15. na Pantah pred gasilnim domom. Srečne čakajo lepi dobitki: krasna spalnica iz trdega lesa, lepa, moderna kuhinjska oprema, 6 moških in 2 ženski kolesi, moderen štedilnik, več vreč moke in še nad 300 lepih dobitkov. Tablice samo po 2.50 din. Ne zamudite ugodne prilike! V nedeljo, 29. t. m. vsi v prijazno Stražišče. — Zdravo!

Sokol v Poljčanah je tudi izvedel te dni dan pripravljeno. Zbor je bil na letnem telovadšču. Zbranim pripadnikom je brat starosta na kratko obrazložil pomen dneva. V celoti zamišljenega sporeda zaradi deževnega vremena ni bilo močje izvesti. — Vsi oddečki, ki so v zimskem času zaradi pomanjkanja strehe počivali, so začeli redno telovadbo na prostem ter se pridno pripravljajo za letni nastop, ki bo združen z otvoritvijo letnega telovadšča najbrž ob koncu junija. — Okoliška bratska društva in Sokolu naklonjeno občinstvo opozarjamo na veliko tombolo, ki bo 19. junija na dvorišču gostilne br. Mahoriča. Tombol je 10, med njimi tri kolesa in pohištvo. Čisti dobiček je namenjen za gradnjo Sokolskega doma.

Avto je zavozil v kmečki voz

Sv. Križ pri Kostanjevici, 21. maja. Velika avtomobilska nesreča se je zgodila v četrtek dopoldne blizu Colarčeve gostilne na Križju. Neki avto je zavozil v gozposostnika Jožeta Štiha iz Broda, v katerega je bil vprežen par volov. Vola so bila tako močno poškodovana, da so ju morali takoj ubiti. Posesnika Štiha so nevarno ranjenega odpeljali v bolnišnico. Kdo je zakrivil nesrečo bo ugotovila preiskava. Precij poškodovan je tudi avto.

Iz življenja na deželi

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 15.15 in 20.30 razkošno filmsko opereto »Boccacio«. Za dodatek Paramountov zvočni tečnik. Za prihodnje je na programu film »Marokko«.

MEDVODE. Opozarjamo na gostovanje šentjakobskega gledališča iz Ljubljane, ki bo drevi ob 20. v dvorani Sokolskega doma. Zaigrali nam bodo veselogro »Nobene žene več«. Kdor se želi nasmejati do solz naj pride nocoj v Sokolski dom, ne bo mu žal. Vstopnice prodaja iz prijaznosti g. Bohinc Andrej v Medvodah.

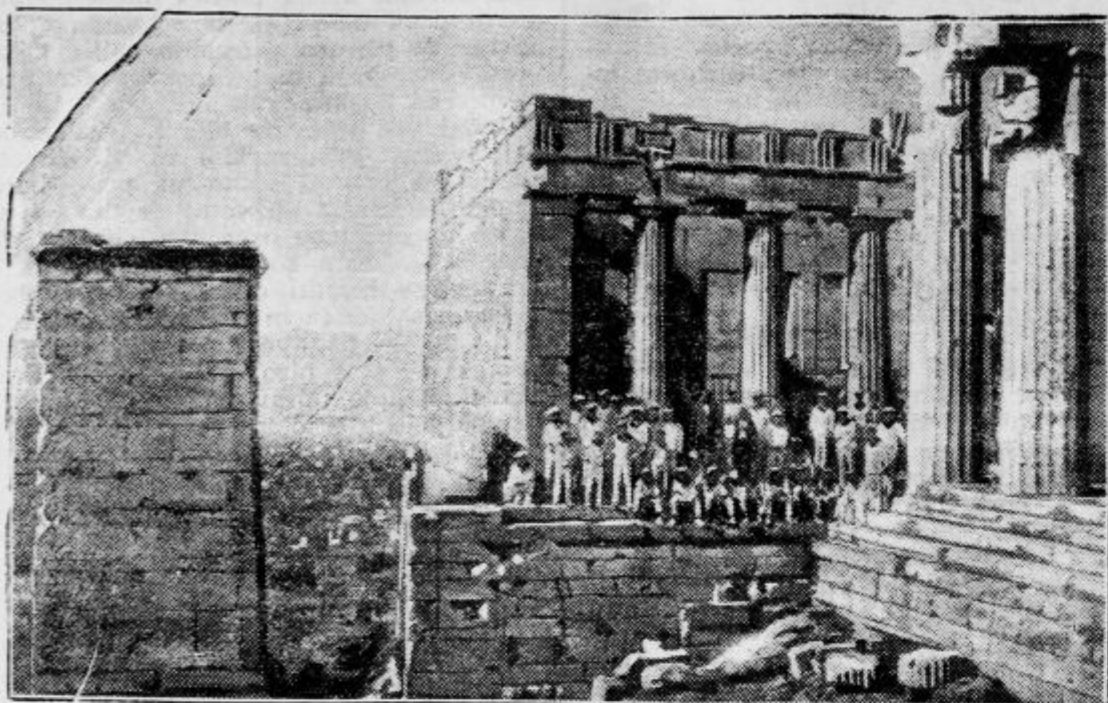
SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes vojni vellefilm »Parada smrti«.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

BAŠKA

vođe kopališče na otoku Krku. Največja prirodna plaža na našem Jadranu. — 15 komfort. hotelov in pensionov. Informacije daje Turistički Odbor, hoteli in potniški uradi.

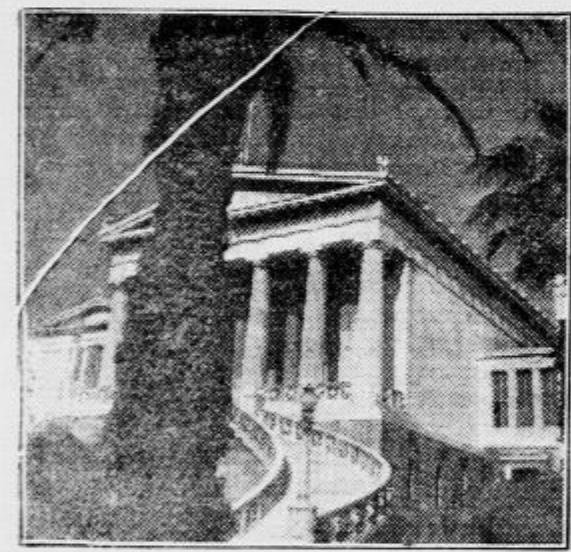
V senci Akropole

Akropola dan za dnem privablja tužce

Na »Lovčena«, 18. maja. Naš parnik »Lovčena« se je zadržal v pirejskem pristanišču, kjer so mu odstopili eno najlepših mest. Naključje je naneslo, da mu je bil za soseda velik sovjetski parnik. Pirejska luka sodi med največja sredozemska pristanišča. Toda če te v marsikateri, še do novejšega časa sloveči luki preseneti njen medij promet — posledica spremenjenih gospodarskih odnosov, — dobiš v Pireju nasproten vtisk: tu je pristaniško življenje na moč živahno. Vsak dan prihajajo in odhajajo številni parniki, nikjer ni sledov večje krize, dasi sta gospodarska stiska in socialna revščina na Grškem in na vzhodu kar vsakdanji pojav. O Grčiji je pravil strokovnjak na naši ladji, da je umela spretno izkoristiti zadnje svetovno gospodarsko krizo. V tej stiski, ki je v živo zadela trgovinsko močnarico raznih dežel in hudo udarila po paroplovnih družbah, je Grčija za razmeroma majhen denar nakupila večje število parnikov in s spretno organizacijo zavzela v sredozemskem pomorstvu mesto, ki daleč prekaša njeno številčno moč in njen politični vpliv. Promet v pirejskem pristanišču že sam nazorno kaže, s koliko močjo se Grčija odlepa morja, kar ni tako samo po sebi umerno, če vemo, da je v tem pogledu prej močno zastajala in že očitno nazadovala.

Obsežni pristanišči s številnimi velikimi in manjšimi ladjami, mnoga skladišča, zlasti množični silosi za žito, vrveča množica mornarjev, delavcev, in popotnikov, malo dalje pa tipično življenje pristaniškega mesta — vse to te zagrabi že pri prvih korakih. Pirej je silno narasel, saj se je tu naselilo po vojni več kot stotisoč maloazijskih beguncov, ki so se bili mo-

Akademija umetnosti

rali nečloveško boriti za golo pravico do življenja in šele potem za skromen prostorček na soncu. Silno razsežnost tega največjega grškega pristanišča si razložimo s tem, da je tu nenavadno mnogo majhnih, zgolj endurzijskih hiš, ki so se kakor gobe oprijele tal — teh trdih, izsušenih, od južnega sonca ožganih grških tal, katerih dihi je bolj mačehinski kakor materinski, zakaj socialna ureditev te slabo rodovitne, pasivne dežele stoni na močnih kontrastih med bogastvom in siromaštvom in dopušča le malo medij prehodov med obema socialnima svetovno.

Če si v Pireju, še nisi v Atenah, in če se ne prenašiš pri izbiri avtotaksijev, kar ti takoj pomaga zmanjšati zalogo dražem v listnici — čeprav je sicer bencin tu poceni in vozna tarifa nižja ko pri nas, — lahko prevoziš z električno železnico razdaljo kakih 12 km med pirejskim pristaniščem in središčem Aten. Ta vožnja stane samo 5 dražem, torej komaj nalo več ko dva dinarja, pri tem pa se vtiak ne zaustavlja za vsakim vogalom kakor ljubljanski tramvaj. Ko si tako ali drugače postavljen v središče Aten in se povzpneš na pr. na Akropolo, šele vidiš, kakšen ogromen obseg v dolžino skoraj 50 km so zavzela mesta, ki so danes že nepretrgano zvezana (Pirej, Falaron in dr.) in ki podaljšujejo vnanje ozadje Velikih Aten.

Vsakdanji prizor na atenski ulici

Za ta neznanstveni kup kamenja in opeke, ki so ga znošili ljudje na prostor, v katerem časti tudi današnja civilizacija eno svojih najslavnejših izhodišč, je posebno značilno to, da predstavlja v izrazitejših oblikah kakor zapadna mesta vse razvojne pasove civilizacije. Ponekod so se hiše komaj oddaljile tipu pečinskih bivališč, drugod napravljajo vtisk izrazito orientalskega selišča, medtem ko so korak dalje avtentičen izraz najsoodobnejše tehnične omike in njenega urbaniknega stila. Okrog ostankov starih Aten se bobnotno razvija moderno mesto, čigar obraz in življenjski slog sta tem značilnejša, ker ves ta urbanikni monstre črpa enako iz kopnega zaledja kakor s širokega morja. Prav za prav število prebivalstva, ki ne sega mnogo čez milijon, ni tako presenetljivo, vzlic temu pa mestni obseg ne zastaja dosti za prostorninskim obsegom Pariza, ki ga naseljujejo štiri milijoni in pol; vzrok je prav v tem, da gre tu vse v širino in mnogo manj v višino. Vzlic temu so stavbišča v Atenah zelo draga in špekulacija z njimi je postala v zadnjih letih nova nadloga, ki brzda pravi urbanikni napredek tega velikega človeškega mravišča.

Če se pelješ v Atene z avtomobilom, te vodi pot po široki in lepi avtomobilski cesti, katere promet je dobro reguliran, česar o prometu na atenskih avtostijah in ulicah ne moreš trditi; soferji morajo biti zelo spretni ali pa nič manj drzni, da obvladujejo ta, tako malo regulirani tok motoriziranega prometa. Ko sem se on dan vozil v takšijo z našimi vrtni kapitan — edin »civilist« med njimi — je veseli in prikupni Bokalec ob moji strani večkrat vzdikal tovarišu, ki je sedel pri soferju: »Prekrsti se, Marko, ako nečemo asda...« In zares, preden je bil izgovoril do kraja, smo za las ujeli karamoblu s tramvajem ali z drugim avtomobilom, ki je v zadnjem hipu temo puhnili v nas in se spretno izognil; pravilo sicer, da imajo soferji neke predpise, toda zdj se, da bolj zaupajo sreči in naključju, kar ni posebno trdna garancija, da odneseš od tod zdravo kožo. Avtomobili so po večini starega tipa, toda soferjem velja priznati, da jih poznajo kakor cigan svojega konja. Ceste so zlasti na periferiji slabe; če je »kaldrma«, je že napredek, imajo pa tudi take, kakor so nekateri naši klanec, in ko drči avto po njihovih kotanjah, je to učinkovito pred kosilom in po kosilu: učinkovito za miškulaturo drobovja, a nič kaj prijetno.

Atene so potemtakem mesto kontrastov: vzhod in zahod sta se silovito zagrizla v ta antični kulturni prostor, na katerem je že v dobi, ko so se naši kraji šele izmotavali iz pre zgodovinske primitivnosti, ovela svetla in razumna civilizacija, ki je poznala lepoto zvezdnega neba in veličino moralnih zakonov v človeku. Zaradi teh kontrastov so Atene s svojim prebivalstvom tako zapletene, da si ne lastim drugih vtiskov, kakor jih lahko zapuste samo prvi in bežni stiki z njihovo močeno, socialno in kulturno zelo razčlenjeno stvarnostjo. Duša tega mesta je težja in motnejša od duše Rima in današnjih Grki so v manjši meri dediči helenskih kulturnih zakladov kakor Italijani rimskih. Kemija rasnega mešanja, dejstvo dolgoletnega otomanskega gospodarstva in žgoča bližina Vzhoda so zapustile preglobke brazde v duši tega naroda, da bi jih že mogla zabrisati njegova trdna in očitna volja do uravnovešenja z zapadno civilizacijo.

V Atenah smo se mučili poldrug dan; premalo za kaj drugega kakor za spoznavanje najpomembnejšega, čeprav smo noči kar se je dalo skrajšali. Tudi tu so seveda »Lovčena« lepo sprejeli in v prostorni, lepi jedilnici našega parnika so se bili zbrali mnogi predstavitelji atenskega gospodarskega življenja, da v svečanem trenutku otvoritve nove proge izmenjajo pozdrave z njenimi organizatorji in voditelji. Zvečer je priredila Grškoju-jugoslovenska liga prijateljsko večerjo v zabavišču Medias Luz v Atenah, kjer smo ob iskrenem grškem vinu, jagodovi bowli in drugih kulturnih dobrotah napili uspehu interbalbanske pomorske linije.

Obiskali smo tudi jugoslovensko poslanstvo v Odos Regilis. Tu nas je ljubezljivo sprejel poslanik M. Lazarević z osebojem poslanstva, med katerim sta vojaški ataše Prezelj in trgovinski ataše dr. Arneri, ki je poročen z go. Jelko Murkovo, hčerko našega velikega slavista prof. dr. Matije Murka. Atensko poslanstvo ima prav reprezentativne prostore v zasebni hiši, katere lastnik je razstavil v dvoranah poslanstva dragocene originalne slike, med njimi portretno študijo Dürerja, beneški motiv Guardija in pejzaž A. Corota. In zdaj Akropola, grške starine — ali ni že čas, da se jim poklonim za tolikimi drugimi popotniki, slavnjejšimi in bolj poklicanimi od mene, popotnega reporterja z »Lovčena«? Prepustim opis srečanja s prostorom, na katerem je šokrat poučeval Platon v modrostih, o človeških božanskih zadevah, miselnemu

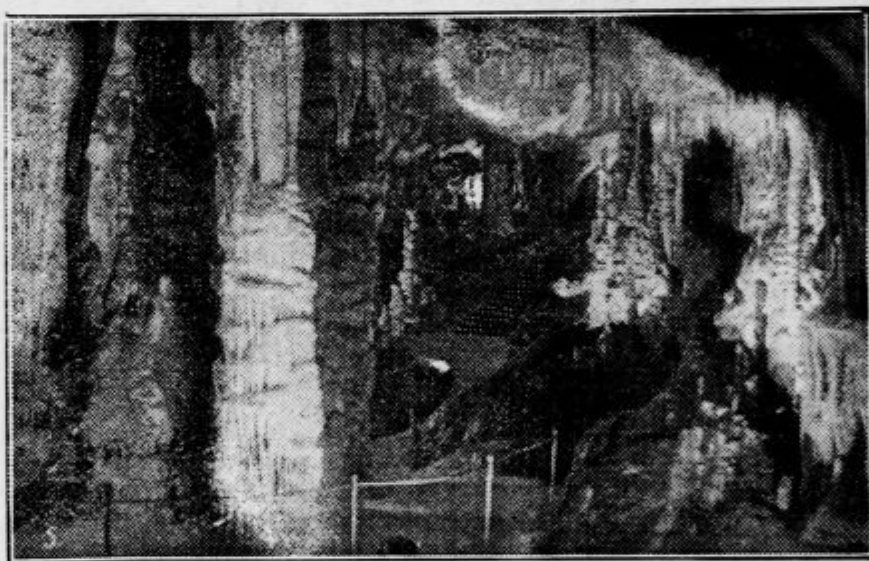

Pred akademijo znanosti

trenutku kakor se mi nudi v salon ladje, ki reže valove Egejskega morja in s čije oken gledam pravkar prve obise maloazijskih bregov. V te Atene, naj-

Kapniška jama Domica

je kakih 6 km dolg labirint, katerega rovi se niso izmerjeni in ima značaj najčlenovitejših jam Čehoslovaške. Pradavna tvornost je tu dosegla svoj vrhunec in nagradila silno figurarno bogastvo. Strop v jami ima fin okras, podoben okamelemu dežju, tu so prelepi stalagmiti in stalaktiti, dalje mogočni stebri, dvigajoči se do 10 metrov višine in dosegajoči na mnogih mestih do 3 m v premeru. Ustvarjajoči proces v teku tisočletij še danes ni prenehal, čeprav ni več tako jak, kakor je bil

pred kakimi 5000 leti. Vse to pridaja votlini Domici posebni značaj mirne izravnosti in silko velikega hrama, kjer se človek počivi in ima občutek popolne sproščenosti.

Kapniški okrasni vseh dostopnih delov jame so bele ali opečnato rdeče barve, prehajajoče v ostrih kontrastih v moder badih.

Jama Domica ima tk. zv. Suhe hodnike, v katerih ne prihajamo v stik z vodo, kvečjemu pri jezicah, pri kotanjah iz sige ali v kamjonu Styxa. V Suhih hodnikih je največ kapnikov. V tem podzemskem pragozdu, ki so ga ustvarila tisočletja, je n. pr. prostrana dvorana polna kapniških stebrov. V skupino Suhih hodnikov spada »Benešev dom« in hodnik pradavne tvorbe. Skupina »vodnih hodnikov«, po katerih teče potok Styx, je osnovna diakloza Domiško-baradelskega sistema. V gornjem teku Styxa je tk. zv. Devičji hodnik srednjega obsega z nešteti bleščečimi belimi stropnimi okrasili filigranskih oblik. Doljni tek Styxa se začneja pri Rimski kopeli in ima dve vodni dvorani, ena je dolga 220

metrov, druga pa 300 metrov, plovba po obeh je zelo udobna. Od teh dvoran vodi kanjon Styxa proti meji, kjer se zožuje v tesan sifonski preliv, po katerem Styxova voda odteka v sosedno baradelsko votlino.

Leta 1923. se je odkritelju jame Domice posrečilo v gumovi obleki preplavati po tem prelivu prav do Baradele. S tem odkritjem je bila dokazana zveza jame v Domici z baradelsko votlino, raziskovalcu je bilo na ta način zagotovljeno prvenstvo

tega odkritja. Takrat je bilo ravno suho leto. Stanje vode v Styxu in v sifonu od meji je bilo močno padlo in omogočilo nadaljnje raziskovanje. Najlepša partija v Domici je vožnja s čolni po toku Styxa in sicer v skupini Rimski kopeli. Vsa čolna je za 10 oseb. Električni reflektorji mečejo iz svojih skrivnih kotov pramene luči na kapniške skupine, ki se krasno zrcalijo v vodi Domice kakor v ogledalu. Kdor sedi na sprednjem delu čolna, mora biti pogumen, kajti divjost vode in kapniška scenarija povzročajo dojme, da bi se šibkejšemu zavrtelo v glavi in bi se okopal v vodi, globoki kakih 20 metrov.

Poset Slovaške, osobito Visokih Tater, je pripravna prilika za ogled jame v Domici. V ta namen se vsakdo lahko posluži avtobusne zveze Tatranska Lomnica — Domica, ki obratuje ves čas poletnih počitnic. Obisk Domice pri Tatrah se da opraviti v enem dnevu. Vsa obiskovalca ima spetoma pogled na najkrajše gorsko scenerijo in na čudovite prirodne pojave v jami Domici.

Bka.

Brežice napredujejo

in postajajo privlačno središče tujkega prometa

Brežice, 18. maja

Pred desetletji so Brežice kazale čisto drugo lice kakor danes. Staro posavsko mestec, ki se ponaša z letnico 1322, odkar je dobilo mestne pravice, stalno napreduje in se postopno modernizira. Gospoduje vlogi, ki jo je pridobila ta lepa pokrajinska metropola v dolnjem koncu Posavja, je treba pripisati marljivim Brežičanom samim, ki svestransko skrbje za razvoj mesta. Krasna lega ob glavni prometni žili Jugoslavije, slavna zgodovina posavskih krajev, lepota okolice, vse to daje Brežicam svoj posebni pomen.

Če se pelješ s kolodvora, ki je tri km daleč od mesta, z avtobusom poštne uprave (cesta je navadno v slabem stanju), zbudi pozornost dreved, soljovstvena promenada. Mesto tvori dve vrsti hiš na obeh straneh državne ceste. Da je mesto staro, sloveče še iz dobe velikih kmečkih uporov,

potrjuje stari zgodovinski grad na dolnjem koncu mesta, z impozantnimi stolpi in stari, debelim zidovjem. Odlično je ohranjen, enako tudi stare freske v dvoranah. Nekateri nove stavbe sredi mesta nudijo lepo, sliko, predvsem poslojpe eroškega načelstva. Narodni dom je hram vrlih Sokolov, kjer posebno dramski odsek marljivo dela vso sezono. V pretekli sezoni so med drugimi z uspehom vprizorili Cankarjevo »Hlapce«. Zda so dobile Brežice tudi zvočni kino, ki skrbi za zabavo. Novi nasad na obeh straneh ceste bo v bodočnosti okrasil mesto. Seveda imajo Brežice tudi meščansko šolo. Nekaj pa tuje takoj opazi: manjka spomenik Višetskemu kralju. Čas je, da začne Brežičani misliti na to saj lepega prostora ne manjka. Brežička bolnišnica, kjer dobi zavetje prebivalstvo prostranega Posavja, je postala v zadnjem času kar znamenita. Tu je bil do nedavnega za primarija sodnijski dom.

Nikdar
na zrak
brez mene!

Pomladanski zrak močno vpliva tudi na Vašo kožo. Zato jo dobro namažite s kremo NIVEA, preden greste na zrak. To krepča kožo, jo dela zdravo in ji daje mladostno svežost. Zakaj Eucerit vsebuje edino le NIVEA!

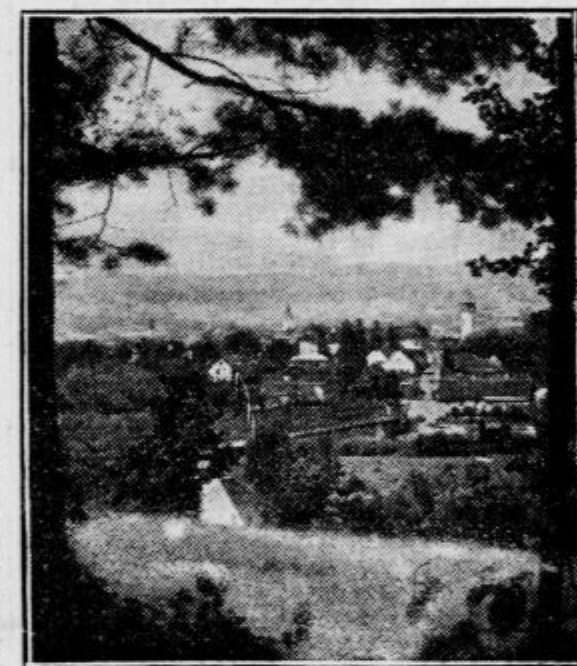

bolj zaželene in najbližje moji duši, v Atene »starega kamenja«, ki pa mi pove več kakor včasih folianti sveže potiskanega papirja, se na poti v domovino še vrnem. Nemara me dotik z marmormerjem, ki so ga oblikovali davni arhitekti in kiparji v izraz največje harmonije, kar je je dotlej poznal svet, navdihne s kakšnim vrednim občutjem. Toda kako naj pišem o boginji močrosti in najvišje lepote, po Renanovi »Molitvi na Akropoli« in po tolikih drugih nesmrtnih pričevanjih?

Pirej smo zapustili v svečano lepem večernem soncu. Dolgo sem stal na krovu in gledal, kako so se vedno bolj zgoščevali in temneli obrisi Pireja in Aten. Z morja, preko katerega je teklo toliko človeške zgodovine v njeni veloviti borbi za dušo človeštva in za obdelovanje prirodni sil, z morja, na katerem so stari Grki branili nasproti mračnim silam vzhoda svetle ideale svoje civilizacije, z modrega in toplega morja so mi oči iskale mesto, čigar rumena tla so vedno bolj izginjala v sivini daljave in v plašču mraka. Potlej je nastopila mesečna noč, lepa, južna, strastna, kakor so noči samo na tem morju, ki udarja ob obrežje Azije. Da, ona noč na morju in pot se nam ustavi v Carigradu.

zagrebške medicinske fakultete, ugledni znanstvenik g. dr. Josip Cholewa, ki je sedaj tudi vodja instituta za raziskovanje raka v Ljubljani. V brežiški bolnici je nad potnast let vodil onkološki laboratorij in postal znan izven mej naše domovine. Kaj je bil dr. Cholewa za posavsko ljudstvo, ki je iskalo zdravlja v bolnišnici, vedo tisti nešteti njegovi bolniki, ki jim je vrnil zdravje. Kako je postal popularen, se vidi iz mnogih anekdot, ki med preprostim ljudstvom krožijo v njem.

Prav kmalu se bo začela kopalna sezona. Krka in Sava bosta nudili mešanom ohladilo v svojih valovih. Ob Krki je »na Griču« urejeno kopališče, ki je vso sezono dobro obiskano. To je prav na tistem mestu, kjer se »zelena voda Krke« druži z bodrimi valovi Save... kakor je rekel pokojni brežiški koncipient, pristatelj Janez Mencinger. Do

Pogled na Brežice

tja prideš iz mesta preko 500 m dolgega železnega mostu čez Savo in Krko, ki so ga pred nekaj meseci popravili. Sedaj je tudi odpravljena mostnina, ki je bila marsikomu v nadlego. Zniavljen je tudi dohod do mesta in odbran z betonsko ograjo. Brežice so tudi postajališče za savinjske »fosarjce«, ki plovejo dalje po Savi proti Zagrebu in Beogradu. Splavarji, pomešani s sandolini Zagrebčanov, nudijo zanimive prizore zlasti ob nedeljskih popoldnevih.

Mesto ima lastno električno razsvetljavo, ki po nizki ceni daje tok na uporabo strankam. Menda je že poenajst let KDE in KJE in mesto občina. KDE bi bile rade same dobavljale tok tudi Brežičanom, pa je občinski odbor ponudbe odklonil — v korist mešanom. O stvari se je na dolgo in široko polemiziralo, toda napredni Brežičani so znali urediti zadevo, kakor je njim prav!

Okolica je zelo privlačna in primerna za razvoj tujkega prometa. Bodoče središče vsega tujkoprometnega življenja obeta mesto z okolico, ki je z ministrski uredbo proglašeno za tujkoprometni kraj. Res je, da je ta ukrep velikega pomena za razvoj tujkega prometa na periferiji naše domovine, v tem krasnem kotičku, katerega središče so ravno Brežice ob Savi. Na katerokoli stran se napotiš, povsod so znani kraji in zgodovinske znamenitosti. Povsod so še neokrite lepote, tu pa tam ostanki zgodovine Posavja. Skoro na vse strani iz Brežic so vpeljene avtobusne zveze. Cesta v »Dolino gradov« je za tuje od nekdaj privlačna; pa tudi ona do Mokric, starega in arhitektonsko in zgodovinsko znamenitega gradu; dalje na Bizelsko, v Pišce in drugam. Čateške topline so znan radioaktivni vrelci, ki privabljajo goste vso sezono. Na Gorjanec je lepa izletniška točka Stojdraga, kamor radi zahajajo tudi Brežičani, posebno lomi.

Brežice obetajo tudi v gospodarskem pogledu poživljenje, posebno še tedaj, ko bo urejena in zmodernizirana cesta Ljubljana — Zagreb, ki vodi tod mimo. Čuje se, da bodo potem, ko bo dogotovljena do Samobora in Bregane, začeli z drugo sekcijo v naši banovini. Upamo, da se bo čimprej začelo z ureditvijo te veljavne ceste za tujski promet, posebno še za naš avtomobilizem. Brežice bodo s tem res mnogo pridobile. Po zadnji prekomasaciji je mesto priključeno tudi okolica, kar pa menda niti mešanom, niti okoličanom ni prav. Lepo se sliši: Velike Brežice; toda kako bo s skupnim gospodarstvom, bo pokazala bodočnost.

"JUTROVA" POSVETOVALNICA

Pravna

M. M. M. Kdaj zastara prestopki proti devizni uredbi? — Tak poklop kot ste ga opisali v vašem vprašanju, zastara v dveh letih. To zastaranje ureja devizni pravilnik iz 1. 1931.

Dr. upokojenec v privatni službi bi se rad rešil bremena plačevati prispevke OUZD. — Breme se ne boste mogli rešiti, dokler službeno razmerje še traja in ni bilo odpovedano. Prispevkov za starostno zavarovanje boste oproščeni, čim boste dokazali, da prejemate pokojnino (odrekanje kaznivosti).

Ali deduje nezakoniti otrok po očetu ali po materi? — Le po svoji materi ali njenih starših, ker spada le v njihovo družino, ne pa v rodno nezakonskega očeta. Tudi po svojem posinoviteljstvu deduje po zakonu, ne deduje pa po posinoviteljstvih sorodnikih, če niso prišli v adoptijo.

Leve, sprejem v policijsko službo. —

Če tudi ste odslužili vojaške in bolničarske čete, smete prositi za sprejem v policijsko službo. Pogoje za sprejem in vse potrebno najdete v »Službenem listu« iz 1. 1930. v 43. kolu, ki ga morate vpogledati pri domaći občini. Če boste vložili prošnjo za sprejem v službovanje pri južnejših banovinah je vsekakor prav, da jo vložite v srbo-hrvatskem jeziku. Slovenski jezik je pa istakto vredn, saj je tudi službeni jezik.

D. T. M. Zastava za več ko 50% znanje dolga dolžniku kmetu se sme vložiti pri pristojnem eskem sodišču v letu dni od dne, ko so se dolžniške listine zamenjale z novimi obveznicami. To velja le za znižanje dolgov — proti privatnemu upniku — nastalih iz pravnih razmerij, ki ne izvirajo iz napake blaga pri upniku ali iz upnikovega obratnega dela. Dolžnik, ki dokazuje, da ne more plačati niti 50%, ali pa oni, ki dokazuje, da je pred 20. IV. 1932. plačeval na ta dolg oduške obresti, bo s pridom vložil tako zahtevo. Gorenji rok je bil podaljšani šele z novo uredbo od 23. XII. 1937. Zahtevo na znižanje morate staviti tudi, če ste obveznik podpisali šele v času, ko je veljala novela.

S. Z. L. Gr. Odstranitev sosedove ograje? — Sosed Vam je zagradil z »ranta« svojo njivo poleg Vaše kovačnice, ki ste jo sezidali šele leta 1930., tako, da je postavil svojo ograjo točno po meji svojega sveta, vendar Vas ovira ograja ob prehodu k Vašemu objektu. Ker kake služnostne pravice v tako kratki dobi, odkar stoji Vaša kovačnica, v prid kovačnice se niste mogli pridobiti, boste morali pač pristopiti, da ostanete sosedova ograja tam, kamor jo je postavil, saj stoji na njegovem svetu. Ne boste mogli zahtevati niti premaknitve, niti odstranitve, pač pa boste morali zaradi lažjega dohoda k objektu sami odstraniti svoj mali objekt. Vse to bo pa tudi najlepše odgovarjalo dobrim sosedstvenim odnosom.

R. L. B. G. Ali je Vaša sorodnica dolžna plačati neki trdnji dolg svojega pokojnega sina, ki je umrl brez vsake imovine? Vaši sorodnici se ni prav nič bati, četudi trdnja grozi s tožbo. Za dolgovce njenega že pokojnega sina bi odgovarjala namreč le sinova zapuščina. Če ni ničesar zapustil, trdnja ne bo mogla ničesar dobiti iz zapuščine. Na noben način pa ne bo uspela trdnja, če bi naperila pravdo proti Vaši sorodnici, ki ni blaga niti naročila, niti prevzela, niti ga ji ni sin še ob življenju izročil.

J. G. Lj. Patentirati bi radi dali svoj novi izum, ki je ephalnega pomena? Za prošene podatke Vam mora na Vašo prošnjo dati patentni urad. Morete se obrniti direktno na centralo v Beogradu, ali pa tudi v Ljubljani in v Zagrebu. Tam Vam bodo povedali tudi, koliko bo stalo patentiranje Vašega izuma. Ne moremo Vam pa svetovati, v katero tujo državo bi mogli s pridom prodati Vaš patent, niti Vam ne moremo povedati, če te kje na svetu obstoja tak izum kot je Vaš, še manj pa seveda, če je te kje na svetu tudi patentiran. Morda bi Vam tudi na taka Vaša vprašanja mogel odgovoriti patentni urad.

»Glavnica.« Pravo, ki ste jo zoper Vašega nasprotnika dobili že pred desetimi leti, ste morali začasno glede njene izvršitve odložiti in plačati svojemu kot tudi nasprotnikovemu advokatu pravne stroške, ker je bil nasprotnik takrat brez premoženja? — Obrsti Vam vsekakor pritečejo od zneska, ki ste ga plačali advokatu na pravnih stroških. Nasprotnik, ki je sedaj, kot pravite, postal premožen, Vam je dolžan povrniti svojčas zanj plačane stroške zastopnika in od dneva, ko ste to plačali, tudi zakonite 5% obresti. S sodbjo, ki jo imate v rokah, pa ne boste mogli doseči prisilnega izterjavanja teh obresti, ker morate preje tudi glede teh obresti pridobiti izvršilni naslov. Nasprotnika lahko tožite z redno tožbo, ali pa predlagate v tožbi pri sodišču, da naj se mu izda pogojno plačilno povelje.

D. B. R. G. Občina Vam je posekala v gozdu borovec visoke vrednosti. Kdo je odgovoren za škodo oziroma zvižak. Kakšen je tisti paragraf ki pravi, da Vam gre odškodnina? Za odškodnino morete tožiti občino in je tožbo poslati na občino potom sodišča in sicer na roke predsednika občine, ki je njen predstavnik in izvršni organ. Odškodnino boste mogli uveljavljati po splošnih določilih občega državljankega zakonika iz poglavja o pravici na odškodnino in zadoščenje. V pravdi boste morali dokazati, da je občina po svojih organih in delavcih nalašč ali malomarno dala posekati Vaš borovec. Ker pravite, da so na občini za pravilne meje v gozdu vedeli in da so Vam zvižak napravili škodo, boste mogli zahtevati za borovec polno zadoščenje in zavisti tožbo od tega višina odškodnine za borovec. Če bi pa »zvižake« ne mogli dokazati, boste pa mogli zahtevati s tožbo le »pravico« odškodnino.

R. T. II. Ali je Vaša nečakinja, katere mati (Vaša sestra) je že prejela dedščino po svojem očetu, dedinja tudi po Vaši materi (njeni stari materi)? Načelno vprašujete torej glede nujnega deleža. Po zakonu mora vsak zapustnik (torej za slučaj smrti Vaše mame, oziroma stara mati Vaše nečakinje) nameniti v poslednji naredbi dedni delež svojim otrokom in ako teh ni, svojim roditeljem. Pod imenom otroci je razumeti v smislu zakona tudi vnuki in pravnuki. Nujni delež, ki ga morajo dobiti navedeni upravičenci, znaša eno petvico od tega, kar bi jim pripadlo po zakonitem dednem nasledstvu, to je v primeru, da bi zapustnik umrl, ne da bi zapustil kak poslednjega voljo. Vaš vsak bo torej upravičen moško zahtevati za Vašo nečakinjo, ki je še nedolžna, dedščino po Vaši materi, oziroma njeni stari materi.

T. J. T. Kako bi primorali, da Vam starši še sedaj priznajo dolžni delež in izplačajo dedščino, ko so se pri življenju? Ne navadno je Vaše vprašanje, saj sami trdite, da so starši že živi in najbrže ne veste ali pa ste v preveliki vnemi za premoženjem pozabili, da se more zahtevati dedščina oziroma nujni delež vendar šele po smrti staršev. Dedščina se izplačuje iz njihove ostavine ali zapuščine. Če ste odšli od doma ne da bi Vam starši izplačali do, morete vsekakor zahtevati od njih, da Vam izplačajo svojim premoženjskim razmeram primerno vsoto za Vašo »opremo«. Starši smejo s svojim premoženjem svobodno razpolagati, seveda ga pa ne smejo razmetavati ali zapraviti, ker bi jih tako njihovo delovanje moglo spraviti pod skrbstvo, če bi se predlagalo preklono postopanje.

P. J. Ali se nanaša finančni zakon za leto 1938/39 v svojih odločbah glede izvršilnega odzivanja od plač, tudi na privatne uradnike? V § 35/5 je finančni zakon noveliral odteglaje le glede aktivnih in upokojenih civilnih državljanov in vojaških uslužbencev in njihovih rodbin. Glede privatnih uslužbencev, ki so trajno nameščeni, je dopustno poseči z izvršbo na enaki del celokupnih službenih prejemkov, kakor zoper osebe, ki so v državni službi. V Vašem primeru se Vam bo smela odtegovati le ena tretjina celokupnih prejemkov, če znašajo več kot 6.000 Din na leto, izzeta pa je od odtegovanja celotna osebna in rodbinska doklada.

V. A. Z. P. Zavarovalnica ste se ob požaru pogodili na izplačilo gotovega zneska in ga že prejeli? Sedaj po tolikem času pravite, da ste na dogovorjeni znesek pristali le iz velikega obupa. Smatramo, da boste težko mogli dokazati Vaš obup, ker ste tozadevno pogodbo z zavarovalnico, ko ste z njo pristali na gotov znesek, podpisali že več dni po Vaši požarni nesreči. Do onega dne ste Vašo veliko nesrečo pač že mogli stvarneje presojeti in je težko verjetno, da bi pogodbo napravili iz obupa. Če boste dokazali, da Vas je zavarovalnica izkoristila v obupu oziroma stiski, neizkušnosti ali razburjenosti, se le lotite pravde, sicer pa se preje globoko premislite.

A. V. Z. Kupili ste hrast od posestnika, ki je pa nato dotični gozd prodal preden ste hrast mogli odpeljati? Ako je posestnik prodal kupcu gozd in vse kar v gozdu leži in stoji, Vam odgovarja za polno odškodnino in Vam bo moral plačati vrednost hrasta ter povrniti tudi vse stroške, ki ste jih imeli zaradi potrebnih potov, kot tudi izdatke. Ako pa posestnik trdi, da kupcu hrasta ni prodal, boste morali tožiti kupca, da Vam bo dovolil hrast iz svojega gozda odpeljati. Najbolje bi pa vsekakor bilo, da se vsi trije do dobra pogovorite in sporazumno uredite zadevo. Točnejšega nasveta Vam ne moremo dati, ker nam niste sporočili dosti točen dejanski položaj.

Davčna

M. A. V. T. Plačevati morate zgradarino, zemljarino in pridobitno. Kdaj najkasneje jih morate poravnati, da ne boste plačali zamudnih obresti? — Zgradarino in pridobitno dospelata v plačilo v štirih enakih letnih obrokih vnajprej, in sicer dne 1. januarja, dne 1. aprila, dne 1. julija in dne 1. oktobra, zemljarina pa v dveh enakih letnih obrokih dne 15. avgusta in 1. novembra vsakega leta. Zgradarina in pridobitna morata biti plačani najkasneje v 15 dneh prihodnjega meseca, zemljarina pa najkasneje ob dospelosti. Ko izteče skrajni rok za plačilo, se računajo od tega dne na neplačane dospelosti davka letne 6% obresti do dne plačila. Če je poslednji dan plačilnega roka nedelja ali praznik, se sme izvršiti plačilo še prihodnjega dne brez škodljivih zakonskih posledic.

»Dravica.« Večji kompleks Vašega, ob Dravi ležečega plodnega zemljišča je lani napravila voda s kamenjem in peskom, tako da bo ostal za del časa za obdelovanje nesposoben. Kaj Vam je treba radi odpisa zemljarine ukinuti? — Delni odgovor na to vprašanje smo objavili že v št. 72 od 27. III. t. l. pod št. S. K. na R. Dodajamo le še, da so zemljišča, ki jih store zapisli s kamenjem, peskom, naplavinno ali druge elementarne nevarnosti za delj nego za leto dni nesposobna za kmetijstvo, oproščena zemljarine za dobo, ki se določi v vsakem konkretnem primeru po obsegu škode in možnosti obnove. Za take obdobje je pristojen finančni minister.

F. L. na P. Vaša zgradba je ekonomskega značaja. Ali bo oproščena zgradarine? — Zakon in pravilnik imata glede tega vprašanja dokaj obsežna določila. Ekonomske zgradbe so oproščene zgradarine ne glede na to, v čigavi posesti so, če niso samostojno oddane v najem in če služijo poljskemu in gozdnemu gospodarstvu, razen če se vidi iz gradbenega načina, da so sposobne ali namenjene za prebivanje. Za takšne zgradbe se smatrajo one zgradbe, ki služijo izključno poljsko gozdnemu gospodarstvu, kamor se prištevata tudi živinoreja, in ki so sestavni del tega gospodarstva.

I. F. v Lj. Kdaj bo zasedal reklamacijski odbor in če mu boste smeli v svoji zadevi dati ustmeno pojasnila? — Kakor smo informirani, je reklamacijski odbor o pridobinskih prizvih za lansko leto že odločil. Javili ste se torej prepozno. Za bo doče pa vzemite na znanje, da sme vsak pritožnik podati tudi ustmeno obrazložitev v seji reklamacijskega odbora, ki rešuje njegovo pritožbo.

M. S. v K. Davčni ekssekutor je ob Vaši odstopnosti »nasilno udril« v Vaše stanovanje, kjer je radi davčnega zaostanka nekaj zarubil. Ni pa Vam znano, kaj. Ali je smel to storiti? — O kakem nasilnem udoru po našem mnenju ne more biti govora. Uredba pravi, da smejo izvršilni organi, kolikor zahteva potreba izvršbe, zarubiti predmete tudi v dolžnikovem stanovanju in drugih prostorih, ki pripadajo ali njegovemu gospodinjstvu ali poslu, kakor tudi pregledovati vse prostore, ki služijo dolžniku za shrambo. Hišna vrata, zaprte prostore in ostale predmete (omare) smejo dati radi izvršbe odpreti. Če je dolžnik odsoten in ni nikogar izmed njegove rodbine ali zastopnika pri roki, mora izvršilni organ poklicati dve polnoletni osebi za prič. — Stopite takoj k davčni upravi in se podrobno informirajte!

J. N. v M. Pravite, da ima Vaš sosed prav tolikšen grunt kakor Vi, vendar pa »Vam zdi«, da plačujete od svoje zemlje nerazmerno večji davek od njega. Kako bo treba zadevo urediti? — Pred vsem znajte, da se zemljarina odmerja po katastrskem čistemu dohodku, izračunem po

površini, po vrsti obdelovanja (kulturi) in kakovosti zemljišča (boniteti). Toliko v kratkem, ker radi pičlo odmerjenega prostora pri najboljši volji ne moremo dati obširnejših pojasnil. Najbolje bo, če ugotovite pri katastrski upravi na osnovi posestnih listov katastrski čisti dohodek takoj svojega lastnega kakor zemljišča Vašega sosedu.

M. P. v D. Odgovor na Vaše vprašanje smo dali že v št. 78 od 3. IV. t. l. pod št. M. D. v Z. Pri občini zveste, kdaj bo davčni odbor zasedal, pa se mu tedaj predstavite in mu obrazložite svoje pomisleke. Če se Vam je lani res pokvarila tolikšna količina vina, je morala davčna uprava to dejstvo na podlagi od Vas doprinešenega dokazila uvaževati že pri svojem predlogu. Če pa tega ni storila, bo to brez dvoma pošteval davčni odbor in znižal davčno osnovo na način, ki bo ustrezal dejanskemu stanju. Neobhodno pa je seveda potrebno, da pokvaro dokažete.

»Zdravniki.« Nič drugega Vam ne moremo povedati kakor to, da davčni upravi niste dolžni predložiti izkaz v preteklem letu izdanih receptov in vrednosti prodanih zdravil, ker zdravniki po določilih zakona o zdravstvenih in ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje niso primorani nikomur pokazati svoje recepte in vrednosti oddanih zdravil.

M. E. v D. Zganje kuhate, vsled česar Vas namerava davčna uprava obremeniti s pridobitno, za kar po Vašem mnenju ni upravičena. — Preveč ste redkobesedni! Ali je kotel Vaša last, ali ste kmetovalec? Odgovor na to konkretno vprašanje nam je za splošno presojo Vašega primera neobhodno potreben. Poleg tega mora biti davčna uprava na čistim tudi z vprašanjem, ali ima Vaše kuhanje zganje svojstveno stalnega obta ali ne. Prosimo torej točnejše obeležbe, ali pa se, če je stvar nujna, takoj javite pri davkarji in ji vse okoliščine natančno obrazložite.

F. T. v K. Lani Vam je umrl oče, Vi pa ste zanj prevzeli nalog za plačilo rentnine. Ali jo boste morali plačati? — Zakon izrecno določa da preide obveznost plačila rentnine, če davčni zavezanec umre, na njegovo zapuščino. Dokler ne stopijo osebe, pozvane za dedščino, v užitek zapuščine, je zapuščina tudi v prihodnjih davčnih letih zavezana davku od dejanski prijetih dohodkov. Od dne, ko začne dedič uživati zapuščino, se odmerja davek vsakemu dediču po dohodku, ki ga dejanski od te zapuščine ima.

Zdravniška

I. K. Ljubljana: Po mojem mnenju ne gre v vašem primeru za običajni revmatizem, temveč se mi zdi verjetneje, da gre za starostne spremembe v sklepih, ki so deloma tudi posledica naporne službe, ki ste jo imeli. Način zdravljenja (zveplene kopelji) je popolnoma pravilen, vendar ne vedno takoj uspešen. Zato priporočam, da nadaljujete z zdravljenjem in da ne obupate prehitro.

Težko življenje. V zadnjem pismu niste navedli šifre. Zato sem priobčil vaš odgovor pod X. Y. Ta odgovor v zadnji številki »Jutra« se nanaša torej na vas.

M. B. J. Z ozirom na dejstvo, da je preiskava krvi izpadla negativno, ne pride sifilis v poštev kot vzrok splavov. Vzrok je torej iskati drugje, bodisi v napačni legi maternice, bodisi v vnetju in slično. Nikakor pa ni vzrok operacija, ki jo je izvršil zdravnik in ki po vašem mnenju ni bila pravilno izvršena. Ravno nasprotno! Operacija je bila izvršena popolnoma pravilno in je strah, da je nekaj ostalo, kar gnije, popolnoma neosnovan. Pač pa ste postala vsled obilice izgubljene krvi, malo, odnosno slabokrvna. V tem me potrjuje tudi izvid pregleda krvi. Zato priporočam, da dobite ponovno omenjene injekcije. Poleg tega je dobro, da živitate mogoče jeter in spinače. Proti ostalim težavam svetujem tople kopelji.

G. J. D. Verjetno gre za tiskovno pomoto. Odgovor se nanaša na Vas.

Strelojaska. Kot vidim, ste poskusili domala vse, kar pride v poštev, tako, da sem skoraj v zadregi, kaj da naj vam še svetujem. Mislim, da bi bilo dobro, da poleg sedanjega načina zdravljenja, ki ga je treba seveda še nadaljevati, poskusite še z masažo, zmerno telovadbo in pa, da vzamete 2-3 praške aspirina dnevno skozi 3-4 tedne.

M. K. Ljubljana: Šifre niste navedli, zato navajam začetne črke vašega imena. Povsem jasno je, da gre v vašem primeru za vnetje mehurja, ki ima svoj vzrok bodisi v obolenju ledvic, ali pa je prišlo do tega vsled vnetja maternice. Mislim, da bi bila potrebna točna preiskava, in sicer v bolnici.

Gorenjka. Ako sem vas prav razumel, se pojavlja krvav izcedek šele potem, ko je menstruacija popolnoma prenehala. V tem primeru je možno, da imate izjedo na ustju maternice, ali polip, odnosno sploh kako novo tvorbo maternice. Priporočam čimprej zdravniški pregled. Ta sicer ni tako nujen, da bi se moral izvršiti tekom par dni, pač pa vsaj tekom 2 tednov.

F. A. L. Da izostane mesečno perilo, opažamo pred vsem pri težki tuberkulozi, odnosno sploh pri boleznih, ki ženo zelo izčrpajo. V poštev pridejo tudi razne spremembe na jajčnikih. — Predvsem pa je treba s sigurnostjo izključiti možnost nosečnosti, nakar je šele usmeriti preiskavo v opisane smeri. Kar se tiče zdravljenja, pride v poštev predvsem zdravljenje temeljne bolezni, potem dobra, krepka hrana in pa preparati iz živalskih spolnih žlez, ki naj nadomestijo ono, kar je pri ženi skvarjeno.

I. V. Ježica: Ne smete se prav nič čuditi, da ima vaš otrok gliste, ako ima navado, da je zemljo. Možnost okuženja je vendar na dani. Po otrokovem obnašanju sodeč je verjetno, da manjka otroku v hrani rudinskih snovi in sicer predvsem apna. Peljete otroka k zdravniku, da mu zapiše kak tak primeren preparat.

Ista: Predno se odločite, da date otroku kako odvajalno sredstvo, poskusite regulirati prehrano. Dajte mu mnogo grobe, črne kruha in solčiva, nakar se bo stolica sama uredila.

Ista: Plombiranje zob bi bilo na mestu. B. K. M. B. Pošljite, prosim, polni naslov, da vam odgovorim v pismu in izjemoma, ker se nahajate v tujini, priložim recepte.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Iz Julijske Krajine

Marmor mesto kovinskega okrasja na novih stavbah

Ze lani je bila pri gradnji novih hiš po vsej državi zelo omejena uporaba železa. Nove hiše so se odtlej gradile skoraj izključno iz kamna in opeke ter so se železobetonske konstrukcije malone popolnoma opustile. Te dni pa je interkorporacijski odbor v Rimu izdal še posebno naredbu, po kateri se pri novih stavbah kovine ne bodo smele več uporabljati niti za okras. Važno je, da je mesto kovinskega okrasja predpisal uporabo kararskega (apuanskega) marmorja.

Kakor poroča »Vedetta d'Italia«, naredba točno določa, da morajo stavbeniki v bodoče pri gradnji novih poslopj (razen tako zvanih ljudskih stanovanjskih hiš) uporabiti kararski marmor v vrednosti do 5% vseh gradbenih stroškov pri zasebnih in 10% pri javnih zgradbah. Glede manjših javnih poslopj (občinskih itd.) naredba dopušča, da se kararski marmor uporabi res samo za ornamentalna dela, ker bi se drugače stroški za take stavbe nujno povečali.

Z vidika nove avtarhične gospodarske politike je bila ta naredba morda povsem upravičena. Listi, ki poročajo o njej, tudi ugotavljajo, da bo mogoče tudi v umetniškem pogledu tuje kovine docela nadomestiti z italijanskim marmorjem. Nastalo je pa vprašanje, ali je ostalo kamnolomska industrija povsem izključena od ugodnosti, ki so bile s to naredbo posebej priznane kararskemu marmorju. V vsakem primeru jo naredba, kakor kaže, izloča od glavnih dobav obdelanega kamna za vsa nova večja poslopja. Sprito tega bodo nedvomno močno prizadeti tudi kamnolomni v Julijski krajini, nabrežinski, repentaborski in istrski. Pričakovati pa je, da bodo posamezne določbe naredbe spremenjene, še preden bodo definitivno uveljavljene, posebno še, ker v svoji dosedanje oblike ne služijo zgolj avtarhični gospodarski politiki, nego je treba njene gospodarsko-politične razloge smatrati zgolj za pretežno, pod katero naj bi se kararskim kamnolomcem priznalo posebnost koncesije v škodo vsem ostali kamnolomski industriji v državi. Stavbarske in kamnoseške strokovne organizacije se že pripravljajo na intervencije pri vrhovnih instancah v Rimu, ki bodo pod pezo njih gospodarskih in socialnih argumentov pač ugodile njihovim upravičenim zahtevam.

Skladišča kmečkih pridelkov v Istri

V Puli je bilo pred dnevi zborovanje istrskih kmetovalcev, ki so se ga udeležili vodilni člani istrske kmečke zveze. Ob tej priliki je prevzel vodstvo organizacije njen novo imenovani predsednik dr. Calejari iz Poreča. Dosedanji komisar dr. Colombo pa je podal zanimivo poročilo o javnih skladiščih kmečkih pridelkov v pokrajini, v katere morajo kmetovalci oddajati nekatere svoje pridelke, kakor pšenico, volno, sviloprejkine kokone in deloma tudi še koruzo. Pridržati si smejo le določene količine tega blaga, kolikor jim ga pač odmerijo za domačo porabo.

Po taki prisilni oddaji pšenice v javna skladišča je bilo lani prizadetih preko 5000 kmečkih posestnikov, vendar pa je bilo oddane pšenice le pičlih 70.000 stotov. Razumljivo je, da so sprito tega re-

žijski in transportni stroški sorazmerno znatno narasli in bi uprava skladišč ljudem ne bila mogla plačati blaga po primerni ceni, da se ji ni posrečilo doseči za istrsko pšenico priznanje boljše kakovosti, čeprav je pšenica vsebovala nadpovprečen odstotek vlage.

Dokaj več težav je bilo s prisilno oddajo volne. Predlamskim so bili kmetje primorani prodati volno za prav boren denar. Za kraske tip volne so jim od prvotno dogovorjene cene celo odtrgli dobrih 33%. Zato so se ljudje pričeli na vse načine braniti oddaje svojega blaga v javna skladišča in so ga raje pod roko prodajali — po dvojni ceni, kolikor se seveda pri tem niso zbal zakonskih posledic. Lani je uprava skladišč prepeljala razvoj takega hitopostva le na ta način, da je povišala cene crenemu tipu volne za 100%, za kraske pa plačala prvotno dogovorjeno ceno takoj in v celoti. V skladiščih se je lani nabralo sicer skromnih 60.000 kg blaga, vendar pa so ljudje izkupili zanje za celih 300.000 lir več kakor predlamskim.

Svilogojstvo je v Istri še v razvoju. Ob lasti ga pospešujejo na vse močnejše načine, z razdeljevanjem sviloprejk, murvinih sadik, z nagradami za najboljše pridelke pa s sorazmerno visokimi cenami, po katerih javna skladišča vsakolten pridelke pokupijo. Vendar so bili doslej doseženi uspehi minimalni.

Lani so končno pričeli organizirati tudi prostovoljno oddajo koruze v skladišča. Letina je bila prav izredna in nastala je nevarnost, da bo koruza izgubila vsako ceno. V tem primeru so bili doseženi res poveljni rezultati, ker so koruzo prodali iz skladišč šele v zadnjem času po ceni, ki je bila znatno višja od one v preteklem novembru in decembru.

Za župnika v Raši, novu rudarski naselbini v Labinščini, je bil imenovan don Umberto Pinassi. Dosele je bil v Puli za kateheta in kaplana fašističnih mladinskih organizacij.

Naknadna oddaja pšenice v javna skladišča. Te dni je kmetijsko ministrstvo izdalo naredbo, po kateri bodo javna skladišča v vsaki pokrajini po posebnih cenah odkupovala pšenico, kolikor je imajo kmetiči posestniki še na razpolago. V poštev prihaja seveda le pšenica, ki so si jo kmetovalci prihranili od količine, katero so si smeli lani ob koncu žetve pridržati za domačo porabo. Ministrstvo je sedaj odredilo, da morajo skladišča za naknadno oddano pšenico plačati kmetom na račun stroškov za shrambo posebej po 7 lir za stot blaga. Potentakem bodo plačevali do nove žetve za stot pšenice slabše vrste po 132, za stot boljše vrste pa po 147 lir.

V Grgaru nameravajo zgraditi novo poslopje za dečje zavetišče znane šolske družbe »Italia Redentia«. Vse stroške bo kriš grgarška občina. Goriški pokrajinski upravni odbor je pretekli torek pristal na to obvezo občine.

»Dopolovorska« organizacija v Standeru je prejela v dar večje zemljišče, na katerem si namerava urediti športno igrišče. Zemljišče ji je darovala goriška mestna občina. V Cerkmem je občinska uprava odstopila več prostorov v občinskem poslopju v Podprevcu šolski družbi »Italia Redentia«, ki si je v njih uredila nekaj razredov za svojo šolo.

RADIO

Podrobne sporede vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega branja dobite v tedniku za radio, gledališče in film »NAS VAL«, Ljubljana, Knjižnica ul. 5. Nedelja, 22. maja

Ljubljana 8: Koncert Radijskega orkestra. — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Koncert ruskega seksteta. — 9.45: Verski govor (p. dr. G. Rant). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz Rakovnika. — 11: Otroška ura (gd. Manca Komanova). — 11.30: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošče po željah. — 17: Kmetijska ura: Koristne živalce na vrtn (g. Strekelj Josip). — 17.30: Prenos pevskega koncerta Podmladka Jadranske straže z Raketa. — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Veselovanska ideja v hrvatskih političnih pokreth. — 19.50: Prenos manjših pobožnosti iz trnovske cerkve v Ljubli. — 20.30: Koncert plesne glasbe. Sodelujejo g. Adamič Bojan in njegov orkester ter Jožek in Ježek. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za dobro voljo (plošče).

Ponedeljek 23. maja
Ljubljana 12: Naši operni pevi in pevke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: V duhu dunajskih mojstrov (Radijski orkester). — 14: Napovedi. — 18: Zdravstvena ura: Prva pomoč pri poškodbah zaradi napadov iz zraka (dr. Ladislav Kline). — 18: Nekaj narodnih (plošče). — 18.40: Narodno blago z Gorenjskega (g. Boris Orel). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Vodovod v Subi krajini — največji pokrajinski vodovod (g. Janko Hafner). — 19.50: Zanimivosti. — 20: Koncert Radijskega orkestra. — 21: Pevski koncert zbora or. glarske šole (vodi dr. Fr. Kimovec). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Prenos lahke glasbe iz kavarne »Nebotičnik«.

Beograd 17.05: Pesmi, orkestralne skladbe, plošče. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Zagreb 17.15: Pevski in klavirski koncert. — 20: Orkestralni in pevski koncert. — 21.30: Zbor mandolin. — 22.20: Plesna muzika. — Praga 19.25: Plošče. — 19.45: Mešan spored. — 20.55: Karelava simfonija »Renešansa«. — 22.15: Plošče. — 22.35: Faurejeve klavirske skladbe. — Varšava 20: Odilonki iz operet. — 21.40: Literatura. — 22: Orkestralni koncert. — Solija 18: Lahka in narodna glasba. — 19.15: Orkestralni in klavirski koncert. — 20.45: Orkester. — 22.10: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 10.30: Tirolski pevski kvartet. — 12: Delavski koncert. — 15.30: Beethovne skladbe. — 16: Lahka godba. — 19.10: Zbaven spored. — 20.35: Prenos iz Stuttgarta. — 22.30: Koncert malega orkestra. — Berlin 19.10: Godalni kvintet. — 20: Melodije iz zvočnih filmov. — 21: Pevci in virtuozji (plošče). — 22.30: Kakor Dunaj. — 24: Nočni koncert iz Kölna. — München 19.10: Veliki valčkov večer. — 21.20: Komorna glasba. — 22.35: Prenos iz Stuttgarta. — 24: Nočni koncert.

Torek, 24. maja
Ljubljana 11: Bolška ura: Letalo v službi prometa in znanosti — razgovor z učenci (vodi M. Zor). — 12: Bolška ura: Letalo.

— 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Večni Strauss (igra radijski orkester). — 14: Napovedi. — 15: Za boljšo voljo igra šarmel »Štirje fantje«. — 18.30: Kako vpliva narava na obliko in prehrano sredozemskih narodov (dr. Valter Bohinec). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Aleksa Sentič — ob 70letnici rojstva. — 19.50: Zbavni zvočni tednik. — 20: Zvoki z juga (plošče). — 20.15: Branislav Nušić: Svet, komedija iz polpreteklega časa (člani rad. igr. družine). — 21.15: Italijanska operna glasba (radijski orkester). — 22: Napovedi poročila. — 22.15: Za oddih ljudi radijski orkester in poje g. Mirko Premelj.

Kraljestvo mode

Nedeljski izleti

Za vse tiste, ki ljubijo naravo in ki se ne počutijo dobro, če se vsaj enkrat na teden počitno ne razgibajo, je nedelja najlepši dan v tednu. Pozimi je to dan smučanja, poleti dan celodnevne kopanja, ob času, ko se pomladanska toplota še ni razgrela v vročino, pa so nedelje dnevi najlepših, ne preveč utrudljivih izletov. Toda če je strmina, ki nas vabi, še tako položna — pri hoji se razgremo, sonce nas očje, potem nas zopet prepiha naden veter ali nas preseneti ploha, skratka: pri celodnevni pohodni v naravo se izpostavimo različnim nevarnostim. Tu pa se zopet izkaže resničnost starega pravila — da ni nikjer drugje naše zdravje in naše telesno ugodje tolikanj odvisno od oblike, kakor ravno pri sportu. V pravilni obleki in primerni obuvali za lahko klučujemo vrenemskim nevarnostim in drugim malim težavam, ki jih rad prenese vsakdo, kdor uživa v naravi.

Cetudi je vreme še tako lepo, bi izletniška obleka morala obsegati poleg lahke obleke ali krila in bluze s kratkimi rokavi tudi toplo jopico, ki jo ognemo, ko prispemo na cilj, in seveda še tanko, nepremočljivo ogrinjalo za slučaj dežja. Takšno ogrinjalo lahko zvijemo in spravimo poleg prigrizka v praktično kruno torbo, ki nam na manjših izletih nadome-

stuje nahrbtnik. Namesto pokrivala nosijo ženske sedaj na izletih pod brado zavazane rute, ki najbolje obvarujejo lase in glavo pred prahom in vetrom. Za manjše ture ne potrebujejo težkih gorazic, tu zadostujejo močni polčeviti ali praktični haferli. V vročini se posebno priščejo kratke nogavice ali pa vsaj dokolenke.

Redna stolica
Leopilule
Oglas reg. S. Br. 31410 dne 24. XII. 1938.

Idealno izletniško oblačilo je krilo, bluza in jopica. Če je krilo iz temnega in trpežnega tkanja, lahko v njem mirno sedimo na travo, ne da bi se umazalo ali pomerkalo. K temu temu (sivemu, rjavemu ali zelenemu) sportnemu krilu je letos jako moderna prav svetla jopica umazano bele barve, ki v zvezi z živobarvno bluzo jako elegantno in mladostno učinkuje (1. skica).

V toplem sončnem vremenu pa morda rajši oblečemo lahko pralno obleko, ki jo za vsak slučaj izpopolnimo z enako volneno jopico, kakor jo predstavljata prva skica. Za takšne izletniške obleke jako primerno tvorijo je naravno platno, ki ga lahko v pranju prekuhamo in tako izperemo vse madeže. Lahko platneno obleko s kratkimi rokavi poživimo z ovratno ruto in zavazanim pasom iz pikčastega tkanja. Če nam je hudo vroče, smamemo ovratno ruto in tako odkrijemo dovolj globoki, konicasti izrez (2. skica).

Priljubljena obleka za manjše izlete je dečka, ki se tako lepo sklada z našo pokrajino. Ta obleka s svojim široko nabranim krilom nas niti najmanj ne ovira pri hoji, je lahka in zračna, posebno če jo izdelamo s kratkimi, odprtimi rokavi in udobnim štrikotnim izrezom. Temnejša progna na krilu in ob vratnem izrezu je značilna za naše dečke (3. skica).

Mnoge letošnje poletne obleke sploh ne bodo imele rokavov. Takšne obleke bo v mestu treba izpopolniti z bolerom, zunaj v naravi in še posebno na izletih, ko nas hoja razgreje, pa se bomo prav imenitno počutili v teh zračnih oblačilih. Obleka te vrste s kratkim, nagubanim krilom in dolгим životom brez rokavov nas živo spominja na modo pred desetimi leti. Na naši skici je takšna obleka sestavljena iz različno usmerjenih progastih delov (4. skica).

Sedaj so obleke dovolj kratke, da nas nikakor ne ovirajo pri hoji. Zato ženske za sport (razen pri smučanju) ne potrebujejo več raznih hlačnih pripomočkov in prav zato tudi priljubljenost tako zvanega hlačnega krila močno pojemlje. Obleka s kratkim, širokim krilom je najbolj udobna in najbolj zračna za hojo na prostem. Če jo opremimo s primernimi žepi in lepimi, širokimi reverji ob končastem izrezu, učinkuje praktično in lepo (zadnja skica).

Platneni kostumi

Obetajo nam novo priljubljenost platnenih tvoriv, ki jih prinaša moda v vseh barvah z različnimi vzorci. Posebno elegantno učinkujejo poletni kostumi iz platna, ki jih kombiniramo z lahkim svilnami bluzami ali pa z enako platneno obleko. Pri takšnem kompletu obleke in jopice si lahko privoščimo sestavo dveh različnih barv! Tu sta široka jopica in koničasto vstavljeno, zgornji del života lahko iz platna drugačne barve, kakor sama obleka.

Strel v črni divjini

Henrik že dve leti ni videl bele ženske. Zato se je, ko je Ela križala njegovo pot v tropih, na prvi pogled zaljubil vanjo do ušes. Njegova farma je namreč ležala na severni strani Kilimandžara, v pokrajini, kjer so se sloni ponoči tuleč srečevali s slonovkami, kjer so nosorogi iz dolgega časa ravnali mlada drevesa in kjer so levi begali sem in tja v celih tropih. Z eno besedo — to je bila pokrajina, kar ni ustvarjena za žensko.

Ela je stopila na vroča tla Afrike z moškimi spremljevalci. Svojevratnost pokrajine, divji vršci gora in glasovi zveri, ki so prihajali iz globoke divjine, vse to jo je premagalo, da se je napolnila vdala Henrikovu prigrizanju, naj ostane nekaj časa v teh krajih. Mogoče je pripomnilo k tej njeni odločitvi tudi dejstvo, da ji je bil mladi mož simpatičen, iz enostavnega razloga, ker dotlej še ni videla podobnega položaja v svojem življenju.

Ce stari Afrikanci trdijo, da je velika razlika med ženskami v kolonijah in med tistimi, ki žive izven kolonij, bo to menda resnica. Ženska, ki je odrasla v koloniji, živi življenje od čisto druge strani kakor ženska, ki živi v krotkem zatišju civilizacije. Odtod prihaja, da ceni ženska v koloniji hitro odločitve. Ženska, ki ne pozna

ttega življenja, zahteva, da se moški zanjo poteguje in prosjači za njeno naklonjenost. S tem nočem reči, da je takšna ženska sanjavo bitje, ki se ne zaveda trdot sveta okoli sebe. Nasprotno, takšna ženska vidi življenje mogoče bolj s trezne plati kakor njena sestra v tropih, kajti podzavestno se oglašča v njeni duši spomin na davno minule čase, ko so moški za žensko ljubezen odhajali na vojno in umirali z globokimi ranami.

Ko je Henrik osem dni po Elinem prihodu pod Kilimandžaro govoril o svoji ljubezni in vprašal Elo, ali ne bi hotela postati njegova žena, mu je Ela odgovorila: »Vase vprašanje me popolnoma ni ne preseneča — navzile temu pa ne morem nanj odgovoriti.«

»Čemu ne morete odgovoriti?« je polizvedoval Henrik.

Ela se je resno zazrla v vprašalčev obraz in povzela: »Enostavno zategadelj, ker stojim med dvema snubecema. Vi in moj spremljevalec imata v mojih očeh enako visoko ceno. Mogoče smatrate te besede za izraz moje muhavosti. Vendar vas opozarjam, da ni to nobena muha. In se tudi ne izmikam odločitvi. Meni gre v glavnem za to, da jasno vidim in izberem čisto stvarno.«

Š A H

Preteklo nedeljo so se začele medklub-ske tekme za klubsko državno prvenstvo, ki jih organizira Jug. šah. savez. V Zagrebu sta se srečala predvsem glavna lokalna rivala Amaterski in Zagrebški š. k. Tekma je ostala prekinjena pri stanju 4:3 (1) za Amaterja. Match Karlovački š. k. - Grafički š. k. (Zagreb) pa je bil prekinjen pri stanju 3½:2½ za Grafike, vendar bo na podlagi ostalih dveh partij, ki jih mora oceniti savez, ostala borba najbrž neodločena, 4:4. Prihodnjo nedeljo odigrajo ti klubi še revanžni tekmi. Prvak zagrebske skupine se bo srečal za nadaljnjo borbo s prvakom ljubljanske skupine. Tu odigraja najprej dve tekmi, danes in prihodnjo nedeljo, Mariborski in Celjski šahovski klub, zmagovalci pa potem nastopi proti Ljubljanskemu šahovskemu klubu. V beograjski skupini ne bo ponovnega tekmovalja, ker veljajo kar rezultati medklubskih tekem za mestno prvenstvo, kjer je Beogradski š. k. osvojil prvo mesto. Nevaren tekmelec bo Beogradu morda Novosadski š. k., ki se bo predvidoma kvalificiral za nadaljnje borbe iz vojvodinske skupine. Prvi favoriti za zmago v celotnem tekmovanju pa je vsekakor zopet Ljubljanski š. k., dosedanjí večletni državni prvak.

Šahovski klub »Vidmar« v Beogradu se je 1. maja preselil v nove prostore Slovenske menze na Prestolonaslednikovem trgu (Terazije). Nedavno je klub končal svoj prvi prvenstveni turnir, ki se ga je udeležilo 16 klubovih članov. Zmagal je I. Lešnik s 13 točkami izmed 15 dosegljivih. Slede 2. Madjarić 12. 3.—4. Kranj, Pesek 10½, 5.—6. Konič, dr. Štribar 9½, 7.—8. dr. Likar, Medvešek 8½ itd.

V holandskem kopališču Noordwijk je za sredino junija napovedan pomemben mednarodni turnir. Kot udeleženci se imenujejo: dr. Bernstein, dr. Tartakower, Bogoljubov, Keres, P. Schmidt (Estonska), Spielmann, Elikeses, Thomas in štirje holandski mojstri.

V Nemčiji pripravljajo manjša mednarodna turnirja v kopališčih Elster in Harzburg.

Slovenska obramba.
Beli: Kostić. Črni: L. Steiner.

(Ljubljana, 8. kolo, 19. aprila.)
1. d2—d4 d7—d5
2. Sg1—f3 Sg8—f6
3. c2—c4 c7—c6
4. c4:d5

Ta zamenjava vodi ob količkej pazljivi igri črnega kvečjemu do remija, ker odzame poziciji vsako napetost.

4. — c6:d5
5. Sb1—c3 Sb8—c6
6. Lc1—f4 g7—g6
Podjetneje nego običajno nadaljevanje e6. Sedaj le še pride do zapletov.

7. h2—h3 Lg8—g7
8. e2—e3 0—0
9. Lf1—d3 Sf6—d7

Zelo fina žrtve kmata. Na 10. Sd5: namerava črni odgovoriti e5, 11. de5: Sde5: 12. Se5: Dd5: 13. Sc6: Dc6: pa dobi na g2 ali b2 kmata z boljšo igro nazaj.

10. 0—0 e7—e5
11. d4:e5 Sd7—e5
12. Sf3:e5 Sc6:e5
13. Ld3—e2 Lc8—e6

Črni ima sedaj sicer izoliranega kmata na d5, toda na c4 si namerava utrditi važno postojanko za skakača. Lovca na diagonalni g7—b2 tudi stoji zelo močno.

14. Ta1—c1 Ta8—c8
15. Sc3—b5?

Napaka, po kateri črni še močneje pritiska na damskem krilu. Pravilneje je bilo Db3.

15. — Dd8—a5!
16. a2—a3 Se5—c4
17. Sb5—d4
Radi slabosti b2 mora beli že iskati rešitve v taktiki.

17. — Sc4:b2
18. Dd1—b3 Da5—d2
19. Tc1:c8 Le6:c8
20. Db3:d5

Beli je sicer dobil kmata nazaj, ima pa še vedno težave:

20. — Lc8—e6!
Ne pa Ld4: 21. Dg4: Dd2:7, radi 22. Lh6!, f6, 23. Lf8: itd.

21. Dd5—e4 Le6—c4!
22. Le2:c4 Sb2:c4
23. Sd4—e6?!

V težki poziciji poskusi beli z ne povsem korektnim zapletom, ki presenetljivo uspe.

23. — Tf8—e7
Vse doslej je igral črni odlično, tu pa bi bil lahko, kakor so pozneje analize pokazale, dosegel boljše končnice s sledečim nadaljevanjem: De2!, 24. Sf8: (boljšega ni), Df1+! 25. Kf1: Sd2+, 26. Ke2, Se4: Beli se bo radi slabosti moral s težavo boriti za remis. — Po napaki v partiji pa preide prednost na belega.

24. De4:c4 f7:e6
Na Te6: gre seveda 25. Dc8+.

25. Dc4—b5!

Tudi tako dobi beli na zanimiv način kmata, s čimer je partija odločena.

25. — Te8—e7
26. Db5—c5 Te7—d7

27. Dc5:a7 Kg6—f7
28. Tf1—b1 Dd2—d5
29. Da7—b6 h7—h6
30. a3—a4 Lg7—f6?
Se tudi to! V časovni stiski spregleda črni drugega kmata.

31. Lf4:h6 g6—g5
32. f2—f4 Kf7—g6
33. Lh6:g5 Lf6:g5
34. f4:g5 Dd5—e4
Se zadnji poizkus. Grozi Td2, kar pa beli seveda vidi.

35. Tb1—b4! Td7—d1+
36. Kg1—h2 De4—e5+
37. Tb4—f4 Kg6:g5
38. h3—h4 kg5—h6
39. Db6:b7

Siedilo je še:
39. — De5—a1
40. — Td1—h1+
40. Db7—f3 Da1—e1+
41. Kf2—g3 De1—c3
42. Df3—f2 črni se vda.
43. Tf4—g4 Vasja Pirc.

Tudi lord Halifax pride v Pariz

Kakor poročajo, bo spremljal na potovanju v Pariz angleškega kralja in kraljico tudi lord Halifax, angleški zunanji minister.

Japonski majnik

Češenj ni več, zato pa cveto azaleje

Češnje so odovetale, a zato cveto na japonskih otokih ta čas azaleje. Ni vasi na Japonskem, od Hokaida do Formoze, ki bi v svoji osebnosti ne imela pobožja ali vsaj vrta s temi čudovitimi rastlinami. Vsa poezija le dežele, poezija cvetne nežnosti in bojevitosti, se osredotočuje na ta mesec. Svetilne slavnosti česnjega razcveta so se umaknile 5. maja prazniku šoba-no-oku, prazniku cvetličnega božanstva in vojnega duha. Šoba pomeni tega marcialnega duha, ki ga vcepiljo japonskim sinovom že v osnovni šoli in ki ga 5. maja slavijo z vrsto lepih ceremonij.

Na ta dan postavljajo starši z molitvami okrašene podobe narodnih junakov na hišni oltar. Prošijo, da bi njih sinovi postali kakor Hideoji, srednjeveški japonski Napoleon, ali ponosni upornik Saigo ali celo kakor admiral Togo, ki je pred več nego tremi desetletji premagal Ruse v pomorski bitki pri Cusimi in ki ga Japonci častijo kot enega svojih največjih junakov. Tedaj postavljajo na oltar tudi kakšen stari samurajski meč ali zastavo s kakšnim vojnim napisom. Starši, ki nimajo potomcev, romajo do oltarjev velikih cesarjev in junakov in prosijo, da bi jim dali močate sinove. Pred hišni vhod postavljajo visoke zastavne dreže, prave mlaje, na katerih plapolajo pestro pobarvane in v podobi rib urezane zastave. Te rite predstavljajo krapa, ki plava proti toku in ki predstavlja v japonski simboliki premaganje ovir.

Druge veliko slavnosti japonskega majnika predstavlja velika procesija h kamojskim svetščem v Kioto. Ta slavnost izvira iz šestega stoletja po našem štetju in nekoč so cesarji vodili te procesije. Sedaj se jih udeležujejo le njih zastopniki v srednjeveških oblačilih. Velik del romarjev prihaja na konjih in v starih nošah. Središče sprejema je lepo okrašena volovska vprega. Mnogo tisoč pobožnih in radovednih ljudi se zbere 15. maja, na dan tega praznika, na kitokotnih ulicah, po katerih gre procesija. Dne 27. maja pa praznujejo v vseh pristaniščih

Italijanski pregovori

Predober kuhar škoduje pogostoma bolj nego slab zdravnik. (Sardinija)
Vola je treba zaklati en dan pred slavnostjo, če naj poljedina uspe. (Sardinija)
Slab rokodelce ne najde nikoli dobrega orodja. (Rim)

Posodi svoje uho drugim in ohrani jezik zase. (Piemont)

Bolje je leva nego prijateljstvo hiene. (Abešinja)

Ženske solze so pametniku samo slane kaplje. (Napoli)

Voli dobro viječje plug — toda mleka ne dado. (Toskana)

Tudi dvajset razbojnikov ne more nagou ničesar vzeti. (Umbrija)

Modrijan in norec skupaj vesta vendarle več nego modrijan sam. (Emilija)

Kjer ljubezen manjka, tam je vsak obraz grd. (Sardinija)

Kjer so miši, je tudi kruh. (Lombardija)

Mehka postelja še ne dela dobre noči. (Genova)

Kdor govori okoli nos, še ni tako na slabem kakor tisti, ki mu nos manjka. (Sicilija)

Niso vse strahovi, ki hočejo ponoči v hčrino soto. (Napoli)

Tudi najbolj leni osel toče, če ima pridnega gospodarja. (Sicilija)

Noben moški ni tako visok, da bi se ne znal še stegniti — in noben moški ni tako majhen, da bi se ne mogel še skloniti. (Marke)

Orel rajši od gladi umrje, nego da bi jedel, kar so mu pustili jastrebi. (Umbrija)

Če je ta, ki hodi s vami po afriški stepi, dragocenejši od mene? —

Eli so se napele mislice v obrazu, ko je silila te besede. A prav v tem trenutku se je oglašal z grlica krík in Henrik in Ela sta urnih nog odhitela tovarišu na pomoč.

Nadaljevanje te zgodbe je povedal major, ki je mnogo doživel v Afriki:

»Nosorog«, je dejal, »je čuden prebivalec divjine. Slabo vidi, slabo sliši in je skozi in skozi neumna žival. Kadar se pojavi pred nosorogom kakšna stvar, jo silna najprej dobro opazovati. Ker ne vidi dobro, se ji hoče približati. In če je ne doume, se začne z vso silo proti nji. Saj veste, kaj hočem s tem povedati? Mislim to, da je vsako srečanje z nosorogom v divjini smrtno nevarna reč. Elin spremljevalec tega ni vedel. Podcenjeval je žival, ki mu je stala nasproti — in nosorog je bil močan samac. Ko se je zagnal proti njemu, je bil spremljevalec od strahu izgubljen glavo. Puško je sprehljal preporno in še tedaj je odgovarjal...«

Ela, ki se mu je bila v tistem trenutku približala s Henrikom, je silno krkljala in skoro omedlela. Henrik pa je sunil spremljevalca z urno kretnjo v stran, skočil na njegovo mesto in streljal, ko je že začutil tiho sebe nosorogov dih... Bil je čudežen strel: strel pogumnega moža, ki je zrasel sredi nevarnosti v divjini. In bil je tudi dejanje moža, ki je umel brez premisleka

Basen

Mati lisica je vodila svojo hčer lisčico prvič v svet, da bi jo seznanila z nevarnostmi, ki srečujejo živali pri vsakem koraku v življenju. Nista bili še daleč, ko sta v daljavi ugledali velikega mesarskega psa.

»Mati, pred tem bova bežala?« je vprašala lisčica lisico in se stisnila k roditelji.

»Ne bova bežali, hčerka«, je pojasnila mati, »ta nama ni nevarna.«

Cez čas sta uzrli majhnega psička, kakršne nosijo ženske v naročju.

»Zdaj pa jo kor pobrišava, mati«, je zaplaskala lisčica. Lisica pa ji je odgovorila:

»Tudi tega se nama ni bati, zato bova kar mirno nadaljevali najino pot.«

Lisčica nikakor ni mogla razumeti, kako se mati ne umika psom, zavoljo katerih jo je vedno svarila, naj bo oprezna, kadar jih sreča. Dejala je materi:

»Kako to, da zdaj ravno hodiva svojo pot, kadar srečavi kakšnega psa, prej pa si mi zabijevala, naj se psom ogibljem?«

»To je takor«, je pojasnila lisica lisčici. »Velik pes ni lisici nikoli nevaren, ker je ne more prekositi v urnosti. Mali pes nam zopet ni nevaren, ker nima moči. Ampak srednji psi — teh se varuj in boj, — zakaj, ti so naši sovragi in morilci, ker jim ne moremo priti v oči.«

»Tudi tega se nama ni bati, zato bova kar mirno nadaljevali najino pot.«

Lisčica nikakor ni mogla razumeti, kako se mati ne umika psom, zavoljo katerih jo je vedno svarila, naj bo oprezna, kadar jih sreča. Dejala je materi:

»Kako to, da zdaj ravno hodiva svojo pot, kadar srečavi kakšnega psa, prej pa si mi zabijevala, naj se psom ogibljem?«

»To je takor«, je pojasnila lisica lisčici. »Velik pes ni lisici nikoli nevaren, ker je ne more prekositi v urnosti. Mali pes nam zopet ni nevaren, ker nima moči. Ampak srednji psi — teh se varuj in boj, — zakaj, ti so naši sovragi in morilci, ker jim ne moremo priti v oči.«

»Tudi tega se nama ni bati, zato bova kar mirno nadaljevali najino pot.«

Lisčica nikakor ni mogla razumeti, kako se mati ne umika psom, zavoljo katerih jo je vedno svarila, naj bo oprezna, kadar jih sreča. Dejala je materi:

»Kako to, da zdaj ravno hodiva svojo pot, kadar srečavi kakšnega psa, prej pa si mi zabijevala, naj se psom ogibljem?«

»To je takor«, je pojasnila lisica lisčici. »Velik pes ni lisici nikoli nevaren, ker je ne more prekositi v urnosti. Mali pes nam zopet ni nevaren, ker nima moči. Ampak srednji psi — teh se varuj in boj, — zakaj, ti so naši sovragi in morilci, ker jim ne moremo priti v oči.«

»Tudi tega se nama ni bati, zato bova kar mirno nadaljevali najino pot.«

Lisčica nikakor ni mogla razumeti, kako se mati ne umika psom, zavoljo katerih jo je vedno svarila, naj bo oprezna, kadar jih sreča. Dejala je materi:

»Kako to, da zdaj ravno hodiva svojo pot, kadar srečavi kakšnega psa, prej pa si mi zabijevala, naj se psom ogibljem?«

»To je takor«, je pojasnila lisica lisčici. »Velik pes ni lisici nikoli nevaren, ker je ne more prekositi v urnosti. Mali pes nam zopet ni nevaren, ker nima moči. Ampak srednji psi — teh se varuj in boj, — zakaj, ti so naši sovragi in morilci, ker jim ne moremo priti v oči.«

»Tudi tega se nama ni bati, zato bova kar mirno nadaljevali najino pot.«

Lisčica nikakor ni mogla razumeti, kako se mati ne umika psom, zavoljo katerih jo je vedno svarila, naj bo oprezna, kadar jih sreča. Dejala je materi:

»Kako to, da zdaj ravno hodiva svojo pot, kadar srečavi kakšnega psa, prej pa si mi zabijevala, naj se psom ogibljem?«

»To je takor«, je pojasnila lisica lisčici. »Velik pes ni lisici nikoli nevaren, ker je ne more prekositi v urnosti. Mali pes nam zopet ni nevaren, ker nima moči. Ampak srednji psi — teh se varuj in boj, — zakaj, ti so naši sovragi in morilci, ker jim ne moremo priti v oči.«

»Tudi tega se nama ni bati, zato bova kar mirno nadaljevali najino pot.«

Lisčica nikakor ni mogla razumeti, kako se mati ne umika psom, zavoljo katerih jo je vedno svarila, naj bo oprezna, kadar jih sreča. Dejala je materi:

»Kako to, da zdaj ravno hodiva svojo pot, kadar srečavi kakšnega psa, prej pa si mi zabijevala, naj se psom ogibljem?«

»To je takor«, je pojasnila lisica lisčici. »Velik pes ni lisici nikoli nevaren, ker je ne more prekositi v urnosti. Mali pes nam zopet ni nevaren, ker nima moči. Ampak srednji psi — teh se varuj in boj, — zakaj, ti so naši sovragi in morilci, ker jim ne moremo priti v oči.«

»Tudi tega se nama ni bati, zato bova kar mirno nadaljevali najino pot.«

Lisčica nikakor ni mogla razumeti, kako se mati ne umika psom, zavoljo katerih jo je vedno svarila, naj bo oprezna, kadar jih sreča. Dejala je materi:

»Kako to, da zdaj ravno hodiva svojo pot, kadar srečavi kakšnega psa, prej pa si mi zabijevala, naj se psom ogibljem?«

»To je takor«, je pojasnila lisica lisčici. »Velik pes ni lisici nikoli nevaren, ker je ne more prekositi v urnosti. Mali pes nam zopet ni nevaren, ker nima moči. Ampak srednji psi — teh se varuj in boj, — zakaj, ti so naši sovragi in morilci, ker jim ne moremo priti v oči.«

»Tudi tega se nama ni bati, zato bova kar mirno nadaljevali najino pot.«

Lisčica nikakor ni mogla razumeti, kako se mati ne umika psom, zavoljo katerih jo je vedno svarila, naj bo oprezna, kadar jih sreča. Dejala je materi:

»Kako to, da zdaj ravno hodiva svojo pot, kadar srečavi kakšnega psa, prej pa si mi zabijevala, naj se psom ogibljem?«

»To je takor«, je pojasnila lisica lisčici. »Velik pes ni lisici nikoli nevaren, ker je ne more prekositi v urnosti. Mali pes nam zopet ni nevaren, ker nima moči. Ampak srednji psi — teh se varuj in boj, — zakaj, ti so naši sovragi in morilci, ker jim ne moremo priti v oči.«

»Tudi tega se nama ni bati, zato bova kar mirno nadaljevali najino pot.«

Lisčica nikakor ni mogla razumeti, kako se mati ne umika psom, zavoljo katerih jo je vedno svarila, naj bo oprezna, kadar jih sreča. Dejala je materi:

Rekordi iz strahu pred smrtjo

**Olimpijci, o katerih nihče ne govori – Človek v borbi za življenje
Mojstrski plavač po sili razmer – Ustavljen brzi vlak – Herkul v
jetniški celici in dirjajoči jezdec**

Pred nekoliko desetletji bi smatrali rekorde, ki jih dosegamo pri današnji sportni tekmovalci, za nemogoče. Tekmovalci nespontano prekašajo prejšnja prvenstva in ni dvoma, da bodo tudi pri naslednjih olimpijskih igrah postavili v senco marsikateri rekord, ki se nam vidi danes morda neprekosljiv. To je

uspeh neprestanega sportnega razvoja ljudstev.

Toda razen veščanja je še nekaj, kar uspešlja človeka za čudovito telesna dejanja in rekorde, ki zasenčujejo celo zmage olimpijcev. To je smrtni strah.

Sledijo primeri, ki jih je zabeležil zavod za telesno vzgojo ameriškega Harvardovega vsučilšča, nam pokažejo, kaj more storiti v borbi za življenje človek, ki je v normalnem življenju vse kar drugega kakor sportni mojster.

Posebno poučni primeri
so se dogajali med svetovno vojno. Tako je neki avstrijski pešec po imenu Moser med neko bitko ob Soči napravil 1.65 m visok skok, in sicer s polno opremo, s puško v roki. Pri nekem napadu na sovražne postojanke se je znašel pred žično oviro, ko je iz neposredne bližine

strojnica začela sipati smrt. Vojak je vedel, da ga more rešiti le skok v jarek za žično oviro in s polno opremo je tvegala ta skok, čeprav je bilo videti, da mu pod nobenim pogojem ne more uspeti. Toda brez vsakega zaleta mu je ta skok uspel ter mu rešil življenje. Njegovim tovarišem to rekordno dejanje ni ušlo. Ko je polk pozneje prišel na odmor v zaledje, so Moserja pozvali.

najskok ponovi.
A navzlic vsem naporom je dosegel, in to celo brez opreme, le 1.23 m višine. Smrtni

strah pa ga je bil usposobil za 42 cm višji skok...

Na zapadni fronti se je zgodilo, da so neko ameriško patroljo presenetili Nemci. Med tem ko so ti tri može ujeli, je skušal četrti, narednik Boker, pobegniti. Skočil je v bližnjo reko in je ušel sovražnemu ognju na ta način da je

plaval pod vodo.
kolikor dolgo je šlo. Pozneje so ugotovili, da je Boker, ki nikakor ni bil dober plavač, preplaval 85 m dolgo progo pod vodo, ne da bi zajel zrak, nekaj kar je videti naravnost nemogoče. To je tem bolj čudno, ker je Boker na ta način normalno preplaval komaj 25 m.

Ni manj čudovit ni bil rekord nekega francoskega ladijskega potnika Epinarda. Moški je šel že nad 40 let in ki ni bil nikoli dober plavač, je padel na nekem zabavnem potovanju po Sredozemlju čez krov v morje, ne da bi kdo to opazil. Z močjo obupa se je držal nič manj nego

12 ur nad vodo.
dokler ga ni rešila neka ribiška ladja. Nihče ni hotel verjeti da je tako dolgo plaval, on sam ni tega verjel, ko je pogledal uro. Pred tem dogodkom ni bil Epinard v vodi nikoli vztrajal več nego 10 minut.

Neki ameriški farmer je na begu pred gozdnim požarom in

stežiki škornji na nogah v enajstih minutah opravil 3200 m. Kratko pred svojim odhodom na berlinsko olimpiado je članica angleške hokejske skupine Bernice-Haynesova rešila neki brzovlak strašne katastrofe na ta način, da je v noči in viharju pretekla 4 km dolgo progo po tračnicah v 20 minutah. V mesto Newton je

šla ustavit brzovlak.
ko je opazila, da se je most v bližini njene hiše podrl.

Skok, ki ga v normalnih pogojih noben človek ne more ponoviti, je pred časom rešil ameriškega vojnega mornarja Masona. Ta je vodil z dinamitom naložen tovorni avto od postaje proti mornariškemu skladišču. Na nepreglednem ovinku je zagledal čez cesto nenadno brzovojno drog, ki ga je bil po vsej priliki podrl vihar. Mason je vedel takoj, da ni njegovo

življenje vredno niticenta, če se še v istem trenutku ne vozi. Za zavrzanje je bilo prepozno, strasljaj pri trčenju z ležečim brzovojnim drogom pa je moral povzročiti eksplozijo dinamita. Strah je vaju dal nepričakovanih sil. S svojega sedišča je skočil 5 m in 16 cm daleč čez cesto v občestni jarek in je pristal v njem baš v trenutku, ko je voz zadel v drog in zletel v zrak.

Omenimo naj tudi rekord, ki ga je v smrtnem strahu dosegel neki

kazničenec v Filadelfiji.

Moški je bil v svojo celico vtihotapljen žigice in tobak. Cigareto si je prižgal tako nerodno, da je nastal požar, ki se je po malem prostoru širil z bliskovito naglico. V svojem smrtnem strahu je tedaj upognil železne palice v ograji vrat in se rešil na hodnik, še preden so prihiteli pazniki. Pri poznejših poskusih ni zmogla istega dela niti

združena moč treh krepkih mož.

Da postavljajo v ostalem tudi živali v smrtnem strahu neverjetne rekorde, nam kaže dejstvo, da je neki konj, ki je v Delawareu bežal pred gozdnim požarom, brez jezdeca pretekel v 1 minuti in 20 sekundah 2 km dolgo razdaljo. S to brzino bi v vsaki deželi zmagal na vsakih dirkah daleč pred vsemi drugimi konji.

Pred metalcem dista
Ogledovalka: »Gramofonski aparat je najbrže že prej vrgel stran...«
(»Politikane«)

Doživljaji s kačami

Boj s strupenjačo – Pičeni zamorec – Trdoživost plazilk

Sloviti angleški lovec na veliko zverjad in potovalce, polkovnik James F. Clarke, pripoveduje o nevarnih doživljajih, ki jih je imel s trosečimi kačami.

Pred leti je bil Clarke s šestimi zamorskimi spremljevalci na potovanju, ki ga je vodilo od Kilimandžara do vzhodja Ujandarijskega pogoja. Deževna doba je bila minila, zrak je bil vlažen in soparen, v njem je mrgolelo na milijarde žuželk.

Na večer četrtega potovalnega dne so zamorci čistili mesto, ki je bilo videti ugodno za taborišče, trave in nizkega grmovja. Baš so hoteli okrog taborišča potegniti s tobačnim gumastim lopatom, ki rabi kot premakljiv stol, ter nadzoroval delo, ko je pred njim vrasla strašna strupenjača. Dve tretjini njegovega telesa sta moleli v zrak, oči so se ji bliskale, glava ji je bila na obeh straneh napihnjena. V istem trenutku je Clarke začel kričati enega izmed zamorcev in zagledal, kako je druga kača švignila proti zamorčevi glavi, med tem ko se je ostala črna družba razbežala.

Vse to se je zgodilo v trenutku. Clarke se ni ganil. Puške ni imel pri roki, samokreša isto tako ne, celo njegov bič iz kože povodnega konja je ležal na podnožju vozika in bilo bi brez pomena, če bi segel po njem. Rešiti se je mogel samo s trikomi.

Ko sta si stala s kačo tako z očmi v oči,

je Clarke nenadno napravil skok ob stran, dva metra daleč. Kača je švignila naprej, pa so se ji zobje zapeli le v gumasti obroč kolca. V istem trenutku je Clarke skočil nazaj, zagrabil bič in s silnim udarcem zlomil kači hrtlenico. Šele sedaj je lahko stekel k nekoliko metrov oddaljenemu zamorcu, ki se je zvil v krčih na tleh. Kača, ki ga je bila pičila, je izginila. Clarke je hitro odprl potovalno tekarino, razširil z nožem ugriz na zamorčevi nogi in položil v rano nekoliko kristalov hiperamangana kot razkužilo. Potem je zavpil po zamorcih, ki so priležli oklevaje drug za drugim iz svojih skrivališč. Njegovi napori, da bi pičenega zamorca rešil, pa so bili zaman. Celo steklenica konjaka, ki mu jo je izlil v grlo, ni pomagala. Umrl je kakšno uro pozneje po strašnih bolečinah.

Trdoživost kač je naravnost neverjetna. Nekega dne je Clarke opazoval skupino zamorcev, ki so blizu njegovega doma približno dva in pol metra dolgo kačo pri živem telesu devali iz kože. Bilo je približno ob osmih jutraj, ko so to grozotno delo končali. Potem so kačo vrgli na stepe. Zvijala se je v bolečinah in sonce je žgalo njeno telo. Ko je Clarke zvečer slučajno šel mimo, kakšnih dvanajst ur pozneje, je še vedno živela...

Med zamorci velja v ostalem nenapisan zakon, ki jim strogo prepoveduje dotakniti se kakšne, na videz še tako mrtve kače pred nočjo. Prepovedo se namreč dogaja, da se na videz mrtva plazilka, dolge ure potem,

ko je bila videti brez življenja, še enkrat dvigne in se mašuje nad najbližjim človekom s smrtnim piškom.

ODLIČNO OPERE

in dolgo traja (zato je cenejša) naše domače

Hubertus

milo! Slovenke, kupujte ga!

ANEKDOTE

Rabelais, veliki francoski satirik 16. stoletja, je ležal na smrtni postelji. Zdravniki, ki so se zbrali ob njegovem zglavju, so šepetaje ugovarjali, kako bi bolniku podaljšali življenje. Rabelais jih je šihal in proseče vzdihnil: »Gospodje, prizanesite mi vendar in dovolite, da umrem naravne smrti!«

Talleyrand, najtoli prevečani, a tudi najbolj nezvesti državnik v začetku 19. stoletja je umrl. Neki ruski diplomat je vest o njegovi smrti razširil v podobi poročila iz pekla: »Knez Talleyrand je zmagovalno vkorakal v peklo. Sprejeli so ga zelo svečano. Satan sam mu je izkazal velike časti, a vendar je dejal v svojem pozdravnem nagovoru: Knez, moja navodila sta prekorajili!«

VSAK DAN ENA

»Micka, dajte ribam danes dvojno porčijo hrane, saj veste, da vidim na svojih godovni dan rada same vesele obraze krog sebe...«
(»Vart. Heme«)

Žepna ura s koledarjem

Čudež precizne mehanike z veljavnostjo do 1. 2099

Švedski inženir Paulin je izumil koledarsko žepno ura, ki stane navzlic avtomatični napravi samo nekoliko kron več nego navadna ura. Ne da bi jo bilo treba prestavljati, kaže ta žepna ura točen dan, mesec in leto do konca 1. 2099. Gre torej za čudež precizne mehanike. Koledarska ura, ki je ni treba prestavljati toliko ča-

Prisilno zavarovanje potnikov v Rumuniji

V Rumuniji stopi 15. t. m. v veljavo prisilno zavarovanje vseh potnikov na državnih železnih in avtobusih. Premija znaša za potnike z avtobusi enotno 4 leje, za železniške potnike pa se računa po voznem razredu in znaša 4. 8 oziroma 12 lejev. Tudi potniki s prostimi voznicami morajo odplačati zavarovalni znesek. Prav tako je obvezno zavarovanje prtljage. Zavarovalnina, ki jo izplačajo v primeru nezgode, znaša 200.000, 300.000 oziroma 400.000 lejev.

Ali ste že mislili...

na pomladno obleko ali plašč?
Tvrda DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Vam je pripravila krasne pomladne vzorce. Radevolje Vam poslužimo samo z blagom, na željo pa izgotovimo oblačila po meri. Precizna izdelava — moderen kroj!

Suša v Franciji

Kakor na Angleškem, vlada v Franciji že kakih šest mesecev huda suša, ki je poljedelstvu prizadela že velike škodo. Posebno hudo jo občutijo sadjarci in vinogradniki. Raznim mestom preti omanjkanje pitne vode, ker imata n. pr. Rodan in Loire komaj četrtino svoje običajne množine vode. Pariz je rešilo umetno jezero v Suresnesu, ker bi Seine drugače tudi ne imela vode.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Avtomobilisti, bodite previdni!

Na velikih cestnih križiščih za avtomobilski promet v Ameriki so oblasti postavile smarino deske s napisom, ki opozarja vozače na vedno nevarnost smrti.

Kavarna poljubov

Lokal, ki ograja javno moralo v angleški prestolnici

Angleška prestolnica zasleduje ta čas z napetostjo, kakšen uspeh bo imela policijska ovadba proti majhni kavarni v mestu, ki so ji že po prvem dnevu sodne razprave nadeli ime »kavarna poljubov«. Policija trdi, da se osebe oboje spoja v tej kavarni za španskimi stenami ljubijo. Policijski uradniki so sami to večkrat opazili in zato je treba energično nastopiti proti ge. Robinsonovi, lastnici te kavarne, ki na takšen način ograja javno moralo.

Glavna priča je policijski uradnik McDonnell, ki je izjavil, da je kavarniški prostor zavil v slabotno, rumeno luč. »Moji uradniki so ugotovili,« je dejal, »da postavljajo gostje, ki plačujejo za skodelo kave ali čaja, v resnici visoko ceno 5 šilingov, pogled v kavarniški prostor s španskimi stenami in izza njih je slišati glasove božanja.«

Zagovornik ge. Robinsonove pa ni zlezel takoj pod mizo. Odvrnil je: »Zanimivo bi bilo vedeti, po čem je spoznat te

glasove božanja.« Nato je dejal McDonnell: »Nič ne dvomim, da bi moji uradniki ne znali tega opisati.«

Razpravo so morali že večkrat preložiti, ker sodnik ni vedel, kaj počne z nečimnimi navedbami zaslišanih policistov. Ga. Robinsonova pa je s to dolgo razpravo zadovoljna, kajti boljše reklame za svoje podjetje bi si ne mogla izmisliti.

Najdaljša zračna proga v Evropi

Odločilni činitelji poljskega in madžarskega zračnega prometa so podpisali te dni pogodbo, po kateri se 1. julija odpre redni zračni promet med Varšavo in Budimpešto preko poljske Tatre in Češkoslovaške brez vmesnih pristankov. Poljski tisk opozarja v zvezi s tem na to, da se je ustvarila na ta način nova zračna proga Rim — Budimpešta — Varšava — Helsinki, ki je najdaljša zračna prometna proga v Evropi.

SPORT

Ligaši na domačih tleh

Od 14.30 dalje bo na igrišču ob Tyrševi cesti dolg nogometni spored, nazadnje (ob 17.30 uri) tekma Udinese—Ljubljana

Danes popoldne bo naša sportna publika lahko ponovno gledala igro izvrstnega italijanskega moštva, ki bo nastopilo v ojačeni postavi proti našemu ligasu. Razen te mednarodne tekme se bosta odigrali še dve prijateljski, in sicer bo nastopilo B-moštvo Ljubljane proti Reki, juniorji pa proti SK Laskemu. Vse tri tekme bodo prav zanimive in se bodo vrstile v tem-le redu:

Ob 14.30 Laško: Ljubljana jun., ob 16. Reka: Ljubljana B, ob 17.30 mednarodna

AS UDINESE—Ljubljana liga.

Pričakujemo od naših ligašev, da bodo v tem nastopu pokazali vse svoje znanje, voljo in elan in tako dostojno reprezentirali naš nogomet.

Cepprav obsega spored tri lepe in zanimive tekme, prireditelj ni povzela vstopnine, ki je torej običajna. Igralo se bo seveda ob vsakem vremenu.

Tekme za točke

Glavni današnji nogometni dogodek je našo naše državne reprezentance v mednarodni tekmi proti Italiji v Genovi. Savezni kapetan je po najboljši volji sestavil najboljšo enajsterico in jo celo ojačil z enim igralcem (Perlicem), ki igra trenutno že v enem izmed francoskih klubov, toda vsi strokovnjaki so mnenja, da bo to srečanje z Italijo za obe orkele le prehuda preizkušnja. Optimist je menda samo savezni kapetan sam, pa še kateri od najbolj samozvestnih igralcev, vsi ostali pa bolj s skrbi in trepetom pričakujejo, kakšno

»slavo« nam bo prineslo današnje srečanje s trenutnim nogometnim prvakom sveta v nogometu.

Doma zaradi tega, ker ni ligaških tekem, ne bo posebnega sporeda. Naša Ljubljana bo imela gosta iz Italije, na katerega opozarjamo na drugem mestu. V teh okoliščinah bodo prav za prav še prav važne tekme — tri prvenstvene tekme v finalnem tekmovalstvu ljubljanskega podsaveza. Odločilnega pomena ni nobeno več izmed današnjih srečanj, vendar pa si bo to ali ono moštvo z današnjim izidom lahko še izboljšalo pozicijo pred zaključkom prvenstvene tabele. Vsekakor pa je čakovečki SK v tem tekmovalstvu velik in tudi komaj še dosegljiv favorit.

Vse tri današnje tekme bodo izven Ljubljane, in sicer

v Celju: Celje—Kranj ob 16.30 na igrišču Celja,

v Mariboru: Zeleničar—Maribor ob 16.45 na igrišču Zeleničarja in

v Čakovcu: ČSK—Hermes ob 14. na igrišču ČSK.

Med finalno tekmo Celje—Kranj, bo od 17.30 dalje tudi radijski prenos tekme Jugoslavija—Italija.

Ostali prvenstveni spored je prav neznačen in obsega le po eno prvenstveno tekmo rezerv in juniorjev, in sicer v Ljubljani med Jadranom in Reko jun. ob 10. na igrišču Jadrana in med Rapidom in Zeleničarjem rez. ob 15. na igrišču Zeleničarja kot predtekmo k prv. tekmi (Zeleničar—Maribor).

Pred zlatim jubilejem sportnega kolesarstva

Slovenski kolesarji bodo prihodnjo nedeljo slavili 50 letnico ustanovitve prvega kolesarskega kluba — Kolesarski sport je zdaj v mnogočem drugačen kakor je bil takrat

Ze nekajkrat smo na tem mestu opozorili našo sportno javnost, da pripravlja ljubljanska kolesarska organizacija v nedeljo dne 29. t. m. velikopotezno prireditev v počastitev 50-letnice obstoja slovenskega kolesarstva. Ob tej priliki bi ne bilo odveč, če se nekoliko razgledamo v zgodovino in v začetne čase tega sporta, ki se pri nas v Sloveniji po pravici smatra kot eden najstarejših.

čustvo, precej bodli v oči. Iz strahu pred morebitnimi napadi so posamezni slovenski kolesarji ali manjše skupine, ko so se bližali n. pr. Trzinu, Celju ali drugim takim središčem kjer je cvetela nemška nadutost, svoje bodoče znake brž pokrili v žepu in jih spet natakli, ko so bili izven takšnih krajev. Pa tudi med fanti bližnjih vasi ljubljanske okolice so ti »motovilarji« zelo pogosto povzročili zmedo, kajti mi-

Eden redkih spominov na prvo dobro drustveno življenje med našimi kolesarji. Slika predstavlja skupino članov z odborom »Kluba slovenskih biciklistov« — Ljubljana iz l. 1892, torej samo 4 leta po ustanovitvi. Med njimi čitamo številna znana imena iz naše najstarejše kolesarske garde, tako med drugim: Kavčič, Gričar, Auer, Seunig, Stermecki, Majdič, Jakopič, Dečman; Vesel; Jerman; Zupan, Bohinc, Petrič, Fürsager, Tomazič, Jenko in še druga

Predvsem naj tukaj omenimo vzorno organizacijo, red in disciplino tedanjih kolesarskih sportnikov, v čemer naši današnji kolesarji močno zaostajajo. Pa tudi one družabnosti in med njimi, kakor so jo gojili tedaj, ko so se v vrstah kolesarjev zbirali sami brkati, stasiti fantje in moške, ki so med našim občinstvom uživali velike simpatije. Njihove prireditve in javni nastopi so bili najbolj obiskani, dragocene nagrade, s katerimi so bili tedanji dirkači nagajeni, so prihajale od vseh mogočih strani (so pač bili tudi časi drugačni!). Kolesar je bil takrat v sportnem pogledu že nekaj višjega. V vrstah kolesarske organizacije so se takrat zbirale tudi razne vplivne osebnosti in inteligenca, kar vse je bilo moč in ugled teh sportnikov močno dvigalo. Ker prav teh dveh elementov v današnjem kolesarstvu manjka, se tudi ne smemo čuditi, če ta lepa sportna panoga ne napreduje, kakor bi po pogojih in udomačenosti zaslužila.

stili so, da jim meščanski biciklisti hodijo v zeljnik in mešajo glave domačim dekletom. Marsikateri »biciklist« iz one dobe bi vedel povedati katero veselo o sličnih doživljajih.

Zelo v časteh so bili takrat posebno dirkači. Eden takih, ki se je v prvem desetletju slovenskega kolesarstva pri dirkah najbolj izkazoval in stalno zasedal prva mesta na cesti ali na dirkališču, je bil vsem dobro znani in še zmerom čili g. Viktor Bohinec, ki ga je zavidal marsikateri takratni kolesarski sportnik. Drug agilen kolesar onih dob je bil g. Jakob Gorjanc, ki si je za l. 1897-98 pridobil na progi iz Trsta v Celje naslov prvaka zveze slovenskih kolesarjev in se tudi sicer mnogo udeleževal. Dalje so se na startu agilno pojavljali gg.: Stiasny Lj., Jakopič J., Jaklič J., Seunig I., Fürsager L., Počič F., Ravnihar V., Majdič F., Zupan L., Bleiweis pl. Trsteniški, M. Hren V., Kukovič J., Murnik J., Vernik B., Dolničar V., Jelačin I., Kane V., Justin R., Trtnik F., Pfeifer J., Jare F., Krapeč F., Stare F., Borštnik F., Spell A., Accetto Z., Veržič J., Pintar A., Traven J., Gombač F. in še drugi.

Mnogo pionirjev našega kolesarstva je že leglo k večnemu počitku, a spomin na njihovo delovanje v tej organizaciji bo med nami vedno živ. Redki bodo lahko še prisostvovali proslavi 50-letnice obstoja slovenskega kolesarstva in se tudi prepričali o razliki kolesarstva tedaj in sedaj. Mi vemo, da s kolesarstvom, kakršno je danes, ne bodo zadovoljni, in priznati jim je treba že v naprej, da bodo imeli prav... kajti takšnih sportnikov kakor jih je imela naša ožja domovina pred 50 leti, danes ni več. In to je velika škoda!

»Slovenski kolesar«

Kolesarska podzveza Ljubljana je za proslavo 50-letnice slovenskega kolesarstva žrtvovala še nekaj — in niti ne malo — tu izdala posebno jubilejno številko z gornjim naslovom, v kateri je hotela v meglenih barvah podati naši današnji kolesarski generaciji nekaj spominov na čase, ko si

je slovensko kolesarstvo začelo utirati pot k nadaljnjemu razvoju.

Res skromna je ta številka za bogato zgodovino, ki jo ima za seboj slovensko kolesarstvo. 50 let dela v sportu je za nas in naše razmere zgodovinski dogodek, kakršnega še nismo doživeli. Saj se je moglo pravo sportno življenje pri nas z rednimi izjemami začeti šele potem, ko smo se osvebodili tujeve pesti in na svojih tleh začeli graditi tudi na tem polju. Kolesarji pa so se že takrat, ko se je bilo treba še skrivati pred prežetim očesom avstrijskih oblastev, zbirali v svojih društvih, ki so imela razen samih sportnih ciljev tudi veliko nacionalno vlogo. Tako je prišlo, da slavijo kolesarji obenem z redkim sportnim jubilejem tudi jubilej koristnega dela za narodno stvar.

Jubilejna številka »Slovenskega kolesarja« daje v strnjeni obliki nekaj zanimivega vpogleda v pestro zgodovino našega kolesarstva. V nekaj člankih je v splošnih obrih nakazana dolga pot, ki jo je od leta 1888, do današnjih dni prehodilo naše kolesarstvo. V krajših sestavkih so objavljene zanimive podrobnosti iz prvih, kaj pa zelo idiličnih časov, ki so jih preživljali naši prvi kolesarji. Precej prostora so izdajatelji te jubilejne številke posvetili najbolj aktivnim dirkačem povojne dobe, med njimi Josipu Solarju, Kosmatinu, Valantu, Hvali, Zanoškarku, Abulnarju, Rozmanu in še številnim drugim.

Največ premisleka pa je vreden članek o kolesarstvu nekdanj in sedaj, v katerem pisec razmotriva o vzrokih, zakaj je kolesarstvo imelo pred davnimi leti vse drugačne čase in uspehe kakor jih ima zdaj. Predvsem manjka, tako povdarja med drugim, delavcev za kolesarsko organizacijo, resnih in požrtvovalnih, ki bi mogli današnje kolesarstvo zajeti v pravo sportno smer; prav tako pa se je zaradi večjih zahtev zmanjšalo tudi število aktivnih delavcev, torej dirkačev samih, med katerimi lahko uspevajo samo najbolj vztrajni in najbolj odporni. Slednjič se članek pritožuje tudi nad mačehovsko odmerjenim prostorom, ki ga dobiva kolesarstvo v raznih naših dnevnikih. Nekateri sportni referenti (sic!) dajejo to panogo prav na konec vseh drugih sportov, češ ker jo smatrajo »za peto kolo«. H kraju navaja celo nekaj konkretnih primerov, v katerih je naše kolesarstvo prejelo premalo prostora za svoje prireditve.

»Jutrova« sportna rubrika je enako dostopna vsem sportnim klubom in organizacijam, ki gojijo katerokoli sportno panogo, in ni med njimi nobene, ki bi bila »za peto kolo«. Katera izmed njih pa pride na konec sportov, pa ni odvisno samo od sportnega referenta, temveč predvsem od požrtvovalnosti in ambicije posameznih funkcionarjev in klubov ter od uspehov in delovanja aktivnih predstavnikov vsake sportne panoge. Op. ur.)

»Slovenski kolesar« je zanimiv prispevek k zgodovini našega sportnega udejstvovanja in jo zato toplo priporočamo vsakomur, ki se zanima za to, iz kakšnih početkov se je naš sport začel. Posamezne številke so po 2 din.

Razpis

kolesarske dirke za državno prvenstvo juniorjev

Kolesarski savez Jugoslavije razpisuje na dan 12. junija t. l. na progi Celje—Kranjce—Slovenska Bistrica—Maribor tekme za državno kolesarsko prvenstvo juniorjskih vozačev. Start bo ob 9. dopoldne v Celju na Mariborski cesti pri gostilni Svetle, cilj pa v Mariboru na Tržaški cesti pri stadionu Zeleničarja.

Pravico nastopa imajo vsi juniorski vozači (kategorije E), ki so na dirki za prvenstvo svojega podsaveza dosegli eno izmed prvih petih mest in imajo licence za leto 1938. Dirka se vodi po pravilih in pravilnikih KSKJ in UCI ter po policijskih cestnih predpisih. Kolesa morajo biti opremljena z dvema sigurnima zavorama in zvoncec. Menjava kolesa je dovoljena samo ob prelomih. Vsak vozač vozi na svojo odgovornost in svoje stroške. Vsako spremstvo je strogo prepovedano in ima za posledico — diskvalifikacijo. Vozači morajo biti na startu najmanj eno uro pred začetkom dirke, kjer bodo plombirana kolesa in odvzete licence, ki jim bodo vrnjene, ko bodo vrnili startne številke. Pri prihodu na cilj se mora vsak vozač prijaviti tehničnemu referentu.

Prijave je treba poslati saveznemu tajniku g. Otmarju Ferrariju, Zagreb, Vukovičeva 3, najkasneje do 8. junija. S prijavo je treba plačati znesek din 10.—, poznejše prijave se bodo sprejemale proti dvojni prijavnini. Za proteste je treba priložiti znesek din 50, najkasneje četrte ure po prihodu na cilj. V utemeljenem primeru se bo znesek vrnil, sicer pa zapadel v korist savezne blagajne. Dirka bo ob vsakem vremenu.

Nagrade, ki bodo razdeljene po končani dirki v restavraciji Mariborski dvor v Mariboru, bodo naslednje: 1. državni dres, zlata kolajna in posebna nagrada, 2. srebrna kolajna in posebna nagrada, 3. kolajna in dar podpredsednika g. Jurčiča, 4. do 6. kolajne, 7. do 10. priznanice.

Jugoslovanski zimsko sportni savez sporoča, da bo v nedeljo 29. maja t. l. njegova XVI. redna glavna skupščina v belih dvorani hotela »Union« v Ljubljani, Miklošičeva cesta ob 8. zjutraj z 10. urami dnevnim redom. Vsi udeleženci skupščine imajo pravico do polovične vožnje od 26. maja do 1. junija t. l. Kupiti je treba na odhodni postaji s člansko legitimacijo in fotografijo celo karto in železniško legitimacijo obrazec K 13. Karte pri izhodu v Ljubljani ne smete oddati, ker velja skupno s potrdilom o udeležbi za brezplačen povratek.

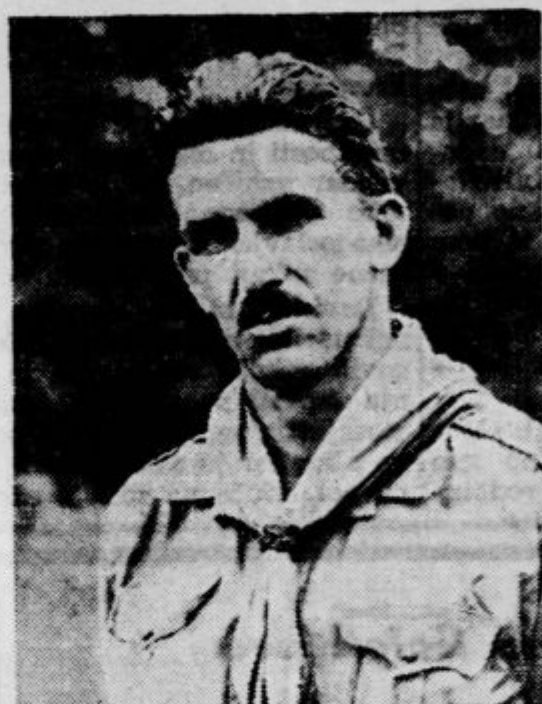
JZSS (Službeno) Vsi člani upravnega odbora se vabijo na izredno plenarno sejo upravnega odbora v ponedeljek 23. maja t. l. ob 20.30 v savezni pisarni. Na seji se bo razpravljalo predvsem o predlogih za skupščino, o poročilih s kongresa FISE in o podelitvi saveznih sportnih znakov. To je red izredne važnosti. Dolžnost vseh članov upravnega odbora je, da se seje udeležijo sigurno in točno.

SK Slavija. Danes ob 13.15 morajo biti pred glavnim kolodvorom vsi igralci I. moštva. Kdor ima doma opremo in ne igra, jo mora brezpogojno oddati na kolodvoru. Prosim sigurno in točno! Tajnik.

Kolesarska podzveza bo imela redno sejo v ponedeljek 23. t. m. ob 20. v prostorih kavarne Vospersnik. Gg. odborniki se prosijo, da se seje sigurno udeležijo, ker se bo sklepalo o važnih zadevah.

Uspešno delo naših skavtov

Te dni obhaja svojo prvo obletnico najmlajše skavtsko društvo »Steg skavtov Ljubljana III.« Do prvi prvega leta se stečejo 24. t. m. Ko smo čuli lanske leto o ustanovitvi novega skavtskega stega, smo bili nekoliko skeptični sprito dejstva, da že obstojata v Ljubljani dve taki društvi. Vendar pa se je naša skepa izpreverila v navdušenje ob pogledu na izredno delavnost stega. Ze lanske počitniško taborenje v Mednem, o katerem smo takrat poročali, je pokazalo veliko življenjsko silo tega stega in sposobnost njegovega vodstva. Steg skavtov Ljubljana III. je ustanovil in ga še

Učitelj Miroslav Zor, načelnik Stega skavtov Ljubljana III.

vodi učitelj ljubljanske poskusne šole g. Miroslav Zor, znani skavtski organizator in vodja. Danes je to edini ljubljanski skavtski steg, v katerega je možen vstop vsakomur, kajti oba ostala stega sta se pretvorila v izključno šolski organizaciji. Brez vsakih javnih podpor, tiho in neumorno deluje mladi steg ter zbira v svojih vrstah vse, ki se navdušujejo za preprosto prirodno življenje, za taborno romantiko in za skavtske vseobsežne ideale. Poleg solarja stoji uradnik, poleg obrtnega vajenca trgovec, poleg delavca akademik in vsi si podajajo roke v skavtski pozdrav, obljublajoč zvestobo Bogu, kralju, domovini in

skavtskim zakonom ter pripravljenost na službo bližnjemu. Vsi skoji in starosti so zastopane v stegu, ki deluje harmonično, brez notranjih pretresov in v resnici demokratično.

V prvem letu svojega obstoja je pokazal steg že zelo lepe uspehe. Organiziral je močno krdelo najmlajših skavtov-voščev, več deset izvidnikov ter močan klub roversko-uskokov, ki so v svojem srečno izbranim delu izredno aktivni. Nad 17-letni fantje, pestro pomešanih stanov, spoznavajo ob bratekem sodelovanju težkoče, kar vpliva vsakomur vzgojno na mlade ljudi, stojiče na pragu samostojnega življenja. Steg sam pa pripravlja tudi klube pobratimov, starejših skavtov, ki se žele udeleževati v skavtskem življenju ter se udeleževati taborenja. Mala skupina skavtskih delavcev, ki se je zbrala v Stegu skavtov Ljubljana III. ima še različne druge dalekosežne načrte, o katerih bomo še poročali.

Za proslavo obletnice ob steg prireditelj domnevno taborenje ob bistri Savi okraj Tomačevega. Pod platnastimi strehami okrog tabornega ognja bodo agilni skavti pregledali svoje preteklo delo in načrte za bodočnost. Novinci se bodo pripravljali za početno taborenje ter bodo po svečani obljubi uvrščeni med prave skavte. Še več drugih slovesnosti se bo vršilo ob tej priliki. Kdor od naših čitateljev želi natančnejših informacij, naj se potrdi k izločbenemu okencu, ki ga je za prijaznost dala skavtom na razpolago tiskarna Gorec. Tam bo videl vedno kaj zanimivega.

Počitniško taborenje bo društvo letos priredilo na zeleni Krki, v najlepšem delu doline gradov, na Otočcu. Organizirano bo velikopotezno in se ga bo udeležilo tudi mnogo pripadnikov drugih stegov. Steg skavtov Ljubljana III. si je, stojič v središču Slovenije, nadel tudi nalogo, pomagati zunanjim stegom pri njihovem razvoju. Zavedajoč se te naloge, jim bo pomagati pri vzgoji vodnikov, četovodij in taborvodij. Skavtizem je vreden, da se razširi povsod in med vse ljudi, treba ga je prilagoditi različnim potrebam. Mesto in dežela — oba sta v današnjih razburkanih časih potrebna miru, da se zavesta in najdejo zopet sama sebe ter izpolnita mesto, ki jima gre. Nove in lepe možnosti za narodno vzgojo daje skavtizem, strma je njegova pot, toda navna, brez ovinkov. Srečni so ljudje, ki hodijo po njej. Mlademu stegu, ki si je nadel tako visoke cilje, pa želimo za bodočnost še mnogo uspehov in lepoga razvoja!

Bolgari v Krškem

Krško, 21. maja. Krško s svojo okolico je spet enkrat oživel, ko so večerj popoldne sokolski oddelki z gasilsko godbo na čelu odkorakali pred sresko načelstvo, da sprejmejo bratske goste, plovdivske pevce. Tudi številno občinstvo je navzile slabemu vremenu napolnilo trg in dalo ob prihodu avtobusov duška svojemu navdušenju.

Kot prvi je pozdravil goste v imenu prebivalstva župan g. Lazarini, ki je med drugim izjavil, da se bratje ne smejo čuditi, če pri nas, v tako majhnem kraju, ne bodo sprejeti s takim sijajem kakor drugod, da pa so čustva, ki navdajajo prebivalstvo Posavja, ista, kakor jih je manifestiralo prebivalstvo drugih krajev širom vse banovine.

V imenu Sokola, pod katerega okriljem se je vršil snočni koncert, je pozdravil goste starosta Burja, ki se je v svojem, s slovanskim duhom prežetim govorom zahvalil Bolgarom za delo, ki ga vrše za zblizanje bratskih narodov. V imenu zbora se je zahvalil vodja turneje g. Pešev, čigar besede, polne bratskega zanosa, so izzvale med občinstvom splošno navdušenje. Godba je nato zaigrala »Sumi, Marica« in »Bože pravde«, nakar je veličastna povorka odkorakala v sokolski dom.

Ob 20. se je v nabito polni dvorani doma pričel koncert. Ob vsaki točki je občinstvo nagradilo pevce za krasno izvajanje s frenetičnim aplavzom. Naraščajna Radovanovičeva je v imenu sokolske mladine izročila ljubim bratom krasen šopek nageljnov s posvetilnim trakom. Zahvalil se ji je g. Pešev, čigar govor je izzval v dvorani tako navdušenje, kakršnega Krško ne pomni. Ovacije kar niso hotele ponehati, tako da so bili nazadnje pevci prisiljeni, da so izven programa dodali še nekaj narodnih pesmi.

Po koncertu je pogostil pevce g. Vinko Bon v svoji kleti s pristnim dolnjekim cvikom. Pri banketu, ki ga je gostom priredil krški Sokol, sta nazdravila Bolgarom brat Debelak in sestra Skerletova, zahvalila pa sta se jima g. Pešev in prota Simonov. Navdušenje je bilo na vrhuncu, ko je Vekoslav Bučar spregovoril bolgarskim pevcom v slovo. Sokolski orkester je zaključil prelepi večer. Kako silno lepo je bilo razpoloženje, priča okoliščina, da so spremili goste prav vsi k jutrnemu vlaku. Nelzbrisni pa bodo ostali vtisi tega za Krško edinstvenega dne.

Tatinska poslovna knjiga

V noči na sredo so imeli Kranjčani, ki so se vračali iz Narodnega doma od predstave, mnogo posla in tudi zabave z zasledovanjem vlomilca, ki se je vtihotapil v Menkurjevo trgovino z železnino. Slučajno ga je nekdo videl, ko je zlezal skozi okno v klet. Cela truma je zastražila trgovino, da ne bi vlomilec utekel pred prihodom policije in orožnikov. Orožniki pa niso mogli priti v prostore trgovine, ker je vlomilec okno za seboj zaprl. Poklicali so preiskalci, toda o vlomilcu ni bilo sledu. Naposled so ga našli na podstrežju za nekimi tramovi. Poslovodja se je zelo začudil, ko je v vlomilcu spoznal mladega L., uslužbenca trgovine. Zasačeni vlomilec je priznal, da je že večkrat ponoči obiskal trgovino ter odnesel razne predmete. Na njegovem stanovanju so našli knjigo, v kateri je skrbno vpisoval ves tatinski plen ter tudi navedel, komu ga je prodal. Včeraj so orožniki že aretirali nekega trgovca, ki je bil menda njegov najboljši odjemalec. V tatinsko zadevo, ki je najbolj pojasnjena s »poslovno« knjigo, je zapletenih več oseb.

Ob grobu vzorne matere

Na Vrhniki je nedavno umrla gospa Ivanka Drašler-Cepanova, ugledna gostilničarka in soproga mesarja. Po rodu je bila iz Horjula, stara je bila šele 45 let. Vzorna gospodinja je bolehalo že tri leta. Zapustila je dva mladoletna otroka. V spomin blage gospe je napisal njen brat Janko naslednje poslovilne besede:

Cvetja polni majnik v svoji pestri krasoti je tu, novo življenje diha v naravi, a Tvoje je usahnulo kakor cvetice, ki ga uniči slana. Pred tedni, ko si se poslavljala od ljubljene doma v nadi, da ozdraviš, si v temni slutnji in bridki žalosti opazovala vzbujajočo se naravo in srce nam je

bil polno britkosti. Kakor zamori pomladni mraz jablano v polnem cvetju in pričakovano obilnega sadu, je tudi Tvoje na videz krepko telo umorila kruta bolezen v najlepši dobi Tvojeje plodonosnega in vzornega življenja. Na dan, ko smo obhajali materinski dan in slavili vzorne matere, smo Te položili v prerani grob. Bila si vzorna in ljubeča družica svojemu zvestemu soprogu in nepozaben mi bo ostal v spominu ljubeč in globok pogled, ki si ga upirala v njega pri slovesu dan pred smrtjo.

Bila si zlata in preskrbna mamica svojima nedolętnima naslednima sinovoma, a Tvoja nežna roka, ki bi ju morala voditi po težki poti življenja, je omahnila, ne da bi dovršila do konca svojo materinsko dolžnost. Preden je prenehala utripati Tvoje ljubeče srce, so zadnje besede veljale otrokoma. Nepozabni nam bodo ostali trenutki, ko si kot skrbna gospodinja v nadi ozdravljenja zapuščala svoj ljubljani dom, sad Tvojeje truda in dela, v temni slutnji, da ga ne boš videla nikdar več. Edina tolažba v neizmerni boli pa nam je zavost, da si zatisnila od muk trudne oči udana v voljo Njega, čigar pota so nepreračunljiva.

DVA JUNAKA

»Se nikoli nisem videl, da bi bili na kakšni seji odprli usta.«

»Tako? Kdo pa je vselej zehal, kadar ste vi govorili?«

TUDI NEKAJ

»No, kako pa tvoje čebele?«
»Se kar zadovoljen sem z njimi! Medu mi živalice sicer niso dale, ampak zadnjič so opikale mojo taščo, da se je že drugi dan vsa jezna odpejala domov.«

TRDOVRATEN SNUBEC

»Kaj, že spet ste tu, čeprav sem vas pred petimi minutami vrgel ven?«

»Oprostite, — toda prej mi niste povedali, ali mi boste dali svojo hčer ali ne.«

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Epigonijski roman

»Če bi me bila poznala v časih revolucije! Takrat sem bil suh in bled. S svojimi slokimi rameni, vdrtimi prsi in slabo uniformo nisem bil prav nič podoben tistim, ki ugajajo lepim ženam. A vendar sem stopal po ulicah lahkinih nog, z glavo polno načrtov. Veroval sem vase. Zmerom sem veroval vase, tudi v najtemnejših trenutkih!»

Ta vera je pojasnjevala večino njegovih dejanj. Dovoljevala mu je napon in odločnost, preračunatost in neskrbnost ter mu dajala čudovito mnogoternost bitja, ki ga je dolgo časa varovala prevelike utrujenosti. Obnavljal se je sleherni dan.

Napoleon je hodil nekaj minut sem ter tja, nato pa spet prisedel k dragi in jo prijel za roko. Marija Walewska ni več nosila poročnega prstana; nadomestil ga je bil votel obroč, v katerem so bili Napoleonomi lasje in v katerega je bilo vrezano posvetilo: »Kadar me ti ne boš več ljubila, te bom jaz še vedno ljubil.« Cesar ji ga je bil podaril v Kraljevcu. Časih je postala Marija Walewska žalostna in rekla, da ona pač ne bo prva nehala ljubiti, ampak slutnja ji pravi, da ga bo dalj ljubila kakor on njo.

Nad tem se je Napoleon vsakokrat razjezil. »Mar ne veš,« je vzkliknil, »da se bitje, kakršno sem jaz, nikoli ne izpremeni? Rojen sem bil za rodbin-

ske življenje. Če sem Jožefino varal, sem jo varal le zato, ker me je ona začela varati. Toda ženske, ki sem jih imel, ne pomenijo nič več kakor obed, ki sem ga použil pred dvema letoma. Pri tebi, Marie, je stvar povsem drugačna. — Ti ne bi smela dvomiti o meni.«

Marija se je takoj raznežila in ga jela prositi odpuščanja. A tudi on se je opravičil: »Vojak sem, nagel in robot. Niso me vzgojili na dvoru...«

Drugekrat, kadar je po dva dni nepretrgoma delal in spal le malo ur in je bil zaradi tega izmučen, je priletel v hišo kakor vihra. Ob takih dneh mu je bil zatohtli sobni zrak neznosen. Povabil je Marijo Walewsko v svoj voz; peljala sta se po Parizu in bližnji okolici ali pa v Sèvres, Meudon ali Boulogne na izprehod. Nekoč ji je pokazal Malmaison, drugič jo je zapeljal na Sorbonski trg ter obiskal z njo atelje svojega najljubšega slikarja Davida, ki je bil pravkar dovršil velikansko sliko kronanja.

Čeprav je imel Napoleon malo nagnjenja do umetnosti in ni mnogo razumel o slikarstvu, je bil vendar vznemirjen, ko je videl, da je Davidov čopič tako veličastno zajel uro njegovega vzvišenega zmagovalca. Čestital je mojstru in ga prosil, naj začne slikati prijateljski portret.

David je bil od Marijine miline, kakor tudi od nekaterih pametnih besed, ki jih je izrekla o njegovih slikah, ves očaran in je privolil, da zaradi nje zapusti svoj atelje, cesar ni hotel storiti niti cesarjevim sestram na ljubo. Prišel je v Houssayevo ulico ter jo naslikal v njenem belem budoarju, na pol ležečo na zofi, z roko na polodprti knjigi,

z jasnimi, sinjimi očmi in otočnim smehljajem obrnjenim proti svetlobi.

Fouchéjev načrt

Ze nekajkrat je Fouché obiskal grofico Walewsko. Zmerom najde za svoj obisk ugoden izgovor. Zda ji mora sporočiti kako novico, zda pride, da ji stori uslugo. Četr ure posedi v Houssayevi ulici, nato se pa vrne k svojim opravkom, k velikim in malim. Pri teh kratkih obiskih je zmerom ljubezniv, dobrodušen in ustrežljiv.

Počasi se je Marija Walewska privadila njegove odurne bledosti, njegovega dolgega, suhega obraza in njegovega rezkega glasu. Mariji Walewski gre njegova skrbljivost do živega, in njegova vne-ma ji dobro dě. Tudi to, kar cesar govori o njem, mu v njenih očeh več koristi kakor škodi.

Fouchéju sije ob tem času solnce Napoleonove naklonjenosti. Vse, da bi cesar spoštoval njegov značaj; a Fouché je nenehna samozavest, njegova dovzetnost, spretnost in ogromno znanje, vse to ima zanj poseben mik. Ta dva tolikanj različna značaja se vzajemno čislata in pritezata. Zato mu Napoleon vse bolj in bolj poverja izvedbo najvažnejših političnih zadev. Iz policijskega ministra je postal malo manj ko prvi minister. Pri vsaki reči ima prste vmes.

Nekdaj je hotel zagotoviti svoj vpliv s tem, da bi dal Napoleonu ljubico. Pri tem je mislil na gospo Récamierjevo. A niti ta tolikanj oboževana žena niti cesar nista bila naklonjena njegovemu načrtu; zato ga je takoj spet opustil.

Odkar je stopila na plan Marija Walewska, se ukvarja Fouché z drugim načrtom.

Po svojih zaupnikih pri dvoru, še bolj pa po svojem lastnem opazovanju je o globokosti Napoleonovih čustev do Marije Walewske dobro poučen. Da bi se zdaj zvezal s cesarjevo prijateljico, vodil njeno ravnanje in s tem utrdil cesarjevo zaupanje do njega, mu je preklavirno. Njegovo oko meri na nekaj višjega, važnejšega. Po Mariji Walewski se je Napoleonovo srce ustalilo. Če bo še on s svojo vztrajno zvitostjo podpiral grofico, si sme Marija izbrati krono za cilj. Da ni skoraj prav nič ničemurno, Fouché sicer čuti. A njena ljubezen do Napoleona, nekakšna mržnja do Jožefine, ki bi jo bilo lahko podnetiti, in razna zanimanja, ki bi se vendar še utegnili zbuditi v nji — kdo pa ve? — vse to jo mora po njegovih mislih neogibno pripraviti do tega, da sklene z njim zvezo. Ako jima potem uspe, da strmoglavit kreolko, njegovo staro in nevarno sovražnico, ki mu jo je zmožna še pošteno nagoditi, če ne bo dovolj hiter — tedaj Napoleon gotovo ne bo imel bolj nujne želje mimo te, da svojo dražestno, mlado, krasno in odlično ljubico z brezmadežno preteklostjo povsem dvigne do sebe. Tedaj se bo čutil Fouché prvič po mnogih letih resnično varnega. Tedaj bo mogel s podporo nove cesarice in kot prvi minister gospodarja sveta na široko razpeti peroti svojega veleumja. Niti malo ne dvomi, da bi cesarstvo tako dobilo prestolonaslednika. To bi pa pomenilo dokončno ukročenje notranjih in vnanjih sovražnikov. Rojalisti potem ne bi več upali, da se vrne stara monarhija. Jakobinci bi se odrekli svojih prismojenih sanj o svobodi. Anglija bi se uklonila. To bi končalo večne vojne; bilo bi pomlajenje Evrope, ki bi vendar že vstala iz krvave kopeli — in varnost in mir...

Glavna kolektura

**Državne
razredne
loterije**

„Orelec sreče“

Alojzij Planinšek

**Ljubljana, Beethovnova ul. 14
Telefon 35-10**

vljudno obvešča cenj. naročnike, da so srečke za III. razred 36. kola že dospele. Žrebanje se bo vršilo 9. in 10. junija. Tudi za nove naročnike so srečke še na razpolago.

Primerno in trajno
darilo za birmo je

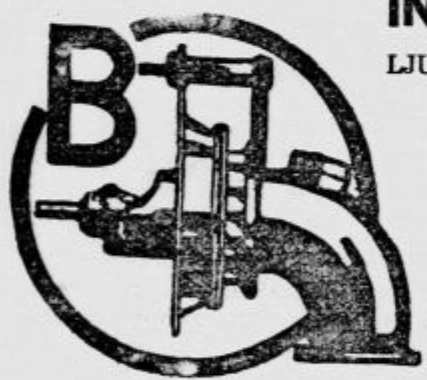
„OSMIA“
polnilno pero

- Iridij konica
- Velik rezervoar
- Črnilo je vidno
- Elegančna oblika
- Večletna garancija

**M. TIČAR, d. z. o. z., Ljubljana, SELENBURGOVA UL. 1.
SV. PETRA CESTA 26.**

STROJNO PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA
ING. OGNJESLAV BORŠTNAR
LJUBLJANA — ŠIŠKA, SV. JERNEJA CESTA 18

izdeluje razne stroje, strojne dele, transmisije
železne konstrukcije, žagine in mlinске opreme

**VODNE
TURBINE**

TEL: 45-60

zavornice itd. Montira in popravlja parne
kotle. Izvršuje načrte, proračune in ekspertize

Iščemo mlajšega gospoda

z dobrim tehničnim znanjem in trgovsko izobrazbo za mesto sodelavca-svetovalca v obratu. Gospodje, ki so po možnosti že delovali v industriji lahkinih kovin, in ki razpolagajo z dobrimi zvezami v krogih te stroke, imajo prednost.

Pismene ponudbe pod »45556« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9.

Dobrota KLEFIŠEVH salam je priznana. Vsaka KLEFIŠEVA salama je opremljena z zgornjo etiketo. Salama, ki te etikete nima, ni KLEFIŠEVA salama. Izredno dobre kakovosti je tudi KLEFIŠEVA praška šunka, kakor tudi vsi drugi mesni izdelki.

Linolej

prodaja in polaga po reklamnih
cenah
SEVER, Marijin trg 2

**STARO POHIŠTVO
1 x PLESKANO
ZOPET NOVO!!**

EDINO
SYNTEX EMAIL BARVA
TO ZMORE.
VSAK LAHKO SAM PLESKA!
Za 1 kuhinjski kredenco Din 32.—
Za 1 kuhinjski opremo < 58.—
Za 1 spalno sobo ... < 145.—

Zastopstva Syntoxa
LJUBLJANA, Prešernova ul. 3
ZAGORJE o/s. (trdnica Suša)

**TA ZASČITNI ZNAK
NA STEKLENICI**

Vam jamči,

DA STE KUPILI ZA ČIŠČENJE
**KOVIN, ZRCAL IN OKEN, PRI-
ZNANO NAJBOLJŠE SREDSTVO**

Sidol

ki po svojem kemičnem sestavu predmeto
**SIJAJNO OČISTI, SVETLO POLIRA,
TRAJNO VARUJE, DESINFICIRA**

PAZITE NA ZASČITNI ZNAK

NABAVA furnirja — lepenke

7. junija 1938. l. ob 11. uri se bo vršila v štabu zrako-
plovne vojske (soba št. 14, pritličje)

**druga javna ofertalna licitacija
za nabavo furnirja-lepenke iz javorja
in breze**

v vsem po pogojih prve licitacije, izvzemši, da so količine
nekoliko znižane.

Pogoje se morejo videti ob delavnikih od 8.—13. ure pri
dežurnem častniku tega štaba ali pa kupiti za 40 din.

Kavcija za naše državljane 5%, za tujce 10% se položi
pri blagajni agencije Državne hipotekarne banke v Zemunu
do 10. ure na dan licitacije.

Iz materijalnega oddelka štaba zrakoplovne vojske BMT
br. 7872 od 13. maja 1938. l.

V naših krajih so že od davna znana dvokolesa

Ta dvokolesa se še danes izdelujejo v oni znani

STYRIA
prinaša za sezono 1938
NOVE MODELE V KROMIRANI OBLIKI

Avtomobilisti, pozor!

IZVENKARTELNI BENCIN

1 liter Din 5.20

pri črpalkah tvrdke

AVG. PEČNIK

DUNAJSKA CESTA — STOŽICE — JEZICA

eno in večbarvne
JUGOGRAFIKA • SV. PETRA NASIP 23

NABAVA

gumastih vzmeti (Gumizüge)

2. junija 1938. l. ob 11. uri se bo vršila v štabu zrako-
plovne vojske (soba št. 14, pritličje)

**druga javna ustmena licitacija
za nabavo gumastih vzmeti**

v vsem po pogojih prve licitacije.

Pogoje se morejo videti ob delavnikih od 8. do 13. ure
pri dežurnem častniku tega štaba ali kupiti za 40 din.

Kavcija za naše državljane 5%, za tujce 10% se položi
pri blagajni agencije Državne hipotekarne banke v Zemunu
do 10. ure na dan licitacije.

Iz materijalnega oddelka štaba zrakoplovne vojske BMT
br. 6228 od 12. maja 1938. leta.

NABAVA GUME

1. junija 1938. l. ob 11. uri se bo vršila v štabu zrako-
plovne vojske v Zemunu (soba št. 14, pritličje)

**druga javna ofertalna licitacija
za nabavo gum za avtomobile,
motocikle in dvokolesa,**

v vsem po pogojih prve licitacije.

Pogoje se morejo videti ob delavnikih od 8.—13. ure pri
dežurnem častniku tega štaba ali kupiti za 30 dinarjev.

Kavcija za naše državljane 5% in za tujce 10% se položi
pri blagajni agencije Državne hipotekarne banke v Zemunu
do 10. ure na dan licitacije.

Iz materijalnega oddelka štaba zrakoplovne vojske BMT
br. 7285 od 11. maja 1938. leta.

STYRIA STARI KVALITETI

ki so jo naše kolesarske generacije spoz-
nale kot najboljšo in nedosegljivo

Dobivajo se v vseh trgovinah te stroke

GENERALNO ZASTOPSTVO:

„RE-KO“ JULIO ROSENBERG,
Zagreb, Račkoga 10

Zadnja prilika Din. 40.000:- denarnih NAGRAD

Navodilo za pranje z Radionom, ki je tiskano na hrbtni strani vsakega zavitka, ima 6 točk.

1. Zavitek RADIONA zadostuje za kotel od 25-30 litrov vode. Vzeml torej približno 1 dkg Radiona na vsak liter vode.
2. Zmešaj potrebno količino Radiona v loncu mrzle vode.
3. Zlij raztopino v kotel, napolnjen z mrzlo vodo in potopi posamezne kose perila.
4. Grej perilo počasi v kotlu, dokler ne zavre in ga večkrat dobro premešaj. Kuhaj najmanj 15 minut.
5. Vzeml perilo iz kotla in lahko preperi zaostale madeže. Raztopina se lahko še nekolikokrat uporabi za druga pranja, ako dodaš vselej nekoliko sveže raztopine Radiona.
6. Izplakni perilo najprej v topli, a potem v mrzli vodi; mrzlo vodo nekolikokrat menjaj, dokler ne ostane čista.

Potrebno je, da točno doženete, katere točke Radion navodila predstavljajo te slike. Prečitajte pazljivo vsako točko navodila, pa ga potem primerjajte s posameznimi slikami. Nato vnesite v prazne kroge na slikah številko tiste točke, ki po Vašem mnenju spada k posameznim slikam. Napišite v spodnjem desnem kotu tega oglasa čitljivo Vaše ime in natančen naslov. Izrežite cel oglas in ga pošljite kot tiskovino v odprti kuverti frankirani s 25 para brez vsakega drugega obvestila na: Jugoslavensko d. d. Schicht-Lever, oddelek reklama Osijek.

POZOR: Poslednji rok za vpošiljatev je 31. maj!

1. nagrada	Din. 10.000:-
2. nagrada	" 5.000:-
3. nagrada	" 3.000:-
4. nagrada	" 2.000:-
200 nagrad po	" 100:-

Skupaj Din. 40.000:- za pravilno rešitev!

Ugotovitev pravilnosti rešitev, žrebanje in delitev dobitkov izvrši posebna ocenjevalna komisija, katere člani so:

Dr. Mato Perić, kr. javni notar
Kamilo Krvarić, direktor „Hrvatskega Lista“
Ing. Ante Safner, direktor Jugosl. d. d. Schicht-Lever
Dragan Gregurović, šef reklame Jugosl. d. d. Schicht-Lever

Glavni dobitniki bodo objavljeni dne 19. junija.

Navodilo o uporabi obeta pri nagradnem tekmovanju dobitnik, točna izpolnitev istega pa prinaša uspeh pri pranju perila!

RADION

pere sam - pere prizanesljivo

Ime in priimek: _____

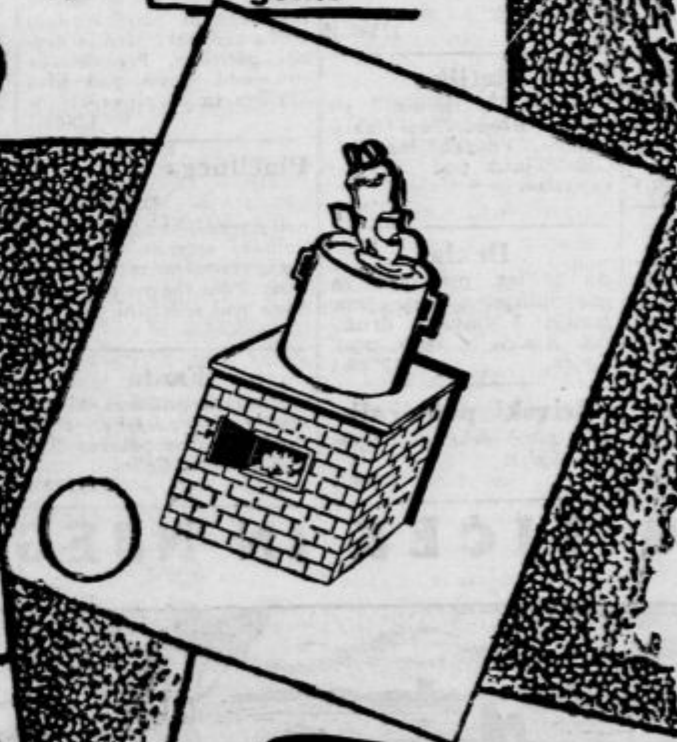
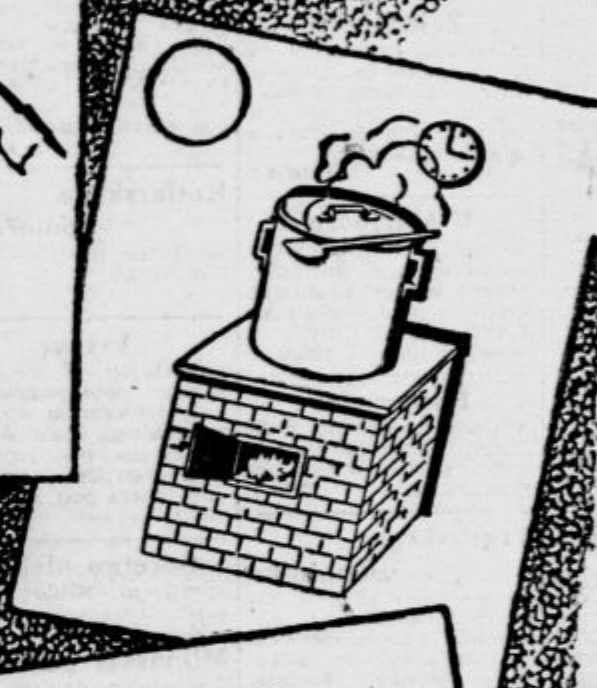
Kraj: _____

Ulica in številka: _____

Banovina: _____

14

H kateri točki navodila o uporabi Radiona spada posamezna slika?

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopis in žetvito se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana števil. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak „Jutra“, Ljubljana.

Hotel »SRBSKI KRALJ« v Beogradu

potrebuje sledeče osebe:

1 uradnika,
1 guvernant,
1 komisijonarja,
1 vratarja.

Ponudbe z dokumenti in fotografijami poslati na naslov Vračarske zadruge, Beograd, Krunska ulica št. 3.

Letovišča

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obiskovalci južne Dalmacije

obiščite hotel restavrant »Klotilde«, Dubrovnik II 12339 37

Letoviška kuharica

ki bi prevzela za polno kuhinjo, 20 postelj, ledenico in popolno opremo na Krki dobi službo. Potrebujejo se me pridne roke z znanjem 5000 din. Josp Zate Stena. 12384 38

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilna Napoleon

Tržaška c. 4. Vsako nedeljo koncert. Pristna vina, dobra jedila. 12678 18

Ocvrte piščance

pečene piške, cvrti kozliček, domača tunka in še mnogo dobrega. — Izborna vina. Cene — v gostilni pri Lovcu, Rimska 24, Bleiweisova 2. 12813 18

Pravo veselje

uživajte samo pri Kramarju, Dolenjska cesta. Koncert, veselica izbrana vina in jedila. 12786 18

Gostilna Martine

Zg. Siska. Danes o priliki motokultivistične dirke velika prireditelja s prestim sporedom! 12764 18

V restavracijo Frankopanski dvor

na koncert prvotnega jazz »Kordone«, izborna vina, dobra kuhinja, Mladi kozlički, pečeni na ražnju. Din 28 kg. 12787 18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Korespondentko

periferno z strobovačnimi, nemščino in italijansko, erno nemško stenotipistko, iščem za takojšen nastop v provincialnem mestu Brača. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Korrespondentka«. 12511 18

Mesarskega pomočnika

(sekača) vojaškega prostega in neženjenega, sprejme Ivan Javornik, Domoborska c. 7, Ljubljana. 12499 18

Dekle

iz boljših družin, ki zna samostojno kuhati in gospodinjiti, dobi zaposlenje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dekle«. 12437 18

Izurnjene pletilje

sprejme »Mila«, Mestni trg števil. 17. 12761 18

Mlad perfektan sluga

samski, prost vojaščin, vešč serviranja, pospravljanja, likanja, z znanjem slovenskega in nemškega jezika in z dobriimi spricvali dobi takoj stalno službo v gosposki hiši na deželi. Ponudbe s sliko je poslati na ogl. odd. Jutra pod »Mlad sluga«. 12590 18

Salon »Moda«

Prakova ul. 15-I. Iščo več dobrih pomočnic vajenik. 12682 18

Korespondentka

z brezhibnim poznanjem hrvaškega jezika išče večje zagrebško trgovsko podjetje Lastoročne obširne ponudbe s prilogo fotografije nasloviti na Publicitas d. d., Zagreb pod št. 49880. 12585 18

Brivski pomočnik

dobi takoj mesto v boljšem salonu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brivski pomočnik«. 12666 18

Plačilni natakario

z znanjem francoskega jezika dobi službo. Dopis na ogl. odd. Jutra pod »Plačilni natakario«. 12550 18

Guvernant — vzgojiteljica

z znanjem francoskega jezika dobi službo. Dopis na ogl. odd. Jutra pod »Guvernant«. 12638 18

Železninar

ki razume pisarniška dela in lahi sposoben za potnik dobi takoj mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Železninar«. 12634 18

V Mariboru

oddam mirno opremljeno stanovanje proti meblirani sobi v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V Mariboru«. 12626 21

Postrežnico

pridno in pošteno k 2-članski družini sprejme. Naslov v vseh poslovalnicah. 12631 18

Trgovskega sotrduknika

mešane stroke ki je bil zaposlen doli dobo v večji podružnici trgovine sprejme k. manufakturi, in galanteriji. Prednost imajo izločeni aranžirji. — Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovskega sotrduknika«. 12758 18

Minarski pomočnik

samostojen delavec dobi mesto. Vprašati v pisarni združenja Ob Jarku 6 v Mariboru. 12784 18

Lesostrugar

dobi takoj službo pri Slap. Lepolod, Sv. Jurij ob juž. železnici. 12770 18

Šiviljske pomočnice

prvotne, sprejme. Naslov v vseh poslovalnicah. 12765 18

Frizerko

prvotno moč zmožno vsch del sprejemati, 1. junijem, Dori Pirman, Jesenice. 12575 18

Natakaria

v pomoč gospodini dobi takoj službo. Naslov v vseh poslovalnicah. 12579 18

Sobarica

sp. etna, poštena in zanesljiva z dobriimi spricvali iščem za vilo na Bledu s 1. junijem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sobarica«. 12601 18

Boljšo služkinjo

zdravo, pošteno in urno, prično samostojne kuhe in vseh drugih opravil, išče boljša tričlanska družina. Naslov v vseh poslovalnicah. 12589 18

Pletilko

z mojstrskim izpitom ali obrtom iščem. Tudi lahko pristopi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pletilko«. 12803 18

Plačilnega natakaria

perfektnega, zmožnega vsch del sprejme, sprejme za stalno večja restavracija v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačilnega natakaria«. 12802 18

Fanta

možnega in pridnega, ki ima veselje do pekarstva, takoj sprejme parna pekarna Rudolf Mlaker, Celje. 12772 18

Sprejemni šoferja

k tovrstnemu avtomobilu, trenega in zanesljivega po močnosti s kavijo. Ponudbe poslati na podružnico Jutra v Celju pod značko »Dobri šofer«. 12771 18

Fotografskega pomočnika

v vsem sposobnega takoj sprejemati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fotografskega pomočnika«. 12594 18

Modistko

sprejem za stalno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Modistko«. 12595 18

Natakario

sprejem takoj, lahko takoj začetnica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Natakario«. 12593 18

Frizerko

zmožno trajne vodne in železne ondulacije takoj sprejemati. Plača po dogovoru. Štajer Božidar, brivce frizer, Kranj hotel Union. 12500 18

Delavca za Kettenstuhl

za takoj išče OSMO in trikotarje, Zagreb, Jukle. — Na 14. Ponudbe z navedbo dosedanjih plačilov in zahtevki plače. 12494 18

Mlajšega kuharja

ali starejšo kuharico kuharico hotelu v Nem. Plača 2000 din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mlajšega kuharja«. 12470 18

Ravnalca

(Richter) mladega, treznega in popolnoma izkušenega potrebuje za takojšen nastop. Plača po dogovoru. Štajer Božidar, brivce frizer, Kranj hotel Union. 12500 18

Pisarniško moč

in prodajalca manufakture, oboje ki je dobre družine, prva mora biti sposobna vsch poslovalnicah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pisarniško moč«. 12511 18

Katera dama

inteligentna, dobroštrana, znanstvena, bi prevzela vso ovrbo gospodini. Stava v lepi vili pri dober, sprejme večletno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Katera dama«. 12511 18

Postrežnico

sprejme mala družina v vili. Naslov v vseh poslovalnicah. 12603 18

Hišnika

ki bi opravljala vsa dela samostojno, iščem prostostu stanovanja. Vprašati v pisarni združenja Ob Jarku 6 v Mariboru. 12784 18

Lesostrugar

dobi takoj službo pri Slap. Lepolod, Sv. Jurij ob juž. železnici. 12770 18

Šiviljske pomočnice

prvotne, sprejme. Naslov v vseh poslovalnicah. 12765 18

Frizerko

prvotno moč zmožno vsch del sprejemati, 1. junijem, Dori Pirman, Jesenice. 12575 18

Natakaria

v pomoč gospodini dobi takoj službo. Naslov v vseh poslovalnicah. 12579 18

Sobarica

sp. etna, poštena in zanesljiva z dobriimi spricvali iščem za vilo na Bledu s 1. junijem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sobarica«. 12601 18

Boljšo služkinjo

zdravo, pošteno in urno, prično samostojne kuhe in vseh drugih opravil, išče boljša tričlanska družina. Naslov v vseh poslovalnicah. 12589 18

Pletilko

z mojstrskim izpitom ali obrtom iščem. Tudi lahko pristopi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pletilko«. 12803 18

Plačilnega natakaria

perfektnega, zmožnega vsch del sprejme, sprejme za stalno večja restavracija v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačilnega natakaria«. 12802 18

Fanta

možnega in pridnega, ki ima veselje do pekarstva, takoj sprejme parna pekarna Rudolf Mlaker, Celje. 12772 18

Sprejemni šoferja

k tovrstnemu avtomobilu, trenega in zanesljivega po močnosti s kavijo. Ponudbe poslati na podružnico Jutra v Celju pod značko »Dobri šofer«. 12771 18

Fotografskega pomočnika

v vsem sposobnega takoj sprejemati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fotografskega pomočnika«. 12594 18

Modistko

sprejem za stalno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Modistko«. 12595 18

Natakario

sprejem takoj, lahko takoj začetnica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Natakario«. 12593 18

Frizerko

zmožno trajne vodne in železne ondulacije takoj sprejemati. Plača po dogovoru. Štajer Božidar, brivce frizer, Kranj hotel Union. 12500 18

Delavca za Kettenstuhl

za takoj išče OSMO in trikotarje, Zagreb, Jukle. — Na 14. Ponudbe z navedbo dosedanjih plačilov in zahtevki plače. 12494 18

Mlajšega kuharja

ali starejšo kuharico kuharico hotelu v Nem. Plača 2000 din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mlajšega kuharja«. 12470 18

Ravnalca

(Richter) mladega, treznega in popolnoma izkušenega potrebuje za takojšen nastop. Plača po dogovoru. Štajer Božidar, brivce frizer, Kranj hotel Union. 12500 18

Pisarniško moč

in prodajalca manufakture, oboje ki je dobre družine, prva mora biti sposobna vsch poslovalnicah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pisarniško moč«. 12511 18

Katera dama

inteligentna, dobroštrana, znanstvena, bi prevzela vso ovrbo gospodini. Stava v lepi vili pri dober, sprejme večletno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Katera dama«. 12511 18

Postrežnico

sprejme mala družina v vili. Naslov v vseh poslovalnicah. 12603 18

Hišnika

ki bi opravljala vsa dela samostojno, iščem prostostu stanovanja. Vprašati v pisarni združenja Ob Jarku 6 v Mariboru. 12784 18

Lesostrugar

dobi takoj službo pri Slap. Lepolod, Sv. Jurij ob juž. železnici. 12770 18

Šiviljske pomočnice

prvotne, sprejme. Naslov v vseh poslovalnicah. 12765 18

Frizerko

prvotno moč zmožno vsch del sprejemati, 1. junijem, Dori Pirman, Jesenice. 12575 18

Natakaria

v pomoč gospodini dobi takoj službo. Naslov v vseh poslovalnicah. 12579 18

Sobarica

sp. etna, poštena in zanesljiva z dobriimi spricvali iščem za vilo na Bledu s 1. junijem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sobarica«. 12601 18

Boljšo služkinjo

zdravo, pošteno in urno, prično samostojne kuhe in vseh drugih opravil, išče boljša tričlanska družina. Naslov v vseh poslovalnicah. 12589 18

Pletilko

z mojstrskim izpitom ali obrtom iščem. Tudi lahko pristopi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pletilko«. 12803 18

Plačilnega natakaria

perfektnega, zmožnega vsch del sprejme, sprejme za stalno večja restavracija v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačilnega natakaria«. 12802 18

Fanta

možnega in pridnega, ki ima veselje do pekarstva, takoj sprejme parna pekarna Rudolf Mlaker, Celje. 12772 18

Sprejemni šoferja

k tovrstnemu avtomobilu, trenega in zanesljivega po močnosti s kavijo. Ponudbe poslati na podružnico Jutra v Celju pod značko »Dobri šofer«. 12771 18

Fotografskega pomočnika

v vsem sposobnega takoj sprejemati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fotografskega pomočnika«. 12594 18

Modistko

sprejem za stalno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Modistko«. 12595 18

Natakario

sprejem takoj, lahko takoj začetnica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Natakario«. 12593 18

Frizerko

zmožno trajne vodne in železne ondulacije takoj sprejemati. Plača po dogovoru. Štajer Božidar, brivce frizer, Kranj hotel Union. 12500 18

Delavca za Kettenstuhl

za takoj išče OSMO in trikotarje, Zagreb, Jukle. — Na 14. Ponudbe z navedbo dosedanjih plačilov in zahtevki plače. 12494 18

Mlajšega kuharja

ali starejšo kuharico kuharico hotelu v Nem. Plača 2000 din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mlajšega kuharja«. 12470 18

Trgovski pomočnik

spekerijske stroke vojaščin, sprejme v spekerijsko trgovino v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovski pomočnik«. 12703 18

Slikarskega in plesk. pomočnika

prvotnega sprejem takoj. Pomočnik Ivan, Bled. 12736 18

Mesarskega pomočnika

enega sekača in enega prekalnice sprejem takoj. Pomočnik Ivan, Bled. 12736 18

Absolventka

dvoletna, trgovske šole s prav dobrim uspehom zmožna, išče zaposlenje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra. 12510 2

Stalno službo

išče samski delavec, pošten, priden, trezen, zanesljiv z dobrimi spricvali. Polod 3000. Plača po dogovoru. Štajer Božidar, brivce frizer, Kranj hotel Union. 12500 18

Krojaškega pomočnika

sprejem za male kose. Fran Iglit, Pražakova 10. 12556 18

Izučenega spediterja

važenega samostojnega dela, dobrega korespondenta za takojšen nastop. Plača po dogovoru. Štajer Božidar, brivce frizer, Kranj hotel Union. 12500 18

Modelne mizarje

mlajše moči, s prakso sprejme večje industrijske podjetje na deželi. Pisarne ponudbe z navedbo dosedanjih plačilov in zahtevki plače. 12586 18

Trezen hlapec

važen koni in prevoza lesa dobi službo. Plača din 300. Ponudbe na ogl. odd. Jutra v Celju pod »Trezen hlapec«. 12766 18

Službe išče

Vsaka beseda 50 par za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo inkasanta

ali pisarniškega pomočnika zmožnega vsch poslovalnicah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Službo inkasanta«. 12486 2

Iščem službo

kot studenta farmacije pri zdravniku z domačo lekarno ali v drogeriji. Naslov v vseh poslovalnicah. 12425 2

Industrijski uradnik

s 15-letno prakso, zapisa oboja, prvotnega organizator in kalkulacijo, sprejme v vsaki delovni mesto. Dopolni pod »Zmožnega na podružnico Jutra Maribor«. 12420 2

Plačilna natakaria

perfektna v nemščini, serviranju, samostojno, išče za takoj mesto v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačilna natakaria«. 12389 2

Trgovski potnik

kolonialne stroke z več letno prakso, dobro vpejano žel stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovski potnik«. 196 2

Brivski pomočnik

zeli praksa v damski stroki. Dela tudi samo za hrano in stanovanje. Naslov v vseh poslovalnicah. 12313 2

1000 Din dam

onem, ki mi preskrbi stalno službo hišnika, skladiščnika, inkasanta, ali slično. Sem oženjen brez otrok, zmožen vsch del sprejemati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1000 Din dam«. 12635 2

Šofer, mehanik

trezen in pošten, zanesljiv vozač za avtomobila, osebnih ali tovornih avto išče službo kjerkoli. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Šofer«. 12416 2

Pekovski pomočnik

vojaščin prost žel stalnega nameščenja za skupno delo. Naslov v vseh poslovalnicah. 12429 2

Kuharica za vse

zdrava in poštena, srednjih let išče službo z nastopom 1. junija. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kuharica«. 12581 2

Prodajalka

dobro vpeljana v spekerijsko in delikatesni stroki z znanjem nemščine žel mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prodajalka«. 12597 2

Gospodinja

žel polredno zaposlen pri otroku. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinja«. 12562 2

Samostojen pek

išče službo. Gre za poslovanje ali vzame pekarno v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojen pek«. 12609 2

Pekovski pomočnik

vojaščin prost išče službo kjerkoli. Naslov v vseh poslovalnicah. 12468 2

Prodajalka

dobro vpeljana v spekerijsko in delikatesni stroki z znanjem nemščine žel mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prodajalka«. 12597 2

Šofer

star 28 let z znanjem nemščine in srbščine žel varen avtomobil. Varni kmet. Naslov: pri g. Kratk, št. Vid. Ljubljana. 12397 2

2 dekleti

pridni in poštene išče službo z pomoč gospodini. Naslov: Zebonnik Eli, Zagorje ob Savi 64. 12416 2

Kuharica za vse

zdrava in poštena, srednjih let išče službo z nastopom 1. junija. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kuharica«. 12581 2

Prodajalka

dobro vpeljana v spekerijsko in delikatesni stroki z znanjem nemščine žel mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prodajalka«. 12597 2

Šofer

star 28 let

Odlična je

MLEČNA, POROZNA

STRATO

MIRIM

KRALJICA ČOKOLADE

Čokolada

KRHK, LAHKO TOPLJIVA

Otroški voziček
izvrstno ohranjen napro-
dal. Golob, Breg 20-III.
12664-6

Umivalnike
v marmorn ploščah in
staro sobno opremo pro-
da hotel Strucl.
2745-6

Frizerska oprema
in aparati poceni napro-
dal. Reber 7.
1257-6

Aparate za kavo
za olje, razne tehnike in
trickel. prodam. Koptar-
jeva št. 1, šp. trg.
12572-6

Otroški voziček
avto, globok, prodam.
Pugnerjeva 9-II.
12752-6

Prodano
razne stare, le uporabne fe-
leze, oči, termenice, kolo-
vino, zobna kolesa, cavi itd.
Naslov: »Obnova, Ljubli-
na, Vošnjakova ul. 22-II.
12799-6

Gramofonske plošče
Bel jorgovan, Violeta tan-
go, Kukačka, itd. samo po
30.—ELEKTRO-
Pasija Neboščina.
12804-6

Motorno kolo
Diamant, več dvokoles,
klavirska harmonika raz-
ni fotoparati, bsa, ki-
taro, radio ugodno na-
prodaj. Ako želite kaj
prodati ali kupiti obrni-
te se na komisijako tr-
govino Puharjeva 1 (po
leg Figova).

Kupim
Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 znesek 17 Din.

Koleselj
na perilih, za zaprejo ene-
ga konja, dobro ohranjen,
sabljen, za uporabljanje za
hobistov cestah bi kupil
takoj. Ose in naslov po-
stati: Mišel Dožiček 2.
Loka pri Zuzmu, Dolgi po-
tok št. 39.
12487-7

Vinske sode
rabljene, dobro ohranene,
kupim. Ponudbe prosim na
ogl. odd. Jutra po značko
»Preisangace«.
12346-7

Letve in
konične deske
stalno kupujem. Dobavitelj
s splavi naj se javijo na
naslov Milivoj D. Dobri-
ček, Veliko Gradste (Du-
narska banovina).
12533-7

Kopalno banjo
dobro ohranjeno kupim
Franc Tršan, Podgora,
št. Vid nad Ljubljano.
12618-7

Omare in postelje
dobro ohranjene kupimo
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Pohišstvo«
12632-7

Kupim
1 par konjske angleške
komplet, vprege, rabljene,
dobro ohranjene z dobrimi
komatoma od 21—22 col.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod šifro »Vprege«.
12577-7

Parni kotel ali
lokomobil
velikosti 40 — 50 kv. m.
po možnosti s stopni-
ščetnim pred- ali podal-
nim kurščem v dobrem
stanju isčem. Naslov v
vseh posloval. Jutra.

Steklenice
Franz Jozefove, čiste, kupu-
jem. Drujerja Kanc. Zi-
dovska ul. 1.
12654-7

Dve roleti
ali komplet veljanih por-
tal kupim. Veljanih pri-
bližno 70x300 in 150x
300 cm. Naslov Strle-
cevar, Lož.
12325-7

National blagajno
kupimo. Ponudbe z opi-
som in navedbo cene
pod »National blagajna«
na ogl. odd. Jutra.
12506-7

Fizol
nizki in fiziološko dajemo v
vrgo in plačamo v jeseni
za predelek din 5 za nizki
in din 8 za visoki fizol. —
Sever & Komp., Ljubljana.
12713-7

Kateri čevljar
proda rabljena dobro
ohranjena moderna kro-
pita. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Kopi-
ta«
12737-7

Električni aparat
za gretje vode
dobro ohranjen, kupim. —
Videmšek, Zaloška 27.
12673-7

Sokolski kroj
za višjo postav. — dobro
ohranjen, kupim. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod šifro
»Kroj«.
12816-7

Ogledalo
veliko kupim. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Ogledalo«
12471-7

Stare moške obleke
čevlje, perilo, pohišvo
kupujem. Plašite: Drame
Alotizija, Ljubljana, Gal-
tusova nabrežje 29.
12708-7

Dragocenosti
Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato
kupi po najvišjih
cenah

OERNE — juvelir.
Ljubljana, Wolfova ul.

Glasičila
Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 znesek 17 Din.

Klavirsko
harmoniko
novo, 96 basov, 24 tip —
prodaj za polovico cen.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra.

Prvovrsten saksofon
es ali in nemška flauta
(sistem Böhm) ugodno
naprodaj. Ljubljana Ger-
bičeva 28-I. (Trnovo).
12864-26

Pohišvo
Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 znesek 17 Din.

Vsakovrstno
najcenejše najmoder-
nejše priznane soile
izdelave se dobi sa-
mo v velik zalogi trdnice
»OPRAVA«
Ljubljana Celovška 5
sprejemajo se naročila
73-12

Pohišvo
novo in že rabljeno, ki
za želite prodati ali sa-
mo dati v shrambo —
prejememo v posebnih
oddelkih v komisijako pro-
daje po zelo ugodnih
pogojih. Kupcev je v
tem oddelku vedno do-
voj za dobro ohranjen
pohišvo. Vse reklame
preširimo sami. Spo-
vite nam na dopisnic
ali ustno. Prevoz poni-
sta v naš komisijako
»delek preskrbimo sa-
mi (van Matkman Ljub-
ljana, Tyrseva cesta 7)
29-12

Spalnice, jedilnice,
kuhinje
po danih in lastnih na-
stin po jako ugodni ce-
ni. Strojno mizarstvo
O. Lancos Wolfova 12
219-11

Moderne spalnice
kuhinje, orehove in ple-
skane vam nudi največje
je mizarstvo Josip Go-
lar, Gosposvetska 13 —
dvorščak, vhod pri Delav-
skem domu. 12614-12

Črešnjevo spalnico
politrano prodam po
nizki ceni. Mizarstvo
Črešnjo Kladnik, Mokro
nog. 12434-12

Gospoko sobo
dobro ohranjeno, prodam.
Jelovškova ul. 24, Trnovo.
12808-12

Krasna jedilnica
starinska, ugodno naprodaj.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra.

Kolesa in
šivalne stroje
Dürkopp, Ankar Vesta in
drugi prvovrstnih —
znanih v veliki izbiri
prodaja najcenejše Tri-
glav, Resljeva 16.
12607-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Vsakovrstno
pohišvo
moderno
Od najfinejšega do najce-
nejšega.
Spalnice že od 1.600.—
kuhinje 800.—
žični vložki 90.—
Dobite mesto v veliki zalogi
pohišva.
»SAVA«
mizarstvo, Rožna dolina, C.
IV. št. 18. Trgovina pohi-
stva in običnih, Gataeva.
12746-12

Spalnico in
kuhinjsko opremo
poceni prodaja nova mi-
zarstva delavnica Oblik
Ignacij, Gosposvetska
c. 13. (Količje) 12742-12

Pridelki
»Saka beseda 2 Din.
davek 3 din za dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 znesek 20 Din

Cvetlični med
domači nudi največje
J. Menart Domžale
204-33

Vino
80 hl dobrega haložana
prodaja L. Murek, Ravno-
polje, Ptuj. 12491-33

Fizol »cipro«
za seme in jelo nudi naj-
cenejše fa. Geršak & Ko.,
Prečna ulica 4.
12797-33

Auto-moto
Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 znesek 17 Din.

Chevrolet limuzino
modro, v izvrstnem stanju,
ugodno prodam. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Takoja«.
12393-10

Kupim DKW
tudi drugo znamko, širi-
sedelnici, malo rabljeni. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
podruž. Jesenice pod »Avto«
12573-10

Puch 125—175 ccm
zadnje kolo, event. ma-
lo gonilo, kupim —
Santi, Konjice. 12563-10

Originalno prikolico
za Harley 1200 ccm 1928
prodam. Untas, Celov-
ška c. 90-A. 12605-10

Fiat 514
štirisedelnica limuzina, dobro
ohranjena, z malo porabo
benzina, ugodno naprodaj.
Na ogled v garaži hotela
Uniona. 12332-10

Motorno kolo
nov Sachs 74 ccm. vo-
zen 500 km prodam za
2.700 din. Naslov v vseh
posl. Jutra. 12538-10

Motorno kolo
NSU 350 ccm OHV ako
raj novo prodam ali za-
menjam za lažje od 200
do 250 ccm. Osredkar
M. Domžale. 12498-10

Prikolico za motor
ceneno, dobro ohranje-
no kupim. Pinterič Ma-
ribor, Prešernova 20-III
12421-10

5-tonski
tovorni avto
za prevajanje gramoz, pro-
dam. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Kipere«.
12809-10

»Sachs« motor
kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Ugodna
cenaa«.
12657-10

Automobile
tovorne, osebnne in avto-
busne, dobro ohranjene, vseh
jakosti, kupite najceneje pri
O. Žužek, Krupp zastopstvo
Ljubljana, Tavčarjeva 11.
12765-10

Ariel 500 ccm OHV
športna tipa, novjši model,
ugodno na prodaj. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Gotovina 94«.
12794-10

Motor DKW
100 ccm, zelo dobro ohran-
jen, prodam. Celovška 78
dvoršče. 12793-10

Kolesa
Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj
4 znesek 17 Din.

Več koles
rabljenih in novih prv-
vratnih znamk poceni
prodaja Lipar Cerklje.
11310-11

Kolesa in
šivalne stroje
Dürkopp, Ankar Vesta in
drugi prvovrstnih —
znanih v veliki izbiri
prodaja najcenejše Tri-
glav, Resljeva 16.
12607-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5.
12699-11

Kolesa
Izbrana velika, cene nizke
ugodna plačila. Remec
za odgovor na ogl.
Oskar, Dolenjska c. 5

ZANESLJIV
VODIČTrgovsko bolniško in podporno društvo
v Ljubljani

razglaš,

da je bila do roka, objavljenega v volilnem razglasu v »JUTRU« in »Slovenec« dne 1. maja t. l., vložena samo ena sporazumna kandidatska lista, ki jo je društveni izvršni odbor našel v redu. Zato odpadejo v smislu čl. 12. društvenih pravil volitve in je smatrali kandidata na tej listi za izvoljene.

Delegati za občni zbor društva so sledeči:

- Gombač Erle, ind. uradnik pri Trboveljski prem. družbi, Ljubljana,
- Martelanc Ivan, tajnik pri Vzajemni zavarovalnici, Ljubljana,
- Klinar Peter, ravnatelj pri Hipotekarni banki jug. hran., Ljubljana,
- Sitar Lojze, trgov. sodr. pri I. C. Mayer, Ljubljana,
- Štih Ludvik, prokurist pri Zavarov. zadrugi »Croatia«, Ljubljana,
- Zemljic Joško, prokurist pri Medic-Zanki, Ljubljana,
- Likar Ciril, carin. posred. uradnik pri R. Ranzinger, Ljubljana,
- Japelj Franc, trgov. sodr. pri Fr. Stupica sin, Ljubljana,
- Leder Stanko, blagaj. pri Nabav. zadrugi usl. drž. žel., Ljubljana,
- Nosan Franc, uradnik pri Zadrugi gospodarski banki, Ljubljana,
- Fr. Velkoverh, uradnik pri Vzajemni zavarovalnici, Ljubljana,
- Svetek France, uradnik pri Pokojninskem zavodu, Ljubljana,
- Hartman Alojzij, uradnik pri Pokojninskem zavodu, Ljubljana,
- Plesko Albin, uradnik pri Ljubljanski kreditni banki, Ljubljana,
- Dr. Dular Marjan, uradnik pri Glavni brat. skladnici, Ljubljana,
- Trop Tomo, knjigovodja pri Jos. Reich, Maribor,
- Burja Ivan, tajnik pri Privilegirani agrarni banki, Ljubljana,
- Dr. Vatovec Fran., urednik pri Konzorciju »Jutro«, Maribor,
- Stranič Josip, trgovski sodr. pri Oset Miloš, Maribor,
- Mikuš Maks, ind. uradnik pri »Semperit«, Kranj,
- Indikar Franc, knjigovodja pri »Intex«, Kranj,
- Kuhar Avgust, uradnik pri Kranjski industr. družbi, Jesenice,
- Velevič Ivan, delovodja pri Kranjski industr. družbi, Jesenice,
- Kovačič Anton, vodja pri »Karitas«, Maribor,
- Cerar Drago, teh. uradnik pri Kranjski industr. družbi, Jesenice,
- Zitko Stanko dr., član uprave Nove Založbe, Ljubljana,
- Medvešek Albert, pis. ravnatelj pri dr. Kalan Ernest, Celje,
- Strojin Anton, prav. referent pri Pokojninskem zav., Ljubljana,
- Munda Franc, trgov. knjig. pri R. Stermecki, Celje,
- Golmajer Ciril, poobl. pri Zadrugi gosp. banki, Ljubljana,
- Šetinec Maks, trgov. sodr. pri M. Kokal, Kranj,
- Palme Ferdinand, ind. uradnik pri Združenih papirnicah, Vevče,
- Lapajne Zoran, uradnik pri Jug. zav. banki »Slavija«, Ljubljana,
- Globočnik Rajko, tajnik pri Ljudski posojilnici, Ljubljana,
- Staudigger Franc, pis. uradnik pri Trbov. prem. družbi, Trbovlje,
- Cesnik Ivan, uradnik pri Učiteljski tiskarni, Ljubljana,
- Serjak Anton, trgov. sodr. pri Ant. Krisper, Ljubljana,
- Ing. Knez Leo, teh. uradnik pri Tvornici za dušik, Ruše-Maribor,
- Hrovat Rudolf, prok. pri Tujsko prom. zvezi, Maribor,
- Kunste Stefan, knjigovodja pri »Stora«, št. Vid nad Ljubljano,
- Ing. Uršič Franjo, obratov. pri Svinčenem rudniku, Mežica,
- Viktor Sinkovič, trgov. pomočnik pri Josip Jagodič, Celje,
- Koprol Stane, šef eks. pri Jug. zavarov. banki »Slavija«, Celje,
- Povše Ciril, trgov. sodr. pri I. Samec, Ljubljana,
- Kolman Rado, ind. uradnik pri »Titan«, d.d., Kamnik.

LJUBLJANA, dne 21. maja 1938.

Za trgovsko bolniško in podporno društvo:

Predsednik: Klinar Peter I. r. Tajnik: Gombač Erle I. r.

Tržiška posojilnica

reg. zadr. z om. zav. — Tržič

vabi na

34. REDNI LETNI OBČNI ZBOR

kateri se vrši v nedeljo, dne 29. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v prostorih (salonu) gostilne pri šteru s sledečim dnevnim redom:

- Citanje zapisnika zadnjega občnega zbora,
- Poročilo načelstva,
- Odobritev računskega zaključka za leto 1937,
- Poročilo nadzornega odbora in razrešitev upravnega načelstva,
- Sprejetje novih zadr. pravil na podlagi novega zadr. zakona,
- Volitev načelstva in nadzorstva,
- Slučajnosti.

Pripomba: Ako bi ta občni zbor ne bil ob napovedani uri sklicen, se vrši pol ure pozneje istega dne drug občni zbor istotam, s istim dnevnim redom, kateri sklepa ne glede na število navzočih članov o vseh točkah polnodeljavno.

K obilni udeležbi vabi

NAČELSTVO

Nič več plešavosti.
Javne zahvale.

Uporabljaljoč Vašo vodo »MORANA« sem uvidela njeno koristno delovanje, pa sem vam za to izredno hvaležna, ker so mi lasje prenehali izpadati.

Katarina Papić, Zagreb, Nova ves 62/III.

Vaša voda »MORANA« je pokazala odličan rezultat, zares ona je najboljši sredstvo sedanjosti. Hvala vam.

Vinko Jembrek, 4 četa, 1. bataljon, Sarajevo.

Po rabi 15 dni, mi je »MORANA« pomagala, lasje so prenehali izpadati, a izginili so tudi prhljaj in hraste. Zahvaljujem se vam.

Pepelko Josip, Zagreb, Ilavska 22.

Vzhičen vam javljam svoje veselje. »MORANA« mi je nepričakovano pomagala, vse kožne neprijetnosti so izginile in lasje mi je pomladila.

Franjo Tudorič, Plavno.

Za vašo tekočino »MORANO« se vam zahvaljujem, ona mi je zelo pomagala, kot mi doslej še ni mogla nobena voda.

Janez Miklovič, Sodražica.

»MORANA« mi je rešila lase. — Vam se zahvaljujem, a »MORANO« dalje uporabljam.

Mladen Opačić, Tepča.

Z zahvalami nadaljujemo v nedeljo 29. t. m.

»MORANA« se dobiva v vseh trgovinah te stroke.

BRZOPARILNIKI

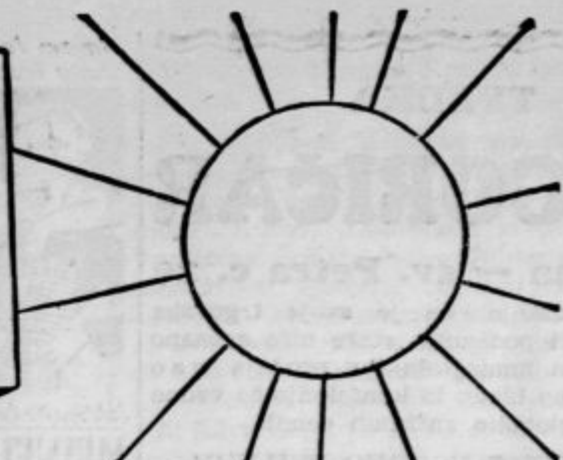
z bakrenim ali jeklenim v ognju pocinkanim kotlom

KOTLI ZA ŽGANJEKUHO

vseh sistemov, kakor tudi pralni kotli, bakreni in aluminijasti kotli za sadne sokke, tovarniške naprave itd. — najceneje pri trvdki dr. z o. z. LJUBLJANA, Kolodvorska 23. Tel. 37-92. Zahtevajte prospekte!

»JUTRO« ZAVARUJE!

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Za solnčne
dneve!

15=

Za lepe dneve najcenejši in najprimernejši platneni čevlji za otroke z gumastim podplatom. Vel. 27—34 Din 19.—, št. 35—42 Din 25.—, moški Din 29.—. Izdelujemo jih v beli, sivi in drap barvi.

19=

Otroške sandalice iz platna z elastičnim podplatom in špango preko rista. Od št. 27—30 Din 25.—, št. 31—34 Din 29.—.

45=

Za dobre otroke je za pomladne dneve tole fleksibil sandala z okrasom in špango preko rista. Od št. 27—30 Din 49.—, št. 31—34 Din 59.—, št. 35—38 Din 69.—.

59=

Lepi otroški čevlji iz laka z okrasnim jezikom preko rista. Štev. 27—30 Din 69.—, št. 31—34 Din 79.—. Enaki iz bele nubuka za isto ceno.

19=

Novi, elegantni, lahki in udobni kopalni čevlji iz tkanine z gumijastim podplatom, neobhodno potrebni za vroči in ostri pesek na plaži. Izdelujemo jih v beli, rdeči in modri barvi.

25=

Poleti za štrpae, delo in sprehod ni boljših čevljev, kot so ti. Izdelani so z močnega drap platna, z ojačenim vrhnim delom in okusno okrašeni s rdečim štepom.

49=

Zelo okusni čevlji iz lanenega platna, primerni za kopališče, plažo in sprehod na solncu.

69=

Damski čevlji, izdelani iz grobega drap meliranega platna z okrasom iz rdeče kože preko rista.

79=

Elegantni lahki in zračni damski sandali. Izdelani iz močnega belega usnja, kombinirani z modrim usnjem preko rista.

79=

Moški sandali, izdelani iz močnega boksa s prvostopsnimi usnjenimi podplati. Okusno zgubani ter dajo nogi vse udobnost in zračnost.

99=

Elegantni moški sandali, izdelani iz belega semiša z usnjenimi podplati in usnjeno peto. Zelo lepo pristojajo k belim hlačam.

169=

Nov model! Elegantnim gospodom k letnim oblekam. Izdelani iz finega belega in rjavega boksa, šivani na rom.

STAVBENO OKOVJE,

neprekosljive kvalitete v veliki izbiri pri

JOS. ZALTA & CO, železnina, Ljubljana, Tyrševa 9.

»poleg Figovca«.

Oroški vozički najnovejših modelov

Dvokolesa motorji, tricikli

Šivalni stroji pogrelni

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.

Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

Posetite deželo
Vaših davnih sanj

FRANCIO

Obrnite se na najstarejšo in najvažnejšo francosko potovalno pisarno (Agence de Voyages Française) in prejeli boste brezplačne ilustrirane brošure, podrobne načrte in vsa potrebna pojasnila o udobnosti potovanja, ki so vam na razpolago.

Veliko znižanje voznih cen na vsem železniškem omrežju.

LES VOYAGES LUBIN, PARIS (76)

36, Boulevard Hausmann, 36 (fondé en 1879)

PARKETE

izdeluje in dobavlja po nizki ceni

LEO PAULIN

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

NAJPODPOLNEJŠE GENERALNO ZASTOPSTVO

HARMONIKI SVETA

F. SCHNEIDER

ZAGREB NIKOLIČEVA 10

(HRASTOVE, BUKOVE, JAVORJEVE)

MIZARSKE PLOŠČE (Panelplatte)

VEZANE PLOŠČE (Sperrplatte)

parna žaga, tovarna parket in furnirja —

pošta Straža pri Novem mestu — Zel. postaja

Straža-Toplice. — Telefon Straža 2.

Udrževalec za tisk
tkanin (Dämpfer)

prikladen za udrzavanje jedkega in pisanega tiska na svilnati in bombažni tkanini. Mala poraba pare, nizke cene. — Vprašati: Kovač Aleksander, Sombor, Draškova ul. 19.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so spremili našo nepozabno mater na njeni zadnji poti, in vsem, ki so se nas spomnili ob tej bridki izgubi.

Župniku g. Albinu Kjudru hvala za poslovljne besede, kraškimi fantom za mlo domačo pesem, prijateljem in znancem za poklonjeno cvetje.

TOMAJ NA KRASU, LJUBLJANA, DUNAJ,
dne 21. maja 1938.

KOSOVELOVI